

San Mateo

¹ Yaa jaduhñ myiñ cujaay nebiaty ja'a Jesús yhap tieedyhajxy jecy xiøhajty. Abraham xiøhajty ja'a jawyiinhájtäbä. David xiøhajty ja'a cujecy jaac mínäbä.

² Ja'a Abraham yhuung, Isaac je'e xiøhajty. Ja'a Isaac yhuung, Jacob je'e xiøhajty. Ja'a Jacob yhuung tu'ug, Judá je'e xiøhajty. May ja'a Judá ja'a piuhya'ay hänajty miøødä.

³ Ja'a Judá yhuunghajxy, Fares hajxy xiøhajty møødä Zara. Ja'a Fares tiajhajxy, Tamar je'e xiøhajty. Ja'a Fares yhuung, Esrom je'e xiøhajty. Ja'a Esrom yhuung, Aram je'e xiøhajty.

⁴ Ja'a Aram yhuung, Aminadab je'e xiøhajty. Ja'a Aminadab yhuung, Naasón je'e xiøhajty. Ja'a Naasón yhuung, Salmón je'e xiøhajty.

⁵ Ja'a Salmón yhuung, Booz je'e xiøhajty. Ja'a Booz tiaj, Rahab je'e xiøhajty. Ja'a Booz yhuung, Obed je'e xiøhajty. Ja'a Obed tiaj, Rut je'e xiøhajty. Ja'a Obed yhuung, Isaí je'e xiøhajty.

⁶ Ja'a Isaí yhuung, David je'e xiøhajty. Mänitä David tiägøøyy gobiernähajpä. Mänitä Urías yajyagho'cä mänaa ja'a tsip jiadyiijän. Coó ja'a Urías yho'cy, mänitä David ja'a Urías tio'oxiøjc wyiingpøjcä. Mänitä David yaghuungpaaty. Salomón ja'a yhuung hajxy yajxøhajty.

⁷ Ja'a Salomón yhuung, Roboam je'e xiøhajty. Ja'a Roboam yhuung, Abías je'e xiøhajty. Ja'a Abías yhuung, Asa je'e xiøhajty.

8 Ja'a Asa yhuung, Josafat je'e xiøhajty. Ja'a Josafat yhuung, Joram je'e xiøhajty. Ja'a Joram yhuung, Uzías je'e xiøhajty.

9 Ja'a Uzías yhuung, Jotam je'e xiøhajty. Ja'a Jotam yhuung, Acaz je'e xiøhajty. Ja'a Acaz yhuung, Ezequías je'e xiøhajty.

10 Ja'a Ezequías yhuung, Manasés je'e xiøhajty. Ja'a Manasés yhuung, Amón je'e xiøhajty. Ja'a Amón yhuung, Josías je'e xiøhajty.

11 Ja'a Josías yhuung tu'ug, Jeconías je'e xiøhajty. Jimä Jeconías ja'a piuhya'ay hānajty miøødä. Mānitä judíoshajxy hadsip yajnøcxä jäguem Babilonia-naaxooty.

12 Jim hajxy chānaadiaacpøjcy Babilonia. Jimä Jeconías ja'a yhuung yajxøhajty Salatiel. Ja'a Salatiel yhuung, Zorobabel je'e xiøhajty.

13 Ja'a Zorobabel yhuung, Abiud je'e xiøhajty. Ja'a Abiud yhuung, Eliaquim je'e xiøhajty. Ja'a Eliaquim yhuung, Azor je'e xiøhajty.

14 Ja'a Azor yhuung, Sadoc je'e xiøhajty. Ja'a Sadoc yhuung, Aquim je'e xiøhajty. Ja'a Aquim yhuung, Eliud je'e xiøhajty.

15 Ja'a Eliud yhuung, Eleazar je'e xiøhajty. Ja'a Eleazar yhuung, Matán je'e xiøhajty. Ja'a Matán yhuung, Jacob je'e xiøhajty.

16 Ja'a Jacob yhuung, José je'e xiøhajty. Coo ja'a María yhuung hānajty tøø myiñ tøø quia'ay, ja'a Jesúshajpä, mānitä José ja'a María wyiingpøjcy. Ja'a Jesús, Cristo je'e xiøhajty; paady yaa quiejxä hādaa yaabä naaxwiin maa højtscøxpän.

17 Nāmajmacts ja'a Jesús ja'a yhap ja'a tieedy hānajty miøødä, møødä Abraham møødä David.

Y jaac nāmajmacts ja'a yhap ja'a tieedy hānajty miøødä, møødä Salomón møødä Jeconías. Mānitä judíoshajxy yajnøcxä Babilonia-naaxooty. Y jaac nāmajmacts ja'a Jesús ja'a yhap ja'a tieedy hānajty miøødä, møødä Salatiel møødä José. Mānitä Cristo myiĩnguiahy.

¹⁸ Yaa jaduñ myiĩ cujaay nebiä Jesucristo myiĩnguiahyyän. Ja'a Jesucristo tiaj, María hānajty je'e xiøhaty. Tøø hānajty tiødiägø'øy coo ja'a Maríahajxy hānajty piøga'añ møødä José. Pero cajnä hajxy hānajty piøcyñä, mānitä María quiähxø'cy coo hānajty yhuungmøødä. Ja'a Dioshespírituhaam hānajty tøø yhuungpaady.

¹⁹ Jaduñ ja'a judíoshajxy hānajty quiuhdujthaty, coo ja'a to'oxiøjc yhuungpáadät jabiøcy, mānit jaduhñ yhøxmájtsänät. Pero miøød ja'a José hojoot hānajty; cabä María hānajty ñäxø'øwø'øwa'añ. Mānitä José wyiinmahñdyhajty coo ja'a María yhøxmádsät hamee'ch, nebiä María jaduñ quia'a yajtsähdiúnät.

²⁰ Yhuuc wiinmahñdyhajpy ja'a José hānajty, mānit miaaho'cy. Mānitä Diosmoonsä wyiinhijxy cuma'ayhaam. Tsajpootyp hānajty chooñ. Mānitä José ñāmaayyä:

—José, David miich hijty mhaphajpy mdeedyhajpy. Ca'a mdajy ca'a mmay. Hoy jaduñ coo ja'a María mwiingpøgät. Dioshespírituhaam jaduñ tøø yhuungpaady.

²¹ Ya'ayhāna'c jaduñ yhuunghadaamby, ja'a Jesúsajpä. Coo ja'a quiu'ug ja'a piojpa quiädieey yajnähwa'adsaanä, paady jaduñ xiøhata'añ Jesús.

²²⁻²⁵ Coo ja'a José mia'abiädø'cy, mānit

quiudiuuñ neby hānajty t̄ō ñāma'ayijām ja'a Diosmóonsām. Mānitā Maríā wyiingp̄ojcy. Pero cab hajxy ñimiø̄dmaawä høxtä coonä ja'a Maríā ja'a Jesús yajmiññā. Ja'a coobhuung, je'eds jaduhñ miingahw. Jesús jaduhñ xiøhajty. Coo ja'a Jesús jaduhñ myiiñguiahy, t̄ojiajt ja'a Diosmädia'agy jaduhñ nebiä Diosmädia'agy-yajwa'xpāhajxy jecy quiujahyyān:

Huungpaadaamb ja'a cäxyihāna'c tu'ug.

Ya'ayhāna'c yhuunghadaamby.

Jue'e xiøhata'añ, Emanuel.

Je'eduhñ ñänø̄mby coo ja'a Dios hajxy xmiø̄dhajtām.

2

¹ Ja'a Jesús, jim jaduhñ myiiñguiahy maa ja'a cajpt jaduhñ xiøhatiän Belén, jim Judeanaaxooty. Ja'a Herodes, je'e hānajty tuumb gobiernä. Jim je'e hānajty chāna'ay maa ja'a m̄ojcajptän Jerusalén. Mānitā jāya'ayhajxy jim nāje'e miejch maa ja'a Heródesän. Jāguem hajxy hānajty t̄ō chooñ maa ja'a xøø piädsomiän. Madsa'ahøxtaabiä hajxy hānajty wiädity.

² Mānit hajxy yajtø̄oyy:

—Maa ja'a judíos guiobiernāhajxy, ja'a t̄ō myiñ t̄ō quiá'ayäbä. Jāguem højts ja'a miadsa'a t̄ō nnāheebø̄oyyā, jim maa ja'a xøø piädsomiän. Paady højts yaa t̄ō nmiñ t̄ō nmech neby højts jaduhñ nwiingudsähgó'owät.

³ Coo ja'a gobiernä Herodes jaduhñ miädoyhajty møødä Jerusalénpä-jāya'ayhajxy nāgø̄xiä, mānit hajxy tiägø̄oyy tajpä maabiä.

4 Mänitä Herodes miøjyaaxy ja'a teedywi-indsønajxy møødä ley-yajnahixøøbiähajxy. Mänitä Herodes yajtøøyy:

—Maa ja'a Cristo myina'añ quia'awa'añ, ja'a Dios quiexaam**biä**.

5 Mänit hajxy yhadsoooy:

—Beléncajptóotiäc jaduhñ myina'añ quia'awa'añ yaa Judeanaaxooty. Ja'a Diosmädia'agy-yajwa'xpä jecy cujahy nebiä Dios miänaañän:

6 Ja'a cajpt jaduhñ xøhajpä Belén, jim Judeanaax-ooty,

jimä wiindsøn tu'ug myina'añ quia'awa'añ; je'eçh ja'a ngu'ug xyhane'emáanäp, ja'a judíoshajxy; paadiä Beléncajpt jaduhñ yajmäbaada'añii nebiä møjcajptän.

7 Mänitä Herodes miøjyaaxy hamee'ch ja'a madsa'ahøxtaabiähajxy. Mänitä Herodes yajtøøyy:

—Mäduhnajtä ja'a madsa'a quiähxø'tsohñ.

8 Coø ja'a Herodes tøyhajt mioooyä, mänitä miänáangumbä:

—Nøcx ja'a pigäna'c hajxy jim yajtøw Belén. Naxy hajxy hoy mdehm yajtøwät. Coø mbáadät, mänitøch hajxy miñ xyhawaanä, nébiøch jim nøcxy nwiingudsähgøøbiä.

9-10 Mänitä madsa'ahøxtaabiähajxy tiu'ubøjcy. Jim hajxy ñøcxy Belén nebiä Herodes hänajty tøø miäna'añän. Mänitä madsa'a hajxy jadähooc yhiñxcumbä, ja'a hajxy hänajty tøø yhuug hijxpä jäguem maa ja'a xøø piädsømiän. Mänit hajxy jiaançh tehñ xioondaacy. Mänitä madsa'a hajxy piadu'ubøjcy. Mänitä madsa'a jim tøyyä tiänaaxiøjpy maa ja'a pigäna'c-huung hänajty

yhitiän naaxyp. Tøyyä ja'a madsa'a hänajty quiuhajnaxy maa hänajty quio'na'ayän.

11 Mänitä madsa'ahøxtaabiähajxy tiøjtägøøyy. Jimä regalo hajxy hänajty miøødä caajajooty. Mänitä pigäna'c-huung hajxy yhijxy møødä tiaj María. Mänitä pigäna'c hajxy wyiinjiicädaacy; wyiingudsähgøøyy hajxy jaduñ. Mänitä quiaajä hajxy yaghawaach. Mänitä oro hajxy yajpadsøømy møødä poom møødä mirraperfume. Pa'agxuu'p je'e; tsow ñøcxy. Mänitä pigäna'c hajxy jaduñ ñä'ä mooyy.

12 Mänit hajxy wyiimbijnä. Mänit hajxy ñøcxy maa ja'a quiajpthajxiän. Wiingtuum hajxy ñøcxøøñä; cab hajxy jim ñaxøøñä maa ja'a Heródesän. Hix, tøø hajxy hänajty yhawáañäxä cuma'ayhaam coo hajxy jim quia'a naxøøñät.

13 Coo ja'a madsa'ahøxtaabiähajxy hänajty tøø wyiimbijnä, mänitä José ja'a Diosmoonsä tu'ug wyiinhijxy cuma'ayhaam, ja'a tsajpootypä. Mänitä José ñämaayyä:

—José, pädø'øg. Nøcx hajxy jim Egiptonaaxooty møødä mhuung møødä mdo'oxy. Jim hajxy mmähmø'owät høxtä coonä nhawáañämät coo hajxy mwiimbidät. Paady hajxy mbäyø'ögät neby yø'ø mhuung xquia'a yaghó'cät. Ja'a Herodes, xyhøxta'awáañäp yø'ø mhuung jaduñ; xyajyagho'ogáañäp jaduñ.

14 Mänitä José piädø'cy. Mänitä Joséhajxy jim jiaañch nøcxy Egipto møødä yhuung møødä tio'oxy. Mänitcoods hajxy tiehm tiu'ubøjcy.

15 Jim hajxy hänajty miähmø'owa'añ Egipto. Høxtä ja'a Herodes hó'ogäp, mänit hajxy hänajty wyiimbijtagatsa'añ.

Jequiän ja'a Diosmädia'agy-yajwa'xpä hänajty tu'ug tøø quiujaay nebiä Dios miänaañän: “Nhøxyaaxpädsømáambiøch ja'a nhuung jiiby Egiptonaaxooty.” Y coo ja'a Joséhajxy jim jiaançh nøcxy Egipto, tøjiajt ja'a Diosmädia'agy jaduhñ.

¹⁶ Coo ja'a Herodes ñajuøøyy coo hänajty tøø wyiinhøøñii ja'a madsa'ahøxtaabiädøjc, mänitä Herodes jiootma'ty. Mänitä Herodes ja'a pigäna'c yajyagho'cä nägøxiä, pønjaty ja'a mejtsjumøjt pä hänajty ca'a yaghabejpnä, ja'a hajxy hänajty tsänaabiä Belén møødä Belén mäwiingón. Hix, tøø hänajty mejtsjumøjt yhjñä coo ja'a madsa'a quiähxø'tsohñ, ja'a madsa'ahøxtaabiädøjc-hajxy hänajty tøø yhixiäbä.

¹⁷⁻¹⁸ Jaduhñ ja'a Diosmädia'agy tiøjiájcumbä nebiä Jeremías hänajty jecy tøø quiujaayän:

Jim maa xiøhatiän Ramá,

jimä Raquel ja'a yhuung ñäjøøyy ñaxuu'ch.

Coo ja'a yhuung yaghó'cäxä, paady quia'a joot-capxmøcpøgaanä.

Ja'a Jeremías, je'e ja'a Diosmädia'agy jecy yajwa'x.

¹⁹ Coo ja'a Herodes yho'nä, jimnä ja'a Joséhajxy hänajty Egiptonaaxooty. Mänitä José ja'a Diosmoonsä tu'ug wyiinhíxcumbä cuma'ayhaam, ja'a tsajpootypä. Mänitä José ñämaayyä:

²⁰ —Pädø'øg, wiimbit hajxy møødä mhuung møødä mdo'oxy. Nøcx hajxy Israelnaaxooty. Tøø jäya'ayhajxy yho'nä, ja'a mhuung hajxy hijty xyagho'ogäänäbä.

²¹ Mänitä Joséhajxy piädø'cy møødä yhuung møødä tio'oxy. Mänit hajxy jim jiaançh nøcxy Israelnaaxooty.

22 Mänitä José miädoyhajty coo Arquelao hänajty guiobiernähajnä jim Judeanaaxooty maa ja'a tieedy Herodes hänajty tøø guiobiernähatiän. Mänitä José chähgøøyy. Cab hänajty jim ñøcxaannä Judeanaaxooty. Wiingtuum hajxy ñøcxy Galileanaaxooty, nebiä José hänajty tøø yhawáañäxän cuma'ayhaam.

23 Coo hajxy jim miejch Galileanaaxooty, mänit hajxy jim chänaadiaacpøjcy maa ja'a cajpt xiøhatiän Nazaret. Coo hajxy jim chänaadiaacpøjcy, tøjiajt ja'a Diosmädia'agy jaduhñ maa jaduhñ myiñän cujaay coo ja'a Jesús hänajty ñäma'awa'añii coo jim chooñ Nazaret. Ja'a Diosmädia'agy-yajwa'xpähajxy jaduhñ jecy kujahy.

3

1 Cujecy ja'a Juan ja'a mäyajnäbejpä jim miejch Judeanaaxooty pactuum. Ja'a Diosmädia'agy hänajty yajwa'xyp.

2 Mänitä Juan tiägøøyy mädiaacpä. Mänit miänaañ:

—Najtshixø'øw ja'a mhaxøøgcuhdujt hajxy; habaadáañäp jaduhñ coo ja'a Dios ja'a miäjaa yajcähxø'øga'añ.

3 Ja'a Isaías, ja'a Diosmädia'agy jecy yajwá'xäbä, je'e hänajty jaduhñ jecy tøø quiujaay:

Jimä jäya'ay tu'ug yaaxwädity pactuum:

“Najtshixø'øw ja'a mhaxøøgcuhdujt hajxy, nebiä mwiindsøn hajxy hoy mjøbhíxät;

hoy hajxy jaduhñ mwiingudsähgø'øwät.”

Ja'a Juan jaduhñ nänøømä.

⁴ Ja'a Juan, camellopøjt hänajty wyithajpy; wajhac hänajty wiøønhajpy. Chu'chp mu'u hänajty je'e; yhuucypy cunaaxmøjtsiinnøø hänajty.

⁵ Majiäya'ay ja'a Juan hänajty ñämečhii. Jerusalén hajxy hänajty näje'e chooñ. Näje'e hajxy hänajty chohmbä Judeanaaxooty møødä Jordánmøjnøøbaha. Yhamädoowhidáanäp ja'a Juan miädia'agy hajxy hänajty.

⁶ Mänitä piojpä quiädieey hajxy ñägapxy. Mänitä hajxy jim yajnäbejtä ja'a Juángäm maa ja'a Jordánmøjnøøjän.

⁷ Mänitä Juan yhijxy coo hänajty ñämečhii ja'a fariseoshajxy nämay møødä saduceoshajxy. Ja wi'i ñäbetaamb hajxy hänajty je'ebä. Ja'a fariseoshajxy, hoy hajxy hänajty jiaanč tehñ quiudiuñ ja'a Moisés miädia'agy. Ja'a saduceoshajxy, wiingä cuhdujt hajxy hänajty miøødä; cab hajxy hänajty miäna'añ coo hajxy jiuypiojtägatsa'añ. Mänitä Juan miänaañ:

—Hay, møjcu'u, caj mijts hoguiuhdujt mnä'ägädä møødä. Paady hajxy mja wi'i ñäbetaambä nebiä Dios hajxy jaduñ xquia'a yajcumädówät, túhmäts.

⁸ Hoy hajxy mwädítät neby hajxy jaduñ myajcähxø'ögät coo ja'a mhaxøøgcuhdujt hajxy hänajty tøø mjaanč najtshixø'øy.

⁹ Cab hajxy jaduñ mmäná'anät: “Abrahámhøch hijty nhaphajpy ndeedyhajpy, páadyhøch ja'a Dios jaduñ xquia'a yajcumädowa'añ.” Mänitä Dios jaduñ xyajnáhwá'adsät coo ja'a mhaxøøgcuhdujt hajxy mnajtshixø'ówät, ca'a jie'eguiøxpä coo ja'a Abraham hajxy hijty mhaphaty mdeedyhaty.

10 Pøñ hoy ca'a wädijp, jaduñ mäwínäts je'e nebiä quepychaajän, ja'a ca'a tømhapä. Piuxaamby hajxy je'e; mänit hajxy ño'oga'añ. Paady hajxy hoy mwädität nebiä Dios hajxy jaduñ xquia'a yajcumädówät.

11 Tøyhajt mijts nyajnbety nøøhaam neby hajxy jaduñ myajcähxó'ögät coo ja'a mhaxøøgcuhdujt hajxy tøø mnajtshixø'øy. Pero xii jäya'ay tu'ug jiaac miñ høxhaam; je'eds mäbøjnäbä ja'a Diosh-espíritu hajxy xmio'owaamb. Xyajnhwa'ads xyajcuhwa'adsaamb hajxy jaduñ. Maas mōcä cuhdujt je'e miøødä quejeech høøch. Cábøch cuhdujt nnä'ägä møødä ni weeñtiä maa jaaya'aguioxpän.

12 Ja'a jäya'ayhajxy, coo ja'a trigo hajxy hñajty tøø tiexy, tøgooty hajxy nøcxy piäda'agy. Pero ja'a trigohac, naaxwiin je'e quia'ay. Jaduñ mäwínäts jäya'ayhajxy quia'awa'añ haxøøgtuum, ja'a yhaxøøgcuhdujt hajxy ca'a najtshixø'owaambä. Cøjxta'axiøø hajxy jiiby chaaçhpøga'añ.

13 Mänitä Jesús miejch maa ja'a Juan hñajty miäyajnäbetiän jim maa ja'a Jordánmøjnøøjän. Galilea ja'a Jesús hñajty tøø chooñ. Näbetaamb hñajty je'ebä.

14 Mänitä Juan ja'a Jesús ñämaayy:

—Cab jaduñ yhahixø'øy cooch miich nyajnbétät; maas hoy hijty jaduñ cooch miich cu xyajnbějty.

15 Mänitä Jesús miänaañ:

—Høøch yajnbéjtäc neby jaduñ ngudiúunämät nebiaty ja'a Dios xyhanéhmäm.

Mänitä Juan jaduñ miänaañ:

—Ween nyajnbétät.

16 Mänitä Jesús ñäbejty. Mänit je'e tiø'ødspädsøømy. Mänitä tsajt yhawaach. Mänitä Jesús ja'a Dioshespíritu yhiixy coo hänäjty miänacy nebiä palomän, coo hoy yhäñaaguiäda'agy ja'a Jesús quiuhduum.

17 Mänitä Dios jim̄ quiapxy tsajpootyp:

—Høøch nHuung yø'ø. Njaanč teh̄m chójpiøch jaduh̄n. Jaanč teh̄m jiootcújc-høch nnijiäwø'øyii ja'a nHuungcóxpøch.

4

1 Mänitä Dioshespíritu ja'a Jesús wioonøcxy pactuum. Jim̄ä Jesús hänäjty jia wi'i ñäma'awa'añii ja'a møjcu'ugóngäm coo haxøøg jiatcø'øwät.

2 Juxychägui'xxøø ja'a Jesús hänäjty jim̄ tøø yhity jaguiay. Ni xøøm ni coods hänäjty tøø quia'a cay. Mänit yäho'pøjcä.

3 Mänitä Jesús ñämejtsä ja'a møjcu'ugóngäm. Ja wi'i yagjätcø'øwáanäp ja'a Jesús hänäjty haxøøg. Mänitä møjcu'ugong miänaañ:

—Pø miich ja'a Dios tøyhajt xyHuunghajp, näma'aw yø'ø tsaä coo ween chajcaagyquiojy.

4 Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Jaduh̄n ja'a Diosmädia'agy miäna'añ: “Ca'a quiaaguiähajtiä ja'a jäya'ayhajxy miädsänaaby hädaa yaabä naaxwiin; møødä Diosmädia'agy hajxy miädsäna'ay.”

5 Mänitä møjcu'ugong ja'a Jesús wioonøcxy jim̄ Jerusalén. Ja'a Dioscajt je'e jim̄. Mänitä Jesús miøødwiiimbejtä ja'a møjtsajtøjcuhduum.

6 Mänit ñämaayyä:

—Pø miich ja'a Dios tøyhajt xyHuunghajp, cuhdøpxnax̄ jii. Caj miich nej mjádät. Jaduhñ ja'a Diosmädia'agy miäna'añ:

Ja'a Dios ja'a mioonsä hane'emaamb, ja'a hajxy jim̄ tsajpootypä coo miich xcwieendähädät. Xchehñhidaamb miich hajxy nej miich tsajjooty jaduhñ mga'a cuhnébät.

⁷ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Pero nøm̄ ja'a Diosmädia'agy miänaambä: “Cabä Dios ja'a mWiindsøn̄ mjøjcapxó'øwät.”

⁸ Mänitä møjcu'ugong ja'a Jesús wioonóxcumbä maa ja'a tunän, ja'a jaanç tehñ quiøxpä. Mänitä Jesús yajnahixøoyy ja'a naax̄ ja'a cajpt cøxiä hädaa yaabä naax̄wiin, coo ja'a jäya'ayhajxy miøjjä jiaançhä.

⁹ Mänitä Jesús ñämaayyä:

—Høøch̄ nje'e yø'øduhñ cøxiä mäduhñtiä jii quiähxø'øgy. Cooch̄ miich jijna'a xwyiingudsähgø'øwät, mänitäs̄ yø'ø ngøxy mó'owät.

¹⁰ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Jäwa'ads miich jim̄, møjcu'u. Jaduhñ ja'a Diosmädia'agy miäna'añ: “Dios hajxy mwiingudsähgø'øwäp, ja'a hajxy mWiindsøn̄hajpiä. Cab jaduhñ wiingpä mwiingudsähgø'øwät.”

¹¹ Mänitä møjcu'ugong wyiimbijnä; nidiuhñ ja'a Jesús miähmøoyy. Mänitä Jesús ñägädaacä ja'a Dios mióonsäm ja'a tsajpootypä. Mänit je'e piuhbejtä.

¹² Coo ja'a Jesús miädoyhajty coo ja'a Juan hänajty tøø chumyii, mänit jim̄ ñøcxy Galileanaaxooty.

¹³ Mänitä Jesús jim̄ ñaxøoyy maa ja'a Nazaret-cajptän, pero cab jim̄ miähmøoyy. Mänit jim̄ chänaadiaacpøjcy maa ja'a cajpt jaduhñ xiøhatiän

Capernaum. Jimäts je'e Galileamejypia'a maa ja'a Zabulón yhap yhoc-hajxy chána'ayän. Jimä Neftalí ja'a yhap yhoc-hajxy chánaabiä.

14 Coo Ja'a Jesús jim chánaadiaacpøjcy Capernaum, tøjiajt ja'a Diosmädia'agy jaduñ nebiä Isaías hänajty jecy tøø quiujaayän, ja'a Diosmädia'agy jecy yajwá'xäbä:

15 Ja'a naax maa ja'a Zabulón yhap yhoc-hajxy chána'ayän, maa ja'a Neftalí yhap yhoc-hajxy chánaabiän,

jimä tu'u ñaxø'øy mejypia'a, jim Galilea, jim maa ja'a ca'a judíoshajxy chána'ayän.

16 Ja'a jäya'ayhajxy hijty haxøøgwädijpä, tøø ja'a piojpä quiädieey hajxy yajnähwáatsäxä.

Ja'a jäya'ayhajxy hijty hagoostuum ca'awaambä, nøcxaamb hajxy je'e jim tsajpootyp,

coo ja'a piojpä quiädieey hajxy tøø yajnähwáatsäxäbä.

17 Mänitä Jesús tiägøøyy yajwiingapxøøbiä ja'a Diosmädia'agy. Mänit miänaañ:

—Najtshixø'øw ja'a mhaxøøgcuhdujt hajxy. Habaadääñpä jaduñ coo ja'a Dios ja'a miäjaa yajcähxø'øga'añ.

18 Jimä Jesús hänajty miejypia'ayo'oy maa ja'a Galileamejjiän. Mänitä jäya'ay metsc yhijxy, ja'a Simón, ja'a xøhajpä Pedro, møødä piuhya'ay Andrés. Hacxmats hajxy hänajty tiuunghajpy. Jimä yhacxjohmd hajxy hänajty miejypiäda'aga'añ.

19 Mänitä Simónhajxy ñämaayyä ja'a Jesúsäm:

—Jam hajxy wädíjtäm. Jue'e mijts mduunghajpy, hacxmats; wiingtuung mijts nmo'owaamby. Nya-jnähixø'øwaamby mijts nebiä jäya'ay hajxy myajwi-ingapxø'øwät ja'a Diosmädia'agy.

20 Tuunä je'eduhñ ñä'ä mänaañ, mänitiä ja'a yhacxjohm̄d hajxy ñajtswidsoøyy; mänit ja'a Jesús hajxy piadu'ubøjcy.

21 Mänitä Jesús jiaag hädaacy mejypia'a. Mänitä Zebedeo yhiixy mөөдä yhuunghajxy, ja'a Jacobo mөөдä Juan. Jiiby hajxy hänajty yhäña'ay barcojooty. Yhacxjohm̄d hajxy hänajty yhaxodsøøby. Mänitä Jesús ja'a Jacobo miøjyaaxy mөөдä Juan.

22 Tuunä hajxy jaduhñ ñä'ä mädooyy, mänitiä hajxy piädsøømy barcojooty; mänit ja'a Jesús hajxy piadu'ubøjcy; yajmähmøøyy ja'a tieedy hajxy jiiby barcojooty.

23 Mänitä Jesús tiägøøyy wädijpä cajpt-cajpt jim Galilea. Mädia'agy-yajwa'xpä jaduhñ wiädijty coo ja'a Dios ja'a miäjaa yajcähxø'øga'añ. Homiädyyii cajptä hänajty ñøcxy, jiiby hänajty yajnähixø'øy maa ja'a judíos chajtøjc-hajxiän. May ja'a jäya'ay yajmøcpøjcy. Homiädyyii pa'amä jaduhñ yajnajxy.

24 Mänitä mädia'agy jaduhñ wiädijty ja'a Jesúsøxpä jim maa jaduhñ xiøhatiän Siria. Mänitä pa'amjäya'ayhajxy yajmejtsä maa ja'a Jesúsän, pønjaty ja'a møjcu'u mөөд, mөөд pønjaty ja'a pojpa'am mөөд. Mänitä Jesús ja'a pa'amjäya'ay quiøxy yajmøcpøjcy.

25 Mänitä Jesús piadu'ubøjcä ja'a majiäya'ay. Jim Galilea hajxy hänajty näje'e chooñ. Näje'e hajxy hänajty chooñ maa ja'a majc-hagajptän,

näje'e Jerusalén, møødä Judea møødä Jordánmøjnø'awiimb.

5

¹ Coo ja'a Jesús ja'a majiäya'ay yhiixy, mänit ñøcxy tunguhduum. Mänit yhøxtaacy naaxwiin. Mänit ñämejtsä ja'a jiamiøødhajxy.

² Mänit tiägøøyy yajnähiixøøbiä. Mänit miänaañ:

³ —Jootcujc hajxy jaduñ yhida'añ pønjaty jaduñ yajpejxp. Paady hajxy jootcujc yhida'añ, coo hajxy jim ñøcxa'añ maa ja'a Diosän.

⁴ 'Jootcujc hajxy jaduñ yhida'añ pønjaty jootmayhajp. Paady hajxy jootcujc yhida'añ, coo ja'a Dios hajxy quiapxmøcpøga'añíjäm.

⁵ 'Jootcujc hajxy jaduñ yhida'añ pønjaty mee'xxieemy hidaamb. Paady hajxy jootcujc yhida'añ, coo ja'a Dios hajxy mio'owa'añíjäm nebiaty ja'a Dios tøø yajwiinwaanø'øy.

⁶ 'Jootcujc hajxy jaduñ yhida'añ pønjaty ja'a jioot tsojp coo hajxy hoy quiudiünät. Puhbedáañäp hajxy jaduñ Diósäm.

⁷ 'Jootcujc hajxy jaduñ yhida'añ pønjaty hojioot møød. Paady hajxy jootcujc yhida'añ, coo ja'a Dios hajxy ñäxuudsa'añíjäm.

⁸ 'Jootcujc hajxy jaduñ yhida'añ pønjaty haxøøgwiinmahñdy ca'a møød. Paady hajxy jootcujc yhida'añ, coo ja'a Dios hajxy yhixa'añ.

⁹ 'Jootcujc hajxy jaduñ yhida'añ pønjaty capx-cuhgädaacp maa ja'a tsip piädø'øguiän. Paady hajxy jootcujc yhida'añ, coo ja'a Dios hajxy yhuung-hada'añíjäm.

¹⁰ 'Tsaächpøjp ja'a jäya'ayhajxy näje'e coo hogu-
iuhdujt hajxy miøødä; pero jootcujc hajxy jaduñ

yhida'añ. Paady hajxy jootcuyc yhida'añ, coo hajxy jim̄ ñoçxa'añ maa ja'a Diosän.

11 'Jootcuyc hajxy mhida'añ, hoy ja'a jäya'ayhajxy hänajty xjia näma'ay haxøøg, hoy ja'a jäya'ayhajxy hänajty xjia tuna'añ haxøøg, hoy ja'a jäya'ayhajxy hänajty xjia nähøøñø'owa'añ hoñejpiä ja'a høøçhcøxpä.

12 'Jaanä jaduhñ hajxy jecy tøø chaächpøjpä, ja'a Diosmädia'agy hajxy jecy yajwá'xäbä. Pero xoonða'ag hajxy, jootcugø'øw hajxy; jim̄ä hoybä weenbä hajxy mjaançh tehñ piaada'añ jim̄ tsajpootyp.

13 'Ja'a caan, coo ja'a tiaamdspä tiägóyyät, cab jaduhñ mänaa tiaamdsøñät. Tøø jaduhñ mia'ady. Mänitä jäya'ayhajxy yhøxwøjy, mänit hajxy yajteeñ. Jaduhñ mäwínäts mijts nebiä caanän hädaa yaabä naaxwiin; coo ja'a Diosmädia'agy hajxy mnajtshixø'øwät, mmá'adäp hajxy jaduhñ.

14-16 'Ja'a cajpt, ja'a tunguhduum hijpä, caj mänaa yhijxtägoyyii. Y coo ja'a cera hajxy ño'ogy, cab hajxy jaduhñ ñähjujpety cachpa'c. Caj pues. Jiiby hajxy jaduhñ piäda'agy cøxp maa ja'a ceratoyøhñdiän, nebiä jäya'ayhajxy nägøxiä quiudøø'xøøjät jiiby tøgooty. Jaduhñ mäwínäts mijts, hoy hajxy mwädítät nebiä jäya'ay hajxy jaduhñ xyhíxät coo hajxy hänajty hoy mwädity. Mänitä jäya'ayhajxy wyiingudsähgø'øwät ja'a nDeedyhajtäm jim̄ tsajpootyp.

17 'Páadyhøch yaa tøø nmiñ tøø nmech hädaa yaabä naaxwiin nébiøch mijts jaduhñ nyajnähixø'øwät nebiä Diosmädia'agy hajxy hamuumdu'joot mgudiúnät, ja'a Moisés jecy

quiujáhyyäbä, ja'a Diosmoonsähajxy yajwá'xäbä, ja'a hajxy hädaa yaabä naaxwiimbä. Cábøchä Diosmädia'agy nyajcuhdägoyya'añ. Cab hajxy jaduhñ mmäná'anät cooçh nyajcuhdägoyya'añ.

18 Tøyhájthøch mijts nnäma'ay, mäduhñtiä ja'a tsajtwiing miähmø'øwa'añ, mäduhñtiä hädaa yaabä naaxwiin miähmø'øwa'añ, cabä Diosmädia'agy quiuhdägoyya'añ, ni weeñtiä, ni tu'lí'xytiädä, høxtä coonä hánajty tøø quiøxy habejnä.

19 Pønjaty ja'a Diosmädia'agy jaduhñ cudiuumb, pønjaty ja'a wiinghäna'c jaduhñ yajnáhixøøby coo hajxy quiudiúumbät, je'eds hajxy møj jaançh päda'agáañäp coo ja'a Dios ja'a miäjaa yajcähxø'øga'añ. Pero pønjaty ja'a Diosmädia'agy ni weeñtiä ca'a cudiuumb, pønjaty ja'a wiinghäna'c yajnáhixøøby coo hajxy quia'a cudiúnät, cab hajxy je'e møj jaançh piäda'aga'añii coo ja'a Dios ja'a miäjaa yajcähxø'øga'añ.

20 Míjtshøch jaduhñ nnämaaby, cabä ley-yajnáhixøøbiädøjc-hajxy hoy wiädity ni ja'a fariseodøjc-hajxy. Coo mijts maas hoy mwädität, mänit hajxy jim mnócxät cøxp maa ja'a Diosän. Pø cab hajxy hoy mwädita'añ, cab hajxy jim mnócxät.

21 "Tøø hajxy mmädoyhaty nebiä mhap mdeedyhajxy hijty jecy miäna'añän: "Ca'a hajxy mjäya'ay-yagho'ogy coo ja'a cuduung hajxy xyajcumädöwät."

22 Pero høøçh mijts nnämaaby, pøn ja'a miäjøøn miädøjc mäjootma'p, je'eds cumädowaamb maa ja'a cuduungän. Pøn ja'a miäjøøn miädøjc nähwaambejp, je'eds cumädowaamb maa ja'a gobiernän. Pøn ja'a miäjøøn miädøjc nämaaby

coo je'e quiuhmañ'ø'y, je'eds jiiiby ca'awaamb
haxøøgtuum, maa ja'a jøøn mänaa quia'a pi'ichän.

23 'Entonces, coo hajxy hänajty tii mänaa my-
oxa'añ jiiiby tsajtøgooty maa ja'a altarän, y coo ha-
jxy mänit mjahmiédsät coo ja'a mmäjøøn mmädøjc
hajxy hänajty tøø xmiädsibø'ø'y hotyiiguiøxpä,

24 jim hajxy mnajtsconó'øwät altarwiinduum,
tijaty hajxy hänajty myoxaamb. Mänit hajxy
jim mnøcxät maa ja'a mmäjøønän maa ja'a
mmädøjcän, neby hajxy jaduhñ myajtødiägó'øwät.
Mänit hajxy mwiimbídät. Mänit hajxy
mnøcxtägátsät maa ja'a altarän. Mänit hajxy
myójxnät.

25 'Coo pøn hänajty mänaa xñäxø'øwø'øwa'añ
maa ja'a cuduungän, jayøjp myajtødiägó'øwät
tu'haamnøcxpä. Coo jim mga'a yajtødiägó'øwät
tu'haamnøcxpä, mänit hajxy xyajmédsät cud-
uungwiinduum. Mänitä cuduungxyajcø'ødägó'øwät
ja'a policíahajxy. Mänit hajxy xchúmat.

26 Jiiiby jaduhñ mmähmó'øwät pujxtøgooty. Cab
jaduhñ mdsoj pädsómät. Mänit jaduhñ mbädsómät
coo hänajty pedyii tøø mniyhøxjuubiädsømyii.
Tøyhajt jaduhñ.

27 'Tøø hajxy mmädoyhaty coo jäya'ayhajxy hijty
jegyhajty miäna'añ coo hajxy mga'a tu'udägóyyät.

28 Pero høøch mijts jaduhñ nnämaaby, coo
pøn wiingto'oxiøjc mänaa yhadsocy, nä'ägädä
tu'udägooby je'eduhñ.

29-30 'Coo tii hoyhadsojnä mhíxät, cab jim
mmøjhée'pnät ni mga'a nähdónät. Jaduhñ
mnibiäda'agóøjät nebiä wiindspän nebiä

cø'øducpäñ. Pø caj, jiiiby hajxy mga'awa'añ haxøøgtuum.

31 'Jaduhñä jäya'ayhajxy hijty jegyhajty miänaambä: "Coo pøn ja'a tio'oxiøjc mänaa yhøxmádsät, mäñitä haguypøjnocy quiøø'tsnät."

32 Pero høøch mijts jaduññä nnämaaby, coo pøn tio'oxiøjc mänaa yhøxmádsät, y cabä tio'oxiøjc hänäjty nej tøø jiatcø'øy, coo ja'a to'oxiøjc wiingya'adiøjc jiiøjpøgø'øwät, pues tu'udägóyyäp ja'a to'oxiøjc jaduññä. Ja'a ya'adiøjc, ja'a hänäjty jawyiin tøøbä yhøxmáchäbä, je'edsä pojpä møød. Y ja'a ya'adiøjc tøø jiaac jøjpøgø'øyäbä, jaanä tu'udägooby je'ebä.

33 'Jaduhñä jecyjiäya'ayhajxy hijty ñäma'ayii: "Pø tøø ja'a Dios hajxy mnäma'ay hamuumdu'joot coo hajxy hotyijä mgudiuna'añ, tsipcøxp hajxy jaduññä mgudiünät."

34-36 Pero høøch mijts nnämaaby coo hajxy tii mga'a yajwiinwaanø'øwät nä'ä nägoobä. Coo hajxy hänäjty tii myajwiinwaanø'øwa'añ, cabä tsajpootypä hajxy mgapxpáadät, ni ja'a naaxwiimbä, ni ja'a Jerusalén, ni ja'a mgopc-hajxy. Hix, paadiä tsajpootypä hajxy mga'a capxpáadät je'eguiøxpä coo ja'a Dios jim yhäñ'aay. Møød hädaa yaabä naaxwiin hajxy mga'a capxpáatpät je'eguiøxpä coo ja'a Dios yajtänaabiety. Møødä Jerusalén hajxy mga'a capxpáatpät je'eguiøxpä coo je'e Dyioscajptä. Møødä mhamdsoo copc hajxy mga'a capxpáatpät je'eguiøxpä coo ja'a mguhwaay hajxy hoy mga'a yajpø'owät, ni hajxy hoy mga'a yagiiñø'øwät.

37 Jadhuyyä hajxy mmäná'anät pø tøyhajt, pø

caj. Coo hajxy waamb mjaac mäná'anät, ja'a møjcu'ugong hajxy jaduñ xyajmänaamb.

38 "Tøø hajxy hijty mmädoyhaty nebiä jäya'ayhajxy hijty jegyhajty miäna'añ: "Coo pøn cøxypänejpiä xñä'a tünät, myaghawiimbídäp jaduñ."

39 Pero høøch mijts nnämaaby: cab jaduñ myaghawiimbídät; coo pøn xyhala'pø'øgät tu'nax, mjaac yégäp jaduñ ja'a tu'naxpä, ween xjiaac hala'pø'øgy.

40 Coo pøn mänaa xñäxø'øwó'øwät, coo ja'a mgamiixy hänäjty xpiøgaanä, myégäp jaduñ møødä mnähgäjén.

41 Coo pøn hänäjty tii xyajtsømnøcxa'añ tu'kilómetro hadsip, mejtskilómetro mnä'ägä tsømnøcxät.

42 Coo pøn hänäjty tii xmiäyujwa'ana'añ, mmó'owäp jaduñ. Tsipcøxp jaduñ hotyijä mmó'owät.

43 "Tøø hajxy hijty mmädoyhajpä nebiä jäya'ayhajxy hijty jegyhajty miänaambä: "Hoy ja'a mmägu'ughajpä mdsoc mba'häyówät; pero ja'a mmädsip, mmähänhädäp je'e."

44 Pero høøch mijts nnämaaby: ca'a mmähänhaty pønjaty jaduñ xmiädsiphajp. Hoy hajxy mnänómät pønjaty haxøøg xñänøømb. Mnäxúudsäp hajxy pønjaty xmiähänhajp. Mänuu'xta'ag ja'a Dios hajxy coo ween mio'oy ja'a hoyhajt ja'a weenhajt pønjaty xwyiinwohm̄b xyhawohm̄b, pønjaty xyhäyoowhijxp.

45 Jaduñä Dios hajxy hoy xyhuunghädät, ja'a jim hijpä tsajpootyp. Jaayá'ayäts jaduñ yaxøøhaamb maa ja'a jäya'ay hoybän chaads jim

maa ja'a jäya'ay ca'awiindøybän. Jaayá'ayäts jaduhñ yajtuub maa ja'a jäya'ay hoybän chaads jim maa ja'a jäya'ay ca'awiindøybän.

⁴⁶ Cab hajxy tii mbáadät nä'ä tägø'øbä coo ja'a mmägu'ughajpähajtiä mmøødnijootpaadóójät. Høxtä ja'a yajnähuuduutpädøjc-hajxy niçhojc nibia'häyóowäp. Pero coo ja'a mmädsip hajxy mmée'xät, mänitä Dios hajxy xyhuunghádät.

⁴⁷ Cab jaduhñ ñejpiä coo ja'a mmägu'ughajpä hajxy mmøødnijootpaadyii. Hopiønä ñijootpaadyii, hoy ja'a Diosmädia'agy hajxy quia'a ja mäsøcy. Pero coo ja'a mmädsip hajxy mmée'xät, hoy hajxy mgudiuñ.

⁴⁸ Ja'a nDeedyháltäm, ja'a jim tsajpootypä, jaançh tehñ ñäl'ägä hoy je'eduhñ yhity. Hoy hajxy jaduhñ mbahíxpät.

6

¹ 'Näje'e ja'a jäya'ayhajxy jia wi'i yajcumaya'añ, paady hajxy jaduhñ ñibiäda'agyii nebiä hojiäya'ayän. Pero cab jaduhñ yhoyyä coo hajxy jaduhñ yajcumáyät. Cab hajxy jaduhñ mbahix mbadúnät. Coo hajxy jaduhñ mbahix mbadúnät, cabä Dios hajxy xyhuunghádät, ja'a jim tsajpootypä.

² Jii jäya'ayhajxy näje'ebä, coo ja'a häyoobäya'ay ja'a xädø'øñ hajxy hänäjty tøø mio'oy, mänit hajxy tiägø'øy mädiaacpä jii by tsajtøgooty møød jim tu'haam. Paady hajxy jaduhñ miädia'agy, yajcumayaamb hajxy jaduhñ maa ja'a cu'ugän. Pero cabä Dios hajxy jaduhñ quiumayíjäm, je'eguiøxpä coo hajxy hänäjty jim tøø yajcumay maa ja'a cu'ugän.

³ Pero mijts, coo ja'a häyoobäya'ay xädø'øñ hajxy hänäjty tøø mmo'oy, cab hajxy waamb mmáná'anät. Ni pøñ hajxy mga'a hawáanät, ni ja'a mmägu'ughajpähajxy.

⁴ Hamee'ch ja'a xädø'øñ hajxy jaduhñ myégät. Dios hajxy jaduhñ xyhíxäp; mänit hajxy jaduhñ xyhuunghádät.

⁵⁻⁶ 'Jii jäya'ayhajxy näje'ebä, täna'a ja'a Dios hajxy naxy pia'ya'axy jii by tsajtøgooty møød jim maa ja'a tu'uxeñän. Pero cabä Dios hajxy tu'joot pia'ya'axy. Nä'ä yajcumayaamb hajxy jaduhñ maa ja'a cu'ugän. Pero cabä Dios hajxy jaduhñ quiimaya'añijäm. Tøyhajt jaduhñ. Pero mijts, hamee'ch ja'a Dios hajxy mba'yá'axät. Xyhíxäp xmiädówäp hajxy je'eduhñ; mänit hajxy xyhuunghádät.

⁷⁻⁸ 'Ja'a jäya'ay ja'a Diosmädia'agy hajxy ca'a mabøjpä, cab hajxy ñajuø'øy waambaty ja'a Dios hajxy jia pa'ya'axy. Ja capxp hajxy jaduhñ ja naañ ja tsojc. Paady hajxy jaduhñ jia capxy cooc tyijy ja'a Dios hajxy jaduhñ miädowa'añijäm. Pero mijts, cab hajxy jaduhñ mbahix mbadúnät. Hix, jäguemiä ja'a Dios ñajuø'øy tijaty hajxy hänäjty myajmaajijpy.

⁹ Jaduhñä Dios hajxy mba'yá'axät:

Teedy, jim miich mdsäna'ay tsajpootyp;

ween miich ja'a cu'ughajxy xwyiingudsähgø'øy.

¹⁰ Ween ja'a mmäjaa min yaa myajcähxø'øgy hädaa yaabä naaxwiin.

Ween ja'a jäya'ay ja'a mmädia'agy hajxy yaa xquiudiuunä hädaa yaabä naaxwiin, neby jim xquiudiuunän tsajpootyp.

11 Højts ja'a caayyøøc huucøøc móoyyác jabom̄-jabom̄.

12 Højts ja'a nbojpa ngädieey méé'xác neby højts tøø nmämee'xiän ja'a højts tøø xñägädieey'ø'yäbä.

13 Ca'a højts xyajcädieey; pero pädáacác højts hodiuum neby højts jaduhñ nga'a cädiéeyät.

Miiçh hanehm̄b; miiçh ja'a mäjaa mmøød; miiçh møj jaançh homiänaajä. Amén.

14 'Coo mijts jaduhñ mmämée'xät ja'a hajxy tøø xñägädieey'ø'yäbä, mäniä Dios hajxy jaduhñ xmiée'xpät, ja'a nDeedyhajtäm ja'a jim̄ tsänaabiä tsajpootyp.

15 Pero coo wiinghäna'c hajxy jaduhñ mga'a mämée'xät, cabä Dios ja'a mbojpa mgädieey hajxy jaduhñ xmiée'xät.

16 'Jii jäya'ayhajxy näje'e, coo hajxy hänajty yhayuuhada'añ, jaduhñ hajxy ñibiäda'agyii nebiä jootmayhajpän. Paady hajxy jaduhñ ñibiäda'agyii, jaduhñ hajxy quiähxø'øga'añ jäya'awyiinduum coo hajxy hänajty yhayuuhaty. Tøyhájthøch mijts nnäma'ay, cab hajxy jaduhñ tii piaada'añ.

17 Pero mijts, cab hajxy jaduhñ mnibiäda'agøøjät nebiä jootmayhajpän. Coo hajxy hänajty mhayuuhada'añ, yajxón hajxy mniyhonøøjät mniwiyimbujøøjät.

18 Jaduhñ hajxy mga'a yajcähxø'øgät maa ja'a cu'ugän pø mhayuuhajp hajxy hänajty. Hamee'ch ja'a Dios hajxy jaduhñ xyhíxät, ja'a ca'a cähxø'pä. Jaaya'ay hajxy jaduhñ xmio'owaamb ja'a hoyhajt ja'a weenhajt.

19 'Cabä mjoot hajxy yaa mbädá'agät tijaty yaabä naaxwiin. Haagä ma'adaamb jaduñ cõxiä mäduhñtiä hädaa yaabä naaxwiin. Y jaançh tehñ wiädijp ja'a mee'tspähajxy.

20 Pero jaduñ hajxy mwiinmahñdyhädät neby hajxy hoy mwädítät. Jaduñ hajxy jootcujc mhídät jim tsajpootyp; caj pøn jim xyagjootmayhädät.

21 Pøn jaduñ ja wi'i miäyøøhadaamb hädaa yaabä naaxwiin, jimä jioot hajxy jaduñ piäda'agy maa ja'a xädø'øñän. Pero pøn hoy wäditaamb, jimä jioot jaduñ piäda'agy maa ja'a Diosän.

22 'Pø mmøødä howyiinmahñdy hajxy, mänit hajxy hoy mwädítät nebiä Dios choquiän.

23 Pero pø cabä mwiinmahñdyhajxy yhoyyä, cab hajxy hoy mwädítät nebiä Dios jia tsoquiän.

24 'Cabä wiindsón hoy metsc mmøødtúnät. Mxøøghadaamb by tu'ug; jatu'ugpä jaduñ mdsogaamb by. Hoy ja'a miädia'agy jaduñ mgudiunaanä. Jaanä jaduñduhmbä, coo ja'a mjoot mbädá'agät maa ja'a xädø'øñän, cabä Dios jaduñ hoy mwiingudsähgø'øwät.

25 'Jaduhñäts mijts nnäma'ay, ca'a hajxy mwi'i tiajy mwi'i miay tijaty hajxy mnäjyghädäp, tii hajxy mwithädäp. Maas tsoobaatp ja'a jugyhajt jaduñ quejee ja'a cay, y maas tsoobaatp ja'a ni'x jaduñ quejee ja'a wit.

26 Høxtahñdsä muuxyhajxy, cab hajxy ñi'iby tiuñ, cab hajxy tii piäda'agy tsehñjooty. Pero ja'a nDeedyhajtäm ja'a jim tsajpootypä, je'eds jaduñ yagjøø'xp yajpøjp. Y mmaas tsoobaatp mijts quejee ja'a muuxyhajxy.

27 Ni pøñ jaduñ hamdsoo quia'a yajnijugyhadóøjät.

28 'Cabä wit hajxy mnädaj mnämáyät. Høxtahm̄dsä pøjy hujts, cab tii tiuñ.

29 Pero maas yajxón je'e quejee ja'a rey Salomón hijty; jaančh tehñ yajxón ja'a Salomón hijty jegyhajty ñibiäda'agyii.

30 Ja'a pøjy hujts, yajxón ja'a Dios jaduñ tøø quiunuu'xy. Y häyaa jaboom hajxy jaduñ ño'oga'añ. Y mijts, xmiaas cunuu'xaamb mijts ja'a Dios, hoy hajxy mga'a ja mæbøcy.

31 Ca'ads hajxy mdajy mmay; ca'a hajxy mwi'i miäna'añ: "Tii ngáayyamb, tii nhúucämb, tii mwithájtämb."

32 Yø'øduhm̄bä hajxy yhøxtaaby ja'a Dios hajxy ca'a wiingudsähgøøbiä. Pero ja'a nDeedyhájtäm jim̄ tsajpootypä, ñajuøøby je'eduhñ coo mijts myajmaajiaty.

33 Mhøxtá'awäp hajxy jayøjp neby hajxy hoy mwädítät, neby hajxy jaduñ jim̄ mnócxät maa ja'a Diosän. Jaduhñä Dios chocy. Mänit hajxy jaduñ cøxiä xmió'owät.

34 Ca'a hajxy mwi'i tiajy mwi'i miay ja'a jaboomgøxpä; ween hamdsoo yhuuc habaady. Mäðyyä ja'a tsaachpä hajxy xpiaada'añ ja'a jäda'agøxpä.

7

1 'Cabä wiinghäna'c hajxy mnähójtät, coo ja'a Dios hajxy jaduñ xñä'ä yajcumädówät.

2 Jaduhñ hajxy xyajcumädówät nej mijts wiinghäna'c hänajty tøø mnähojjiän.

3-4 Coo ja'a mmägu'ughajpä weeñtiä quiädiéeyät, y coo miičh hānajty maas hanaxiä tøø mgädieey, cab jaduñ yhawiinmatsä coo ja'a mmägu'ughajpä waamb mnämä'awät.

5 Mänitā mmägu'ughajpä jaduñ hawiinmats mwiingapx mjøjcapxø'owät, coo miičh hānajty tøø myajniñähwa'ačhi.

6 'Cabä jäya'ay hajxy hadsip mnämä'awät coo ja'a Diosmädia'agy hajxy miäböğät. Pø cab hajxy jaduñ miädowa'añ, ca'a hajxy hadsiipc mduñ, coo hajxy jaduñ ñä'ä jootmä'adät.

7-8 'Coo ja'a Dios hajxy tii mmäyujwá'anät, mänit hajxy jaduñ xmió'owät; coo hajxy mmānuu'xtá'agät, mänit hajxy jaduñ xpiuhbédät.

9 'Coo ja'a mhuung ja'a tsajcaagy xmiäyujwa'añ, je'eds jaduñ mmooby, túhmäts. Cabä tsaammo'oy.

10 Y coo hacx jaduñ xmiäyujwa'añ, je'eds jaduñ mmooby, túhmäts. Cabä tsahñdy mmo'oy.

11 Hoorä, je'edsä mhuung hajxy mmooby ja'a hoybä, hoy mijts mja haxøøgjäya'ayä. Pero ja'a nDeedyhajtäm jim tsajpootypä, hojiäya'ay je'e. Xmio'owaamb ja'a hoyhajt hajxy jaduñ coo hajxy mmäyujwá'anät.

12 'Jadúñäts mijts ja'a jäya'ayhajxy mnäxúu'tspät nej mijts myajnäxuudsa'añän. Jaduhñä Moisés jecy miänaañ coo hajxy ngudiúunämät. Jaduhñ hajxy jecy miänaambä, ja'a Diosmädia'agy hajxy jecy jajwá'xäbä.

13-14 'Hamäjaa jim mnøcxät Dioswiinduum. Jaduhñ mäwínäts jim nebiä xu'udstu'ujän; cab hajxy jaduñ nämay piaady. Pero coo jiiby

mhädá'agät haxøøgtuum, cab jaduñ yhamäjaajä. Jaduñ mäwínäts je'e nebiä mõjtu'ujän; nämay hajxy jibby yhäda'agy.

15 'Mnigwieendähadøøjäp hajxy maa ja'a jäya'ayhajxy tyijy Diosquexypän. Nä'ä høhndaacp hajxy jaduñ. Jaduñ hajxy ñibiäda'agyii nebiä mäbøjpän, pero cab hajxy tiehm miäbøcy; jaanč tehñ quia'awiindø y hajxy jaduñ.

16 Haxøøg hajxy jiatcø'ø y; jaduñ hajxy mhøxcábät coo haxøøgwiinmahñdy hajxy miøødä. Jaduñ mäwínäts hajxy je'e nebiä hujts nebiä haptiän. Ja'a wädsats, cab jaduñ tiøømhaty nebiä tsaatypän. Ja'a hapy, cab jaduñ tiøømhaty nebiä piidsän.

17-18 Mädyii quepychaa hoy, hoy tiøømhaty; mädyii ca'a hoy, cab hoy tiøømhaty.

19 Mädyii quepychaa jaduñ hoy ca'a tøømhajp, piujxyp hajxy jaduñ; mänit hajxy ño'ogy.

20 Ja'a jäya'ayhajxy haxøøg jatcøøbiä, jaduñ mäwínäts hajxy je'e nebiä quepychaa hoy ca'a tøømhajpän. Jaduñ hajxy mhøxcábät coo haxøøgwiinmahñdy hajxy miøødä.

21 'Nämäyhøch ja'a jäya'ayhajxy xjia nämä'ay: "Wiindsøn." Pero cab hajxy nägøxiä jim tiägø'øwa'añ Dioswiinduum jim tsajpootyp. Pønjátyhøch ja'a nDeedy ja'a miädia'agy xquiudiúunäp, je'eds jim tägø'øwaamb.

22 Coo ja'a naaxwiimbä hänajty wyiimbida'añ, mänítøch hajxy nämay xjia nämä'awa'añ: "Wiindsøn, tøø højts ja'a Diosmädia'agy nyajwa'xy ja'a miič mmäjaagøxpä; tøø højts ja'a mõjcu'u ngøxy yajpäyø'ogy ja'a miič mmäjaagøxpä; tøø

højts ja'a hoy-yagjuøøñäjatypä may nyajcähxø'øgy ja'a miich mmäjaagøxpä.”

23 Mänitøch hajxy nnäma'awa'añ: “Cábøch mijts mänaa tøø nhixyhaty. Jua'ads hajxy jim; haxøøg ja'a mwiinmahñdyhajxy jaduhn.”

24 'Pønhøch nmädia'agy xmiädóowäp, coo jaduhn quiudiúnät nébiøch nhane'emiän, jaduhn mäwínäts je'e nebiä jäya'ay ja'a tiøjc tøø quiojjiän tsaawiing.

25 Mänit com tiuuyy. Mänitä møjnøø quiomgådaacy. Mänitä tøjc møc miøjpojpejty. Pero cabä tøjc ñä'ä jijty, je'eguiøxpä coo tsaawiing quiojjiä.

26 Pero pønhøch nmädia'agy tøø xquia'a cud-iuunä nébiøch nhane'emiän, jaduhn mäwínäts je'e nebiä jäya'ay ca'a jajpän. Jiibiä tiøjc quiojy tsabiu'ujooty.

27 Mänit com tiuuyy. Mänitä møjnøø quiomgådaacy. Mänitä tøjc miøjpojpejty møc. Mänit piuumy.

28 Mänitä Jesús miädiaacpädøøyy. Mänitä jäya'ayhajxy yagjuøøyy nebiaty ja'a Jesús hänajty tøø yajnähixø'øyy.

29 Jaduhn hänajty yajnähixø'øyy nebiä møjcuhdujtmøødpän. Ja'a cu'ug wyiindsønhajxy, cab hajxy hänajty jiaty jaty.

8

1 Tunghduum ja'a Jesús hänajty tøø yajnähixø'øyy. Mänit miänajnä. Mänit majiäya'ay piadu'ubøjca.

2 Mänit pa'amjäya'ay Jesús ñämejch. Haxøøgpa'am hänajty miøød. Mänitä Jesús

wyiinjicādaacä, wyiingudsähgøøyyä. Mänit ñämaayyä:

—Wiindsón, pø chojpy ja'a mjoot jaduñ, hóyhøch jaduñ xyajnáhwa'ads xyajcuhwá'adsät.

³ Mänitá Jesús ja'a mähdiøjc ñähdoonñ. Mänit ñämaayy:

—Chójpíøch ja'a njoot jaduñ; tøø jaduñ mnähwa'aäch mguhwa'aäch.

Mänitiä ja'a mähdiøjc jiaançh nähwaach jiaançh cuhwaach.

⁴ Mänitá Jesús miänaañ:

—Huuc mäadow, ca'a pøn mnä'ägädä hawaanä. Nøcx jim Jerusalén maa ja'a teediän. Jim myajcähxó'øgät coo tøø mnähwa'aäch coo tøø mguhwa'aäch. Jimä xädø'øñ mguyoxó'øwät nebiä Moisés jecy yhanehmiän. Jaduhñä hijxtahnd myajcähxó'øgät coo tøø mnähwa'aäch coo tøø mguhwa'aäch.

⁵ Mänitá Jesús miehch maa ja'a cajpt hánajty xiøhatiän Capernaum. Coo quiajptägøøyy, mänit ja'a Jesús ja'a soldadowiindsón ñämejch.

⁶ Mänit Jesús ñämaayyä:

—Jímhøch ja'a nmoonsä tu'ug quio'na'ay tøgooty. Tøø ja'a tiecy miucy. Hanaxiä jaduñ chaächpøcy tehngajnä.

⁷ Mänitá Jesús miänaañ:

—Nøcxy nhuuc yaghoyø'øy.

⁸ Mänitá soldadowiindsón yhadsooyy:

—Pero Wiindsón, cab jaduñ yhahixø'øy coo miich jilby mdägó'øwät maaçh ndøgootiän, je'eguiøxpä coo miich mmøjjä mjaançhä. Nägooyyä miich jaduñ mmäná'anät cooçh nmoonsä yhoyø'øwät, pues hoyø'øwäp.

9 Hané'emyhøch nhity; jímhøch nwiindsønbä, y jímhøch nsoldado. Coochä nsoldado tu'ug nnämä'awät coo homiaajä ñøcxät, nõcxäp jaduñ; y cooçh nnämä'awät coo myínät, mínäp jaduñ. Y cooçhä nmoonsä waamb nnämä'awät, quiudiúnäp jaduñ.

10 Mänitä Jesús jiaançh tehñ yagjuøøyy. Mänit ñämaayy ja'a hajxy hänajty pawädijpä:

—Cábøçhä nmägunaaxhajxy jaduñ miäbøcy neby yø'ø craa miäbøquiän, y jäguem yø'ø chooñ. Tøyhajt jaduñ.

11 Coo ja'a Dios ja'a miäjaa hänajty yajcäxø'øga'añ, mänit hajxy hänajty nämay miedsa'añ, ja'a hajxy hänajty mäßjpä. Wiinduhmyhagajpt hajxy hänajty choona'añ. Mänit hajxy hänajty miøødhida'añíjäm ja'a Abraham møødä Isaac møødä Jacob.

12 Pero ja'a judíoshajxy ca'a mäßjpä, cab hajxy hänajty jim quiooda'añ Dioswiinduum. Jiiby hajxy jaduñ quiuhjuipnaxa'añii mõjcu'uhaam maa yhagoodsän. Jiiby hajxy jaduñ chaaçhpøga'añ tehngajnä.

13 Mänitä Jesús ja'a soldadowiindsøn ñämaayy:

—Nøcx maa ja'a mdøjcän. Tøø jaduñ mmäbøcy, tøø ja'a mmoonsä jaduñ yhoyø'øy.

Mänitä ja'a mioonsä jiaançh hoyøøyy.

14 Mänitä Jesús ñøcxy maa ja'a Pedro tiøjcän. Jiibiä Pedro miøødhoc hänajty quio'na'ay tomiøød.

15 Mänitä Jesús ja'a tajjäya'ay ja'a quio'ø ñahdoonä. Mänitä tiøy tiøjch. Mänitä tajjäya'ay piädø'cy. Mänit tiägøøyy mayhajtuumbä ja'a Jesúscøxpä.

16 Coo quioodsøoyy, mänitā pa'amjäya'ayhajxy may yajmejtsä maa ja'a Jesúsän. Tøø hajxy hänajty näje'e miächii ja'a mõjcu'ujäm. Mänitā Jesús quiapxy. Manityä hajxy yhøxmajtsä ja'a mõjcu'ujäm. Jaduhñä pa'amjäya'ayhajxy quiøxy yajmøcpøjcä; ja'a Jesús jaduhñ yajmøcpøjc.

17 Tøjjajt ja'a Diosmädia'agy jaduhñ maa jaduhñ myiñän cujaay, mänaa ja'a Isaías jecy miäna'añän: “Jaaya'ay ja'a nba'amhájtäm tøø xyajnáhwáatsäm tøø xyajcuhwáatsäm.” Ja'a Isaías, je'eds ja'a Diosmädia'agy jaduhñ jecy yajwa'x.

18 Coo ja'a Jesús yhiixy coo hänajty cujc tøø piäda'agyii ja'a majiäya'ay, mänit miänaañ coo hajxy ñáxät mejyhawiimb mõødä jiamiøødhajxy.

19 Cajnä hajxy hänajty tiu'ubøcyñä, mänitā Jesús jäya'ay tu'ug ñámejtsä. Yajnáhixøøby hänajty je'ebä maa ja'a tsajtøjcän. Mänitā Jesús ñämaayyä:

—Wiindsøñ, miñ nhuuc jamiøødhaty. Homiaajä mnøcxät, quipxy nbawädítät.

20 Mänitā Jesús yhadsooyy:

—Ja'a xøøgaa, jimä jiut je'e; ja'a muuxy, jimä pie'eñ je'e; pero høøch, ja'a Diosquexypä, cábøch ndøjc maačh nboo'x nhäñá'awät.

21 Mänitā Jesús ja'a jiamiøød tu'ug miänaañ:

—Wiindsøñ, mänitøch miich nbadu'ubøga'añ coochä ndeedy hänajty tøø yho'nä, cooch hänajty tøø nyajnaaxtägøøñä.

22 Mänitā Jesús yhadsooyy:

—Ween ja'a mjujy ja'a mmägu'ughajxy yajnaaxtägø'øy. Cáboch ja'a nmädia'agy hajxy xpi-anøcxaañä. Pero miich, ween quipxy nwädíjtäm.

23 Mänitä Jesúshajxy tiägøøyy barcojooty møødä jiamiøødhajxy. Tiu'ubøjnä hajxy barcojooty.

24 Mänitä poj møc piädø'cy, høxtä cugujjøøyy ja'a nøø jiiby barcojooty. Pero tøø ja'a Jesús hänajty miaaho'nä.

25 Mänit hoy yuxyíjäm ja'a miägu'ughajpä tu'ug. Mänit ñämaayyá:

—Wiindsøn, højts yajnähwáatsäc. Cham højts nnøøho'ogø'øwa'añ.

26 Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Tii hajxy coo mwi'i chähgø'øy. Cábøch mi-jts ja'a nmädia'agy hajxy jaduhñ xñä'ä mábøjcä, paady hajxy mdsähgø'øy.

Mänit piädø'cy. Mänitä poj jiojcnäma'awøøyy møødä mejy coo quia'a míññät. Mänit jaduhñ yuungøøyy. Caj ñä'ägädä pojnä.

27 Mänitä miägu'ughajpähajxy yagjuøøyy. Mänit hajxy ñiñämaayyá:

—Nebiäda'a jaduhñ coo miädia'agy miäbøjcäxä høxtä ja'a poj møødä mejy.

28 Mänitä Jesúshajxy jim miejch mejyhawiimb maa ja'a naax hänajty xiøhatiän Gadara. Jimä cabäsantä hänajty tu'ug. Mänitä Jesús jäya'ay nämetsc ñämejtsä. Jim hajxy hänajty tøø chooñ maa ja'a cabäsantän. Tøø hajxy hänajty miächii ja'a møjcü'ujäm. Jaanç tehñ quia'awiindøy hajxy hänajty ñibiäda'agyii. Ni pøn hajxy hänajty quia'a yajnaxa'añ maa ja'a tu'ujän.

29 Mänitä Jesús tiägøøyy wiinguyaaxøøyyäbä:

—Jesús, tii højts xwia'ana'añ, miich Dioshuung. Cajnä yhabaady coo højts xyajcumädówät.

Ja'a møjcu'uhajxy jaduhñ mänañ, ca'a jiäya'ayä.

30 Jim mayhädsøm hänajty wiädity tunwiinmänac jäguemjuøøby.

31 Mänitä Jesús miänuu'xtaacä ja'a møjcu'uhajxy:

—Pø xyajpädsømamb højts yaa maa hädaa jäya'ayän nämetscä, na'añ højts jiiby nhuuc tägø'øy maa yø'ø hädsøm jioodootyhajxiän.

32 Mänitä Jesús miänaañ:

—Nøcx hajxy jiiby tägø'øw.

Mänitä møjcu'uhajxy ñähwaach ja'a jäya'ay nämetspä. Mänitä hädsøm hajxy ñämejch. Cøjx ja'a hädsømhajxy wyiinmänacpäyø'øgy. Cøjx hajxy quiuhcahnaxy naaxøjpcøxp. Mejjiooty hajxy hoy quiuga'awø'øy. Cøjx hajxy jiiby yho'ogy mejjiooty.

33 Mänitä hädsømgüendähajpähajxy chähgø'øbäyø'cy. Coø hajxy jim miejch maa ja'a cajptän, mänit hajxy miädiaacy nebiaty hajxy hänajty tøø yhixy, coø ja'a møjcu'uhajxy hänajty tøø ñähwa'açh ja'a jäya'ay nämetspä.

34 Cøjx ja'a cu'ughajxy ñøcxy päyø'øguiä maa ja'a Jesúsän. Coø ja'a Jesús hajxy piaaty, mänit hajxy miänuu'xtaacy coø ja'a Jesús jim chóonät maa ja'a ñaaxhajxiän.

9

1 Mänitä Jesúshajxy tiägøøguiumbä barcojooty, ñajxtägajch hajxy jadähooc mejyhawiimb maa ja'a quiajpthajxiän.

2 Mänitä tecymiucypiä tu'ug quiøømiejtsä tsaajiooty maa ja'a Jesúsän. Ja'a mähdiøjc ja'a miägu'ughajpähajxy jaduħ cøømiejtsä. Coø ja'a Jesús yhijxy coø hajxy hänajty miäböcy, mänitä Jesús ja'a mähdiøjc ñämaayy:

—Huung, jootcugø'øw; tøø ja'a mbojpä mgädieey xñähwa'açh.

³ Jimä ley-yajnahixøøbiädøjc hänajty näje'e tiäna'ay ja'a Jesús ñähmøjc. Coø hajxy jaduhñ miädooyy nebiä Jesús miänaañ, mänit hajxy näje'e quiopcooty tiägøøyy mädiaacpä: “Capxtägooby hädaa craa jaduhñ maa ja'a Dioscøxpän.”

⁴ Ñajuøøby ja'a Jesús hänajty neby hajxy hänajty miädia'aguiän quiopcooty. Mänit miänaañ:

—Tii haxøøgwinnmahñdy hajxy coø mmøødhaty mgopcooty.

⁵ Mädyii mädia'agy maas tsip, coöch hädaa mähdiøjc nnämä'awät: “Tøø ja'a mbojpä mgädieey xñähwa'açh”, tögä maas tsip jaduhñ coöch nnämä'awät: “Tänaayyø'øg, yo'oyø'øg.”

⁶ Nyajcähxø'øgåambiøch coöchä cuhdujt jaduhñ nmøødä hädaa yaabä naaxwiin coöchä pojpä cädieey nyajnahwá'adsät, høøch ja'a Diosquexypä.

Mänitä Jesús ja'a tecymiucypiä ñämaayy:

—Tänaayyø'øg, widsø'øg yø'ø mdsaa, nøcxnä maa ja'a mdøjcän.

⁷ Mänitä tecymiucypiä tiänaayyø'cy. Mänit ñøcxnä maa ja'a tiøjcän.

⁸ Coø ja'a cu'ughajxy jaduhñ yhiixy coø ja'a tecymiucypiä tøø yhoyø'øy, mänit hajxy chähgøøbiøjcy. Mänitä Dios hajxy wyiingudsähgøøyy, je'eguiøxpä coø ja'a Jesús ja'a mäjaa hänajty tøø mio'oyii, ja'a Diosquexypä. Cab hajxy hänajty ñajuø'øy pø Dioshuung hänajty je'e, ja'a Jesús.

⁹ Mänitä Jesús jim chohñ. Mänitä jäya'ay tu'ug yhiixy, ja'a xøhajpä Mateo. Jimä Mateo hänajty

yhäñ'ay maa hänajty yajñähjuudiu'udiän. Mänitä Mateo ñämaayyä:

—Jam̄ quipxy wädítäm.

Mänitä Mateo tiänaayyø'cy. Mänit ja'a Jesús piadu'ubøjcy.

10 Jimä Jesús hänajty quiay tøgooty møødä miägu'ughajpähajxy. Mänitä yajñähjuudiuutpähajxy may miejch mägaabiä, møødä jäya'ayhajxy ca'a panøcxpä ja'a judíos quiuhdujt. Mänitä Jesús hajxy tiägøøyy møødcaabiä.

11 Jimä fariseoshajxy hänajtypä, ja'a hajxy hänajty hoy jaanč teh̄ pianøcxpä ja'a Moisés miädia'agy. Mänitä fariseoshajxy miänaañ:

—Tii yø'ø mwiindsón̄ coo miøødcay ja'a yajñähjuudiuutpähajxy møødä cubojpä cugädieeyhajxy —nøm̄ä Jesús miägu'ughajpähajxy ñämaayyä.

12-13 Miädoow ja'a Jesús jaduñ̄. Mänit miänaañ:

—Pøñ̄ jaduñ̄ møc, caj yajtsooyø'øy; pøñ̄ jaduñ̄ pa'ammøød, je'eds jaduñ̄ yajtsooyøøby. Jaduñ̄ mäwínøch høøch nebiä mädsöoyøøbiän. Páadyhøch yaa tøø nmiñ̄ tøø nmech, nébiøch ja'a cubojpä cugädieeybähajxy nnämä'awät coo ja'a yhaxøøgwinnmahñdy hajxy ween ñajtshixø'øy. Ja'a hojiäya'ayhajxy, cáboch hajxy je'e waamb̄ nnäma'awa'añ. Nøcx hajxy habøc tii ja'a Diosmädia'agy jaduñ̄ ñänøøm̄by: “Chójpìoch ja'a njoot jaduñ̄ coo hojioot hajxy mmøødhädät; cáboch jaduñ̄ nmänaannä coo animal hajxy myóxät maa ja'a høøchcøxpän.”

14 Mänitä Jesús ñämejtsä ja'a Juan mäyajnäbejpä miägu'ughajpähajxy. Mänitä Jesús miäyajtøøwä:

—Tii miich mmägu'ughajpähajxy jaguiay quia'a nä'ägädä hida'añ. Naxy hõjts jaguiay tu'xøøjaty nhity tähoocjaty; jaduñ hõjts ja'a Dios nwiin-gudsähgø'øy. Jaanä jaduñä fariseoshajxy yhiypä jaguiay.

15 Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Coo ja'a jäya'ayhajxy mänaa piøcy yhu'ugy, cabä woyba wichpä hajxy jiø'øy xiuuč. Xoondaacp hajxy jaduñ, je'eguiøxpä coo ja'a jamiø'ød jyijä. Jaduñ mäwínøch høøch nebiä jamiø'ødän. Páadyhøch nmägu'ughajpähajxy jaguiay quia'a hity. Habaadaamb jaduñ cooch yaa ndsoonaannä; mänit hajxy mäbøcypiä jaguiay yhida'añ.

16 'Cab jaduñ pøn tuwit yhagø'yø'øy jemywyithaam. Múgäp ja'a jemywyit jaduñ y maas hanaxiä ja'a tuwit jaduñ quiøødsät.

17 Jaanä jaduñduhmbä, cabä pøn jemyvyino quiudemø'øy tuwajhacxujiooty. Cøødsäp ja'a wajhacxuy jaduñ y høxyógäp ja'a vino jaduñ. Haagä tägøyyäp ja'a wajhacxuy jaduñ møødä vino. Pero jiibiä jemyvyino hajxy quiudemø'øy maa ja'a wajhacxuy jemybiän. Jaduñ ni mädyii quia'a tägøyyät.

18 Cajnä ja'a Jesús hänajty miädiaacpädø'øy, mänitä tsajtøjcwindsøn tu'ug miejch. Mänitä Jesús wyiingo'naaguiädaacä. Mänit ñämaayyä:

—Naamhó'ogyhøchä nhuung ja'a to'oxypä. Coo miich nøcxy mnähdoñ, mänit jiuypiojtägätsät.

19 Mänitä Jesús piädø'cy. Mänit jaaya'ay miøødtu'ubøjcy møødä Jesús miägu'ughajpähajxy.

20-21 Jimä tadjäya'ay hänajty tu'ug hoxhaam pi-anøcxy. Pa'ammøød hänajty je'e. Majmetscjumøjt ja'a ñø'ty hänajty tøø wyi'i xiee'xy, weenjaty weenjaty. Jaduhñä tadjäya'ay hänajty miädia'agy quiop-cooty: “Nägóoyyøch ja'a wyitpa'a nnähdóonät, mänitøch nmøcpógät.” Coö ja'a Jesús ja'a tadjäya'ay jäguyohdiägøøyyä, mänitä wyitpa'a ñähdóonäxä.

22 Mänitä Jesús yhee'pwiimbijty, Mänit ja'a tadjäya'ay yhijsy. Mänit miänaañ:

—Huung, jootcugø'øw; tøø jaduhñ mmøcpøcy, je'eguiøxpä coö tøø mmäbøcy.

Mänitä ja'a tadjäya'ay miøcpøjcy.

23 Mänitä Jesús hajxy jim miejch maa ja'a tsajtøjcwindsøn tiøjcän. Jiibiä xuuxpädøjc-hajxy hänajty yho'ogyjäya'awyiinxu'uxy. Jiibiä jäya'ayhajxy hänajty wyi'i yhaamhaty.

24 Mänitä Jesús miänaañ:

—Pädsøm hajxy jiiby. Cab yø'ø tøø yho'ogy, nä'ä maab yø'øduhñ.

Mänitä Jesús ñäxiicä.

25 Cøjx hajxy jaduhñ piädsømy. Mänitä Jesús tiøjtägøøyy. Mänitä to'oxyhäna'c quiø'ømajch. Mänitä to'oxyhäna'c yhäñaayyø'cy.

26 Mänitä mädia'agy wiädijty wiinduhmyhagajpt coö ja'a to'oxyhäna'c tøø yagjujypiøgyii.

27 Coö ja'a Jesús hajxy jim chohñ, mänitä wiindshajxy nämetsc piadu'ubøjcy yáaxäp:

—Højts näxúu'tsäc. David miich hijty mhaphajpy mdeedyhajpy.

28 Coö ja'a Jesús tiøjtägøøyy, mänitä wiindshajxy miäwiingooñ. Mänitä Jesús miänaañ:

—Nej, mmäbøjpy hajxy jaduhñä coočhä mäjaa nmøødä coo hajxy nyaghijxø'øgädä.

Mänit hajxy miänaañ:

—Wiindsøñ, nmäbøjpy højts.

²⁹ Mänitä Jesús ja'a wiinds wyiinhajxy ñähdoonä. Mänitä Jesús miänaañ:

—Ween hajxy mhijxø'øgy coo hajxy tøø mmäbøcy.

³⁰ Mänit hajxy yhijxø'cy. Mänitä Jesús miänaañ:

—Ca'a pøñ hajxy mnä'ägädä hawaañä.

³¹ Coo ja'a wiindshajxy jim chohñ, mänit hajxy tiägøøyy mädia'agy-yajwädijpä coo hajxy tøø yaghijxø'øgyii ja'a Jesúsäm.

³² Mänitä huum tu'ug yajmejtsä maa ja'a Jesúsän. Tøø hänajty miächii ja'a møjcu'ujäm.

³³ Mänitä Jesús ja'a møjcu'u jii by yajpäyø'cy. Mänitiä ja'a huum quiapxø'cy. Yagjuøøyy ja'a jäya'ayhajxy jaduhñ. Mänit hajxy miänaañ:

—Ni mänaa jaduhñ pøñ tii quia'a yagjadyii nebiä hädaajän yaa Israelnaaxooty.

³⁴ Mänitä fariseoshajxy miänaañ:

—Paady yø'øya'ay ja'a møjcu'u yajpäyø'øgy, coo ja'a møjcu'ugong miäjaa miøødhajtä.

³⁵ Cøjx ja'a Jesús wiädity wiinduhmyhagajpt. Homiaajä hänajty wiädity, jii by hänajty yajñähixø'øy tsajtøgooty coo ja'a Dios ja'a miäjaa mobädajp yajcähxø'øga'añ. Yajnajxyp hänajty homiädyyii pa'amä.

³⁶ Ñäxuu'chp ja'a Jesús ja'a majiäya'ay hänajty. Jaduhñ mäwíináts hajxy hänajty nebiä meegän, ja'a cajpä wyiindsøñ. Nebiä tägowiädijpän hajxy

hänajty je'e. Nebiä jootmayhajpän hajxy hänajty je'e.

³⁷ Mänitä Jesús ñämaayy ja'a miägu'ughajpähajxy:
—Yø'ø majiäya'ayhajxy, hoy jaduñ coochä nmädia'agy hajxy xmiäbøjcät. Pero cab højts nnämäyyäm, højts ja'a mädia'agy nyajwá'xämbä.

³⁸ Mänuu'xta'ag ja'a Dios hajxy coo ween ja'a mägu'ughajpä hajxy xjiaac móoyyämät, neby højts ja'a mädia'agy hajxy xmiøødyajwá'xämät.

10

¹ Mänitä Jesús ja'a miägu'ughajpä miøjyaaxy ja'a nämajmetspä. Mänitä cuhdujt miooyy coo ja'a møjcu'u hajxy yajpäyø'øgät, coo homiädyii pa'amä hajxy yajnaxät.

² Jaduñnä nämajmetspähajxy hänajty xiøhaty: Simón Pedro møødä piuhya'ay Andrés; ja'a Zebedeo yhuunghajxy, Jacobo møødä Juan;

³ Felipe; Bartolomé; Tomás; Mateo ja'a yajnähjuudiutpä; Jacobo, ja'a Alfeo yhuung; Lebeo Tadeo;

⁴ Simón ja'a cananista; Judas Iscariote, ja'a Jesús hänajty yajyagho'ogáañäbä.

⁵ Mänitä Jesús ja'a nämajmetspähajxy quiejxy mädia'agy-yajwa'xpä. Mänit ñämaayy:

—Ca'a hajxy jim mnøcxy maa ja'a ca'a judíoshajxy chäna'ayän, y ca'a hajxy jim mnøcxy Samarianaaxooty. Yaayyä hajxy jaduñ mwädítät, yaa Israelnaaxooty.

⁶ Ja'a jäya'ayhajxy yaabä, jaduñ mäwínäts hajxy je'e nebiä meeg tägowiädijpän.

⁷ Mnägápxäp hajxy jaduñ coo ja'a Dios ja'a miäjaa mobädajpä yajcähxø'øga'añ.

8 Myajnáxäp hajxy homiädyii pa'amä mөөдä haxөөgpá'am. Myagjujypiógäp ja'a ho'ogyjiäya'ay hajxy. Myajpäyó'ógäp ja'a mөjcu'u hajxy. Nnä'ä móobiөch mijts hädaa cuhdujt; cábөch mijts nyagjuya'añ; jaduһn mijtspä, cab hajxy myagjúubiät.

9 'Cabä xädө'өñ hajxy mgónät ni weeñtiä.

10 Cabä morral hajxy mwídsät. Tu'uquiä camiixy hajxy mwídsät. Cabä cө'өг hajxy mejtstehng mmänөcxät. Cabä cuhdajt hajxy mgábät. Jim hajxy mmägaya'añ mmähu'uga'añ maa hajxy hánajty mhamejtsta'aga'añän.

11 'Coo hajxy maa mgajptägó'өwät, jimä jäya'ay hajxy mhөxtá'awät ja'a hojiootmөөdpä; jim hajxy mhamejtstá'agät. Jiiby hajxy mhídät hөxtä coonä hajxy hánajty mdu'ubөga'añ.

12 Coo hajxy mdөjtägó'өwät, mänit hajxy myajpöo'xät.

13 Coo hajxy jaduһn xyajtөjtägó'өwät hamuumdu'joot, mänit hajxy jaduһn quiunuu'xөөjät ja'a Diósäm; pө caj, cab hajxy jaduһn quiunuu'xөөjät.

14 Coo hajxy jaduһn xquia'a nä'ägä jөjpөgө'өwät, coo ja'a mmädia'agyhajxy xquia'a nä'ägä mädöwät, mänit hajxy jim mdsóonät. Mänitä mdecy hajxy mwiinwop mwiinxídät, nebiä hijxtahnd jaduһn miähmө'өwät coo mijts jaduһn tөө xquia'a yajtөjtägө'өy.

15 Tөyhájtäts mijts nnäma'ay, coo yhabáadät coo ja'a jäya'ayhajxy quiumädowa'añ, maas hanaxiä yө'ө cajpt jaduһn quiumädowa'añ quejee ja'a Sodomacajpt mөөдä Gomorracajpt.

16 'Maačh mijts nwiinguexiän, haxøøgwiinmahñdy ja'a jäya'ayhajxy jim miøød. Paady hajxy nähix hahixøø mnibiäda'agóøjät. Mee'xxieemy hajxy jaduñ mwädítät.

17 Mniyajcopcø'øwóøjap mijts. Xya-jcø'ødägó'øwäp mijts maa ja'a tuungmøødpän. Mänitäs hajxy xwyiinwop xjiøjwóbät maa ja'a chajtøgootyhajxiän.

18 Høxtä jim hajxy xyajmedsa'añ maa ja'a gobiernä wyiinduumhajxiän, møød jim maa ja'a ca'a judíos wyiinduumhajxiän.

19 Pero coo hajxy jaduñ xyajmédsät maa ja'a wyiinduumhajxiän, cab hajxy mdaj mmáyät waambaty hajxy hánajty mmädia'aga'añ. Coo jaduñ yhabáadät, mänitä Dios jaduñ xyhawáañät waambaty hajxy jaduñ mmáná'anät.

20 Cab hajxy hamdsoo mmädia'aga'añ. Diosh-espírituhaam hajxy jaduñ mmädia'aga'añ.

21 'Haxøøg jaduñ jiada'añii. Hamdsoo hajxy ñiñähannu'xø'øwa'añii ja'a tu'que'expä-jäya'ay. Jaduñ ja'a tieedyhajxy jiatcø'øwaambä møødä yhuunghajxy.

22 Ja'a høøchcøxpä mijts ja'a jäya'ayhajxy nägøxiä xmiähannhada'añ. Pøn jaduñ mee'xtujp cøjxta'axiøø, je'eds jaduñ mähmø'øwaamb hodiium.

23 Coo mijts hajxy xchaačhtiúnät mädu'ughagajpt, mänit hajxy mbäyø'øgät, mänit hajxy mnócxät wiingtuum. Tøyhájtäts mijts nnäma'ay, cooch hánajty ngäda'aga'añ, høøch ja'a Diosquexypä, cahnä cajpt hajxy hánajty mwiinwädityñä maa ja'a judíoshajxy chäna'ayän.

24 'Cabä pøn jaduñ jiaty nebiä wyiindsón jiatian.

25 Coö hajxy jaduñ mjádät nebiä mwiindsøn hajxy jiatian, jootcujc hajxy jaduñ mhídät. Coöchä jäya'ay hajxy jaduñ tøø xñäma'ay: "Møjcu'u", jaduñ mijts hajxy xñäma'awaambä.

26 'Cabä cu'ug hajxy mdsähgó'owät. Nebiaty hajxy jaduñ jiatcø'oy hamee'ch, cähxø'ogaamb jaduñ.

27 Waambátyhøch mijts hamee'chhaam nnajtscapxó'oyyäm, majiäya'ayhagujc hajxy myajcapxó'owät.

28 Cab hajxy mdsähgó'owät pøn ja'a mnaaxni'x hajxy xyaghó'cäp; cabä mháañämä hajxy jaduñ xyaghó'cät. Ja'a Dios hajxy mdsähgó'owäp; je'edsä cuhdujt jaduñ møød coö hajxy jiiby xquiéxät haxøøgtuum. Jiiby ja'a mnaaxni'x hajxy quiuhdägóyyät møødä mháañämähajxy.

29 'Ja'a muuxyhuunghajxy, coö hajxy quia'ay, yhiixyp ja'a nDeedyhájtäm hajxy jaduñ, hoy hajxy quia'a ja tsowä.

30 Jaaná jaduñ mijts xyhiixpä, høxtä xñajuøøyyäp mijts naag mijts mguhwaay.

31 Cabä jäya'ay hajxy mdsähgó'owät; hiix, mmaas tsoobaatp mijts quejee ja'a muuxyhajxy.

32 'Pønjátyhøch ja'a nmädia'agy xmiøødyajtu'ugøøby maa ja'a cu'ugwiinduumän, mänitøch ja'a miädia'agy hajxy nmøødyajtu'ugø'owaambä maächä nDeedy wyiinduumän jim tsajpootyp.

33 Pero pønjátyhøch jaduñ tu'ugmädia'agy tøø xquia'a møødhity maa ja'a cu'ugwiinduumän,

ni høøch jaduhñ tu'ugmädia'agy nga'a møødhidaambä maaçhä nDeedy wyiinduumän jim tsajpootyp.

34 'Cooch yaa tøø ngäda'agy, paadiä jäya'ayhajxy jaduhñ ñimiädsibø'øwa'añii ja'a høøch nmädia'agyquiøxpä. Cab hajxy jootcuyc yhida'añ.

35-36 Tu'tøjc hajxy jaduhñ ñimiädsibø'øwa'añii, møødä tiaj møødä tieedy, møødä ñøøx møødä mi-ajc, møødä jiaxie'eb møødä xiocy.

37 'Pønä tiaj pønä tieedy maas tsojp quejeech høøch jaduhñ xchocy, cábøch ja'a nmädia'agy hoy xpianócxät. Y pønä ñøøx pønä miajc maas tsojp quejeech høøch jaduhñ xchocy, ni je'eçh ja'a nmädia'agy hoy xquia'a panócxäbät.

38 Pønä jioot tsojp cooch høøch xpianócxät, pero cabä jioot jaduhñ chocy coo chaachpøgät nébiøch jaduhñ ndsaaçhpøga'añän, cábøch nmädia'agy jaduhñ hoy xpianócxät.

39 Pønä jiugyhajt jaduhñ ja wi'i yaghoyø'øwaamb, tägóyyäp ja'a jiugyhajt jaduhñ. Pero pønä jiugyhajt najtshixø'øwaamb ja'a høøchcøxpä, je'eds hodium nøcxaamb.

40 'Pøn mijts jaduhñ xchojp, jaduhñ mäwíinøch høøch xchojpä. Y pønhoçh høøch jaduhñ xchojp, jaduhñ mäwíinädsä Dios jaduhñ chojpä, ja'açh tøø xquiéxiäbä.

41 Ja'a Diosquexyhajxy, hodium hajxy ñøcxa'añ. Jaanä jim hajxy ñøcxaambä pøn jaduhñ tsojp ja'a Diosquexy. Paady hajxy chogyii coo hajxy jaduhñ Dyiosquexiä. Jaanä jim hajxy ñøcxaambä hodium pøn jaduhñ tsojp ja'a hojiäya'ay.

42 Coo hädaa häyoobäya'ay tōchñøø ñä'ä mo'owóøjät je'eguiøxpä cooč jaduħñ xpianøcxy, mänit jaaya'ay piäda'agóøjät hodium, ja'a nøø tøø yéquiäbä. Tehm tiøyhajt jaduħñ.

11

1 Coo ja'a Jesús ja'a jiamiøødhajxy yajwiin-gapxøøbiädøøyy, mänit jim chohñ. Mänit tiägøøyy yajñähixøøbiä maa ja'a cajpt mäwiingonän.

2 Ja'a Juan, tsumyhäñaaby hänajty je'e. Coo miädoyhajty coo ja'a Cristo hänajty wiädity yajñähixøøbiä, mänitä miägu'ughajpä metsc quiejxy maa ja'a Jesúsän.

3 Mänitä Jesús hajxy miäyajtøøyy:

—Nej, miich ja'a Cristojä, ja'a Dios jaduħñ quiexaambiä, tøgä wiinghäna'c je'ejä.

4 Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Nøcx ja'a Juan hajxy hawaanä neby hajxy xii mhix mmädoyy.

5 Nøcx hajxy yajmøødmädia'ag coo ja'a wiindshajxy tøø yhiixø'øgy, coo ja'a tecymia'adpähajxy tøø yo'oyø'øgy, coo ja'a haxøøgpa'ammøødpähajxy tøø ñähwa'ačh, coo ja'a cuhnatpähajxy tøø miädoowø'øgy, coo ja'a ho'ogyjiäya'ayhajxy tøø jiuypioçy, coo ja'a häyoobäya'ayhajxy tøø yajmøødmädia'agyii ja'a Diosmädia'agy.

6 Jootcujc hajxy jaduħñ yhity ja'ačh nmädia'agy hajxy hamuumdu'joot tøø xmiäböjcbä.

7 Coo ja'a Juan miägu'ughajpähajxy wyiimbijty, mänitä Jesús ja'a cu'ug tiägøøyy møødmädiaacpä ja'a Juancøxpä.

—Coo hajxy tøø mhoy pactuum, ja'a Juan miädia'agy hajxy hänajty mmädowáanäp, túhmäts.

Cabä tsajcapy pojyu'xpä hajxy hoy mhixy. Caj pues, paady hajxy jim̄ tøø mhoy coo ja'a Juan ja'a miädia'agy hajxy hänajty mmädowaanä.

8-9 Diosquexy je'e, paadiä miädia'agy hajxy hoy tøø mmädoowä, hoy ja'a howyit hänajty quia'a ja mөөдä nebiä mäyøøjäya'ayhajxy miөөдän. Tøyhajt jaduhñ coo ja'a Juan ja'a Diosmädia'agy yajwiin-gapxø'øy. Pero ja'a Diosmädia'agy hajxy nä'a jaac yajnähixøøbiä, je'edsä cuhdujt hajxy maas may tøø mio'oyii ja'a Diósäm.

10 Ja'a Diosmädia'agy jecy mädiäacäbä, Juan je'e. Nömä Dios jecy miänaañ coo ja'a quiuguexy hänajty jayøjp quiexa'añ maa ja'a cu'ugän, ween yajwiinxiic yajwiingapxø'øy coo ja'a yhaxøøgcuhdujt hajxy ñajtshixø'ówät. Høxháamhøch hänajty ngäda'aga'añ. Jayøjp ja'a Juan jiaanç quejxä; høxháamhøch njaanç cädaacy.

11 Ni pøn̄ jaduhñ jäda'ahaty quia'a mäbaady hädaa yaabä naaxwiin nebiä Juan mäyajnäbejpä ja'a cuhdujt miөөдän. Tøyhajt jaduhñ. Pero cooçh hänajty tøø nho'nä, cooçh hänajty tøø nnøcxtägach maaçh nhuuc tsohm̄bän, pøn̄jaty ja'a Diosmädia'agy mäbøgaamb ja'a hөөçhcøxpä, maas mayyä cuhdujt hajxy hänajty miөөdhada'añ quejee ja'a Juan miөөдä, hoy ja'a møjcuhdujt hajxy hänajty quia'a ja mөөдä.

12 'Coo ja'a Juan tiägøøyy mäyajnäbejpä, høxtä je'enä jäda'anäbaadyñä, nägø'ø nädecypiä ja'a jäya'ayhajxy jia wi'i tiägø'øwa'añ maa ja'a Dios wyiinduumän.

13-14 Ja'a Diosquexyhajxy jecypiä, jaduhñ hajxy jecy miänaañ coo ja'a Dios ja'a miäjaa

yajcähxø'øga'añ. Jaduhñä Moisés miädia'agy miänaambä. Pero jayójpäc ja'a Elías hijty myina'añ. Y coo ja'a Juan tøø miech, Elías je'e, pø mwiinjuø'øwaamby hajxy jaduhñ.

15 Pøñ mädohnd møød, ween miädoy.

16 Pänébiøch jäya'ayhajxy nyajmäbáadät ja'a jäda'ahatypä. Cab hajxy tii yhojiäwø'øwa'añ. Jaduhñ mäwíinäts hajxy je'e nebiä pigäna'c wiinhecpän. Coo hajxy naxy miech häyø'pä tøjpa'c, mänitä miäbigäna'c hajxy ñäma'ay:

17 “Tøø højts nja xu'uxy, pero cab hajxy tøø mhech. Tøø højts hojiøøñä nja høy, pero cab hajxy tøø mjø'øy.”

18 Coo ja'a Juan miejch, cab hänajty quiaya'añ yhu'uga'añ. Mänit mijts mnänøømy coo je'e quiu'umañøøbiä.

19 Mänitøch nbamejtspä, høøch ja'a Diosquexypä. Mänitøch ndägøøyy caabiä huucpä. Jadúhñhøch mijts xñänøømbä cooch nwi'i quiaya'añ cooch nwi'i yhu'uga'añ, coochä cubojpä cugädieeybä nmägu'ughaty møødä yajnähjuudiutpädøjc. Pero yajcähxø'øgaamby ja'a Dios jaduhñ ja'a wyiinmahñdyhaam cooch ja'a tøyhajt jaduhñ nmøødä.

20 Mänitä Jesús tiägøøyy hamänajpä. Ja'a ca-jptjäya'ayhajxy jaduhñ hojjä, ja'a hajxy hänajty tsänaabiä maa ja'a Jesús ja'a hoy-yagjuøøñäjatypä hänajty tøø jia yajcähxø'øguiän. Paady jaduhñ yhamänajty, coo yhaxøøgwiinmahñdy hajxy hänajty tøø quia'a najtshixø'øy. Mänitä Jesús miänaañ:

21 —Haxøøg mijts mjada'añ mhabeta'añ, mijts yaa tsänaabiä Corazín møødä Betsaida.

Ja'a jecyjiäya'ayhajxy hijty jim̄ tsänaabiä Tiro mөөдä Sidón, coo hajxy häxøpy tөө yhixy ja'a hoy-yagjuөөñäjatypä nej mijts tөө mja hixiän, tөө ja'a yhäxөөgwiinmahñdy hajxy häxøpy ñajtshixø'øy.

²² Tøyhajt jaduһn, coo ja'a Dios yaghabáadät, maas häxөөgtuum mijts jaduһn xpiäda'aga'añ quejee ja'a jäya'ayhajxy jim̄ jecy tsänäayyäbä Tiro mөөдä Sidón.

²³ Y mijts jim̄ tsänaabiä Capernaum, mja wi'i yajcumayaamb hajxy jaduһn. Pero cabä Dios hajxy jaduһn xquiumaya'añ. Ja'a jecyjiäya'ayhajxy hijty jim̄ tsänaabiä Sodoma, coo ja'a hoy-yagjuөөñäjatypä hajxy häxøpy tөө yhixy nej mijts tөө mja hixiän, cab hajxy häxøpy tөө quiuhdägoy.

²⁴ Tøyhajt jaduһn, coo ja'a Dios yaghabáadät, maas häxөөgtuum mijts xpiäda'aga'añ quejee ja'a jäya'ayhajxy jim̄ jecy tsänäayyäbä Sodoma.

²⁵ Mänitxөө ja'a Jesús miänaañ:

—Teedy, miich nba'yaaxyp. Miich jim̄ häñaaby tsajpootyp; miich yaa Dioshajp maa hädaa yaabä naaxwiinän. Dioscujú'uyäp coo ja'a tøyhajt tөө myajnähiхø'øy ja'a hajxy tüi ca'a jajpä. Caj tөө myajnähiхø'øy ja'a hajxy tyijy jajpä.

²⁶ Tøyhajt jaduһn, Teedy, je'eguiөxpä coo miich mjoot jaduһn chocy.

²⁷ Mänitä Jesús miänäangumbä:

—Tөөчhä nDeedy ja'a tøyhajt xquiөxy yajcø'ödägø'øy. Cábөch pөñ xyhixyhaty, hөөч ja'a Dioshuung. Tøyhajt jaduһn. Jagóoyyөч nDeedy xyhixiä. Y cábөch ja'a nDeedy pөñ xyhixyhajtä. Jagóoyyөч jaduһn nhixiä, hөөч ja'a Dioshuung. Nyajnähdjäbөch pөñjátyhөch nDeedy hixyhádäp.

28-30 Mijts, pøn jaduhñ ca'a mee'xtugaamb neby hajxy hijty mguhdujthatiän, høøch nguhdujt habójcäc. Hojióthøch nmøød; cábøch nyajcumaya'añ. Mänitäts ja'a hoybä weenbä hajxy mbáadät. Cábøch ja'a jemčpä mapxypä jaduhñ nbäda'aga'añ.

12

¹ Mänitxøø ja'a Jesús hajxy hänajty wiädity trigoni'ibyquiujc poo'xxiøøjooty. Yähó'cäp ja'a Jesús jiamiøødhajxy hänajty. Mänit hajxy tiägøøyy trigotøjpä.

² Coö ja'a fariseoshajxy jaduhñ yhijsy, mänitä Jesús hajxy ñämaayy:

—Huug hix, xiidsä mmägu'ughajpä trigo hajxy wyi'i tiøjy. Cabä cuhdujt jaduhñ myiñ coö hajxy tii ndúunämät ja'a poo'xxiøøjooty.

³ Mänitä Jesús miänaañ:

—Nej, cahnä ja'a Diosmädia'agy hajxy mgapxiä. Jim jaduhñ myiñ cujaay coö ja'a Davidhajxy yäho'pøjcä.

⁴ Mänit hajxy tiägøøyy Diostøgooty. Mänitä Diost-sajcaagy hajxy quiaayy, ja'a teedyhajxy hänajty tøø quiuyoxó'yäbä. Cabä cuhdujt hänajty pøn miøødä coö hajxy quiáyät ni ja'a Davidhajxy. Ja-gooyyä teedy ja'a cuhdujt hajxy hänajty miøødä coö hajxy quiáyät.

⁵ Jaduhñ cujaay myiimbä maa ja'a Moisés miädia'aguiän coö ja'a teedyhajxy tsajtøgootypä quia'a nä'ägädä poo'xy ja'a poo'xxiøøjooty; y cab jaduhñ ñejpiä.

⁶ Y høøch, maas móc-høch ja'a cuhdujt jaduhñ nmøødä quejee ja'a tsajtøjc.

7 Caj mijts mwiinjuø'øy waamb ja'a Diosmädia'agy jaduñ miäna'añ: “Mänáambøch jaduñ coo hojioot hajxy mmøødhádät; cáboch jaduñ nmäna'añ coo animal hajxy myóxät ja'a høøhcøxpä.” Coo hajxy jaduñ mwiinjuø'øwät, cabä jäya'ay hajxy nä'ä nägoodä mwiingapxpédät.

8 Høøch ja'a Diosquexypä, nmøødhøch cuhdujt jaduñ høxtä maa ja'a poo'xxiøøbaadiän.

9 Mänitä Jesús jim chohñ. Mänit tiägøøyy tsajtøgooty.

10 Jiibiä mähdiøjc hänäjty tu'ug; cøødøøds hänäjty tu'nax. Jiibiä fariseoshajxy hänäjty näje'e tiänaabiä. Mänitä Jesús miäyajtøwä:

—Nej, hoy jaduñ coo ja'a pa'amjäya'ay myajmøcpøgät ja'a poo'xxiøøjootiä.

Paadiä fariseoshajxy jaduñ miänaañ, yhøxtaaby ja'a wiinmahñdy hajxy hänäjty nebiä Jesús hajxy yajtsumøjät. Coo ja'a Jesús ja'a pa'amjäya'ay yajmøcpøgät ja'a poo'xxiøøjooty, mänitä Jesús hajxy hänäjty yajtsuma'añii.

11 Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Hoy pues. Coo pøn mieeg quiuga'awø'øy nøøjutjooty ja'a poo'xxiøøjooty, mänit hajxy nøcxy yajpädsømy, túhmäts.

12 Y maas tsoobaatp ja'a jäya'ay quejee ja'a meeg. Hoy jaduñ coo jäya'ay mnäxúudsät ja'a poo'xxiøøjooty.

13 Mänitä Jesús ja'a mähdiøjc ñämaayy:

—Xajtøw yøø mgøø.

Mänit xiajtøøyy. Mänit miäbaaty nebiä tu'ugpän.

14 Mänitä fariseoshajxy tiøjpädsøømy. Mänit hajxy quiojyquiapxyhajty nebiä Jesús hajxy yaghó'ogät.

15 Coö ja'a Jesús jaduñ miädoyhajty, mänit jim chohñ. Mänitä jäya'ay may piadu'ubøjcy. Mänitä Jesús ja'a pa'amjäya'ay yajmøcpøjcy nägøxiä.

16 Mänit jaduñ miänaañ coö hajxy quia'a nägápxät pøn je'e.

17 Jaduñdsä tiøjiajty nebiä Isaías jecy miänaañän, ja'a Diosquexypä. Dios jaduñ mänaamb:

18 Høøchä nmoonsä hädaa, ja'açh tøø nwiimbíyyäbä.

Ndsójpiøch jaduñ. Jootcújc-høch nnijiäwø'øyii yø'øgøxpä.

Nbäda'agáambiøch ja'a nhEspíritu maa yø'øjän. Høøch nguhdujt jaduñ xyajwiingapxø'øwáanäp maa ja'a jäya'ayhajxy nägøxiän.

19 Caj chiptuna'añ; caj ya'axa'añ caj jioga'añ.

Hahuum jaduñ wiädita'añ cajptooty.

20-21 Jiootcapxmøcpøgaamby pøn hobiä nejpiä mäbøjp.

Mäbøgáanäxäp ja'a miädia'agy ja'a jäya'ayhajxy nägøxiä.

Mänit jaduñ tiägø'øwa'añ hoyhanehmbä.

22 Mänitä mähdiøjc tu'ug yajmejtsä maa Jesúsän. Wiindsä mähdiøjc hänajty, møød hänajty yhuumä, møød ja'a møjcu'uba'am hänajty miøødä. Mänitä Jesús jaduñ yajnähwaach, yaghijxø'cy, yajcapxø'cy.

23 Mänitä jäya'ayhajxy nägøxiä yagjuøøyy. Mänit hajxy ñiñämaayyä:

—Nej, David yhap yhocäda'a yø'øduhñä.

24 Coo ja'a fariseoshajxy jaduhñ miädooyy, mänit hajxy miänaañ:

—Coo yø'ø craa ja'a møjcu'uwiiinmahñdy jaduhñ miøødä, paadiä møjcu'uba'am jaduhñ yajnähwa'açh.

25 Ñajuøøbiä Jesús hänajty nebiä fariseoshajxy hänajty wyiinmahñdyhaty. Mänit miänaañ:

—Coo ja'a tu'hagajtpä jäya'ayhajxy ñimiädsibø'øwøøjät, cuhdägóyyäp ja'a quiajpthajxy jaduhñ. Y coo ja'a tu'ugtøgootypä jäya'ayhajxy ñimiädsibø'øwøøjät, cab hajxy hoy yhijnät tu'ugtøgooty.

26 Jaanä jaduhñduhmbä, coo ja'a møjcu'uhajxy ñimiädsibø'øwøøjät, tägóyyäp ja'a wyiinmahñdyhajxy jaduhñ.

27 Hoorä, mijts jaduhñ mänaamb cooçh ja'a møjcu'uba'am nyajnähwa'açh ja'a møjcu'uwiiinmahñdyhaam. Coo häxøpy jiauhñä, maa mijts ja'a mjamiøød ja'a wiinmahñdy hajxy piaady coo ja'a møjcu'uba'am hajxy yajnähwa'açh. Hamdsoo hajxy myajcähxø'øgy coo ja'a tøyhajt hajxy mga'a møødä.

28 Pero høøch, Dioshespírituháamhøch ja'a møjcu'uba'am nyajnähwa'açh. Cähxø'p jaduhñ coo tøø yhabaatnä coo ja'a Dios ja'a miäjaa yajcähxø'øga'añ.

29 Coo ja'a møjcu'u xquia'a yajmäjädá'agät, cabä miäjaa jaduhñ mbøjcät.

30 'Pøñhøch jaduhñ xquia'a møødpädø'p, høøch nmädsip je'e. Y pøñhøch jaduhñ xquia'a møødtuumb, xmiähañhájpøch je'e.

31-32 'Je'eguióxpøch mijts jaduññ nnäma'ay, coo pøn jaduññ tiu'udägóyyät, hoy jaduññ ñähwá'adsät, hóyhøch jaduññ xjia nänømy, høøch ja'a Diosquexypä. Pero coo pøn jaduññ ñänómät ja'a Dioshespíritu, cab jaduññ mänaa ñähwa'adsa'añ.

33 'Mhøxcábäp hajxy jaduññ pøn ja'a howyiinmahñdy møød; je'eds hoy wädijp. Pøn ja'a howyiinmahñdy ca'a møød, cab hoy wiädity.

34 Jaduññ mäwíinäts mijts hajxy mjatcø'øy nebiä tsahñdiän. Paadiä hoybä hajxy mga'a mädia'aga'añ, coo ja'a haxøøgwiinmahñdy hajxy mmøødä. Haagä mgopcooty ja'a mmädia'agyhajxy jaduññ chohnda'agy.

35 Jaaya'ay hojiäya'aybä, hoy jaduññ quiapxy miädia'agy je'eguiøxpä coo ja'a howyiinmahñdy miøødä quiopcooty. Pero jaaya'ay ca'a hoybä, haxøøg jaduññ quiapxy miädia'agy je'eguiøxpä coo ja'a haxøøgwiinmahñdy miøødä quiopcooty.

36 Chaaçh mijts nnäma'ay, coo jaduññ yhabáadät coo ja'a Dios hänäjty yajnähdija'añ, mänitä Dios hajxy xmiäyajtøwa'añ waambaty hajxy hänäjty tøø mgapxtägoy, hoy hajxy jaduññ tøø mja nä'ä wiingapxnaxy.

37 Pø haxøøg hajxy hänäjty tøø mmädia'agy, mänitä Dios hajxy xpiäda'aga'añ haxøøgtuum. Pø hoy hajxy hänäjty tøø mmädia'agy, mänitä Dios hajxy xpiäda'aga'añ hodiium.

38 Mänitä Jesús ñämaayyä ja'a fariseoshajxy näje'e møødä ley-yajnähixøøbiähajxy:

—Wiindsøn, højts ja'a hijxtahñd huuc yaghíjxäc ja'a hoy-yagjuóøñäbä.

39 Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Ja'a jäya'ayhajxy jäda'ahatypä, haxøøg hajxy jiatcø'øy; cabä Dios hajxy chocy. Ja'a hijxtahnd hajxy mja wi'i yhixaamby. Jagooyyä hajxy jaduhñ mhixa'añ nebiä hijxtahnd jecy quiähxø'quiän ja'a Jonáscøxpä, ja'a Dios jecy quiéjxäbä.

⁴⁰ Ja'a ballenajoodooty ja'a Jonás yhiyty tägøøgxøø tägøøgtsuhm. Jaduhñäts høøch nhidaambä naaxjutjooty tägøøgxøø tägøøgtsuhm, høøch ja'a Diosquexypä.

⁴¹ Coö ja'a Jonás jaduhñ piädsøømy ballenajoodooty, mänitä Diosmädia'agy hoy yajwa'xy maa ja'a cajpt hänajty xiøhatiän Nínive. Coö hajxy jim miädooyy, mänit hajxy miäböjcy. Mänitä yhaxøøgwiinmahñdy hajxy ñajtshixøøyy. Y cabä Jonás møjtuung hijty jaduhñ jiaty møødä. Maas møjtuunghøch nmøødä høøch. Pero cábøch nmädia'agy hajxy xmiädowaanä, ja'a jäya'ayhajxy jäda'ahatypä. Coö jaduhñ yhabáadät coö hajxy hänajty yajñahdija'añii, mänit hajxy ñäma'awa'añii coö hajxy jaduhñ piäda'agøøjät haxøøgtuum. Ja'a jecyjiäya'ayhajxy jaduhñ mäna'anaamb, ja'a hajxy hijty jegyhajty tsänaabiä Nínive.

⁴² Jaduhñdsä to'oxiøjc miäna'anaambä, ja'a jecy gobiernähájtäbä jäguemnaax ja'a jøømbojmanajpä. Mänitä Salomón hoy miämädoowhity, je'eguiøxpä coö ja'a Salomón hänajty jiaanç tehñ quiuh-wijjiä. Y cabä Salomón ja'a møjtuung hijty jiaty møødä. Maas møjtuunghøch nmøødä høøch. Pero cábøch nmädia'agy hajxy xmiädowaanä, ja'a jäya'ayhajxy jäda'ahatypä.

⁴³⁻⁴⁵ 'Ja'a jäya'ayhajxy jäda'ahatypä, haxøøgwiinmahñdy hajxy miøød. Y coöch

nmädia'agy hajxy xquia'a mǎbǒjcät, maas haxøøg hajxy jaduħn jiádät. Jaduħn mǎwíinǎts hajxy jiádät nebiǎ jäya'ay mǒjcu'umøødpǎn. Coo ja'a mǒjcu'uu jiiıby piǎdsǒmǎt maa jaaya'ay quiopcǎn, mǎnitǎ poo'xtaact nǒcxy jäguemduum yhøxta'ay maa ja'a tǒødsnǎhgapǎn. Coo ja'a poo'xtaact jim quia'a páadät, mǎnit miǎna'ana'añ: “Mejor nnǎ'ägǎ nǒcxtägáchhøch maaçh nhuuc tsohmǎn.” Coo jaduħn wyiimbídät, mǎnitǎ jäya'ay quiopc jaduħn piáatǎt nebiǎ yajwa'adstǒjcǎn, ja'a yajxǒn tǒø pie'edyijǎbǎ. Mǎnitǎ jiamiøød nǒcxy juxtujc jiaac woy, ja'a maas haxøøgpǎ. Mǎnit hajxy nǎgøxiǎ tiägø'øıy maa jaaya'ay quiopcootiǎn. Y maas haxøøg jaaya'ay jaduħn jiada'añ quejee hijty yhity.

⁴⁶ Jimnǎ ja'a Jesús ja'a cu'ug hǎnajty miøødmǎdia'agyñǎ, mǎnitǎ tiajhajxy miejch møødá piuhya'ayhajxy. Jim hajxy miǎhmøøıy tǒba'am. Ja'a Jesús hajxy hǎnajty miøødmǎdia'agaamby.

⁴⁷ Mǎnitǎ Jesús hoy ñǎma'ayii:

—Xiidsǎ mdaj xmiøødmǎdia'aga'añ tǒba'am møødá mbuhya'ayhajxy.

⁴⁸ Mǎnitǎ Jesús yhadsooyy:

—Pǒnhøch ndajhajpy; pǒnhøch nbuhya'ayhajpy.

⁴⁹ Mǎnitǎ jiamiøød ñǎdsiiwøøıy. Mǎnit miǎnaañ:

—Høøçh ndaj yø'ø; høøçh nbuhya'ay yø'ø.

⁵⁰ Pǒnhøch ja'a nDeedy miǎdia'agy xquiudiúunǎp ja'a tsajpootypǎ, jaduħn mǎwíinǎts hajxy je'e nébiøch nbuhya'ayǎn, nébiøch nbuhdo'oxiǎn, nébiøch ndajjǎn.

13

¹ Mänitxøø ja'a Jesús jim̄ chohñ̄ tøgooty. Mänit jim̄ miejch mejypia'a. Hoy jim̄ yhäñaaguiäda'agy.

² Mänitä jäya'ay may miejch maa ja'a Jesús hänajtiän. Mänitä Jesús tiägøøyy barcojooty. Hoy jiīby yhäxta'agy. Cøjxä jäya'ayhajxy jim̄ miähmø'øy pu'uwiing.

³ Mänitä Jesús tiägøøyy yajnähihøøbiä madiu'u. Mäbaadyhaam jaduhñ̄ yajnähihøøyy. Mänit miänaañ̄:

—Mänitä jäya'ay tu'ug tiu'ubøjcy niippä.

⁴⁻⁸ Coø ja'a tøømd tiägøøyy wøjpä, näje'e ja'a tøømd quiahy tu'haam, näje'e quiahy tsaanähgøxp, näje'e quiahy haptiooty, näje'e quiahy maa ja'a hoñaañ̄. Ja'a jim̄ cáhwäbä tu'haam, yajpädø'c ja'a muuxy hajxy je'e. Ja'a jim̄ cáhwäbä tsaanähgøxp, paquiä jaduhñ̄ jia mujxy, je'eguiøxpä coø ja'a naax̄ quia'a jaty cøøcä. Coø quiøxxøøjøøyy, mänitä tiøøch, coø ja'a tyicts hänajty quia'a møødä. Ja'a cáhwäbä haptiooty, ja mujx jaduhñ̄. Ja yee'c jaduhñ̄, pero cabä ñä'ä tøømbejty. Hix, ja'a hapy je'e xaam̄. Y ja'a cáhwäbä maa ja'a hoñaañ̄, may jaduhñ̄ tiøømhajty, näje'e mägo'xhaam, näje'e tægøøghii'xhaam, näje'e hii'xmajc-haam.

⁹ Pøñ̄ jaduhñ̄ wiinjuøøby, weenç hädaa nmädia'agy xmiäbøjcä.

¹⁰ Mänitä Jesús ñämejtsä ja'a jiamiøødhajxy. Mänit miäyajtøøwä:

—Tii ja'a cu'ug coø myajnähihø'øy yajmäbaadyhaam.

¹¹ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Tøø mijts ja'a Dios xyajwiinjuø'øy nebiaty yhane'emy. Cab hijty yajwiinjuø'øy. Y yø'ø cu'ughajxy, cab hajxy hoy wyiinjuø'øwa'añ.

12 Pøñ madiu'u jaduñ møød, maas may jaduñ mio'owa'añii. Pero pøñ weeñtiä møød, pøgáañäxäp je'e mäduhñtiä jim miøødä.

13 Páadyhøch jaduñ nmädia'agy ya-jmäbaadyhaam. Jia wi'i yhee'py hajxy, cab hajxy tii yhixy. Jia wi'i miämädoowhijpy hajxy, cab hajxy wyiinjuø'øy, neby hajxy tii quia'a mädoybän.

14 'Tøjiajp jaduñ yø'øya'aguiøxpahajxy nebiä Isaías jecy miänaañän, ja'a hijty jegyhajty wädiypä Diosquexy:

Mmädowaamby hajxy jaduñ, cab hajxy mwiinjuø'øwa'añ;

Mheebaamby hajxy, cab hajxy mhixa'añ.

15 Tøø hädaa jäya'ayhajxy quiuhxexy;

nebiä cuhnatpän, nebiä wiimbi'idspän hajxy jaduñ ñibiäda'agyii neby hajxy jaduñ quia'a wiinjuø'øwät,

nébiøch nmädia'agy hajxy xquia'a mábøjcät.

Cooch nmädia'agy hajxy xmiäbøjcät,

mänitøch hajxy jaduñ nyajnáhwá'adsät.

16 'Jootcujc jaduñ mhity je'eguiøxpä coo hajxy jaduñ mhixy, coo hajxy jaduñ mmädoy.

17 Tøyháthøch mijts nnäma'ay, may ja'a Diosquexypähajxy, may ja'a hojiäya'aybähajxy jia hixaañ nej mijts cham mhixiän. Jia mädowaan hajxy nej mijts cham mmädoyyän.

18 'Huuc mädox hajxy waamb ja'a niippä cwieento miädia'agytiägø'øy.

19 Näje'e ja'a jäya'ayhajxy, coo ja'a Diosmädia'agy hajxy miädoy nebiä Dios yhane'emiän, cab hajxy wyiinjuø'øy. Mänitä Diosmädia'agy hajxy piøjcäxä ja'a mõjcu'ugong. Jaduhñ mäwíinäts hajxy je'e nebiä tøømd quiahyyän tu'haam.

20-21 Näje'e ja'a Diosmädia'agy hajxy hamuumdu'joot yhuuc ja mäbøcy. Pero coo hajxy chaačhtiuñii ja'a Diosmädia'agyquiøxpä, mänit hajxy piädsøømnä. Jaduhñ mäwíinäts hajxy je'e nebiä tøømd quiahyyän tsaanähgøxp. Paquiaä jaduhñ tiø'øch je'eguiøxpä coo ja'a tyicts quia'a hity.

22 Näje'e ja'a Diosmädia'agy hajxy yhuuc ja mädoy. Pero jiaanč tehñ jiahmiejchp hajxy jaduhñ hädaa yaabä naaxwiimbä. Jiaanč tehñ yhadsojpy ja'a xädø'øñ hajxy, paadiaä Diosmädia'agy hajxy hoy quia'a panøcxa'añ. Jaduhñ mäwíinäts hajxy je'e nebiä tøømd quiahyyän haptiooty.

23 Näje'e ja'a Diosmädia'agy hajxy hoy wyiinjuø'øy. Hoy hajxy jaduhñ pianøcxy hamuumdu'joot. Jaduhñ mäwíinäts hajxy je'e nebiä tøømd quiahyyän hoñaaooty.

24 Mänitä Jesús tiägøøguiumbä mädiaacpä ya-jmäbaadyhaam:

—Coo ja'a Dios yhane'emy, jadúhñhöch nyajmäbaada'añ nebiä tu'jäya'ay hodiøømd tøø wiøjjiäbän maa ja'a ñaañän.

25 Mänitcoods hajxy quiøxy maaho'cy. Mänitä miädsip ja'a cizañatøømd hoy wiøjy maa ja'a trigotøømd hänajty tøø wiøjjiän.

26 Tu'cuhdujt ja'a trigo miujxy mõødä cizaña.

Coo ja'a trigo xiäbaajøøyy, mänitä cizaña quiähxø'pä.

²⁷ Mänitä jäya'ay hoy ñäma'ayíjäm ja'a mioonsähajxy: “Wiindsón, hodiøømd miich mwøj, túhmäts. Pämaadä yø'ø cizañahujts tøø chooñ.”

²⁸ Mänitä wyiindsón miänaañ: “Nmädsiphøchäda'a jaduhñ tøø jiatcø'øy.” Mänitä mioonsä miänaañ: “Nej, nõcxäp højts yø'ø cizañahujts nwixiä.”

²⁹ Mänitä wyiindsón miänaañ: “Caj, cab hajxy mwíxät coo ja'a trigo jaduhñ ñä'a mäbadø'øgø'øwät.

³⁰ Ween yhity; ween tu'cuhdujt yeegy. Coo ja'a trigopux jaduhñ yhabáadät, mänitøch nmoonsä nguexa'añ, weenä cizañahujts hajxy jayøjp quiøxy yajpädø'øgy. Ween hajxy quiøxy haxoch. Mänit hajxy jaduhñ ñó'ogät. Mänitä trigo hajxy ñähmädsät. Mänit hajxy piädá'agät tsehxijøoty.”

³¹ Mänitä Jesús tiägøøguiumbä mädiaacpä yajmäbaadyhaam:

—Coo ja'a Dios yhane'emy, jadúhñhøch nya-jmäbaada'añ nebiä mostazapajcän. Jim tu'jäya'ay tøø ñi'iby maa ja'a ñaaxän.

³² Tøyhajt jaduhñ coo ja'a mostazapajc jiaanch tehñ chayyä. Pero coo yeegy, cruty jaduhñ jiaty nebiä quepychaajän. Mädoyyä ja'a muuxyhajxy nõcxy jim mia'ay yhaajiooty.

³³ Mänitä Jesús miänáangumbä yajmäbaadyhaam:

—Coo ja'a Dios yhane'emy, jadúhñhøch nya-jmäbaada'añ nebiä to'oxiøjc ja'a tsajcaagychooy yajmädijø'øyäbän harinajooty tägøøgquipxøhñdy. Mänit jaduhñ cøxiä yajmäyäbicø'øy.

34 Jaduhñä Jesús ja'a cu'ug yajñähixøøyy haagä yajmäbaadyhaam.

35 Jaduhñds tiøjiajty nebiä Diosquexypä jecy quiujahyyän:

Mäbaadyháamhøch nmädia'aga'añ.

Nyajcähxø'øgáambiøch mädyiijaty hänajty
yu'uçhtium hijp mänaa hädaa yaabä
naaxwiin yhawijy tiøø'xta'aguiän;

cahnä quiähxø'øgyñä.

36 Mänitä Jesús ja'a cu'ughajxy quiejxwiimbijty. Mänit tiøjtägøøyy. Mänit ja'a jiamiøødhajxy miejch. Mänitä Jesús hajxy ñämaayy:

—Højts capxwíjjäc ja'a cizañahujtsçøxpä.

37 Mänitä Jesús miänaañ:

—Høøch ja'a Diosquexypä, jaduhñ mäwíinhøch høøch nebiä jaaya'ay hodiøømd tøø wiøjjiäbän.

38 Y hädaa yaabä naaxwiin, jaduhñ mäwíinäts hädaa nebiä naaxän maa ja'a hodiøømd wiøjjiän. Jaaya'ayhajxy hanéhñäbä ja'a Diósäm, jaduhñ mäwíinäts hajxy je'e nebiä hodiøømdän. Jaaya'ayhajxy hanéhñäbä ja'a mõjcu'ugong, jaduhñ mäwíinäts hajxy je'ebä nebiä cizañahujtsän.

39 Y ja'a mõjcu'ugong, jaduhñ mäwíinäts je'e nebiä jaaya'ay ja'a cizañahujts tøø wiøjjiäbän. Coo ja'a naaxwiimbä wyiimbida'añ, jaduhñ mäwíinäts je'e nebiä trigo hajxy yajpädø'quiän mõødä cizañahujts. Y ja'a Dios ja'a mioonsähajxy tsajpootypä, jaduhñ mäwíinäts hajxy je'e nebiä jaaya'ay ja'a trigo hajxy yajpädø'quiän.

40 Coo ja'a naaxwiimbä jaduhñ wyiimbida'añ, jaduhñ mäwínäts je'e nebiä cizañahujts hajxy ño'quiän.

41 Mänitøch nmoonsä nhane'ema'añ coo hajxy ween nøcxy yajpädsømy pønjaty ja'a haxøøgwiinmahñdy møød, møødä pønjaty jaduhñ ja wi'i yhadugaamb ja'a Diosmädia'agy. Jim hajxy yajpädsøma'añii maach hñanjty nhane'ema'añän, høøch ja'a Diosquexypä.

42 Mänit hajxy hñanjty quiujuipø'øwa'añii jøønjooty. Jiiby hajxy jiø'øwa'añ xiuudsa'añ.

43 Ja'a hajxy jaduhñ howiädijpä, jaanç tehñ miøj jaanç tehñ jiaanç hajxy yhida'añ maa ja'a Tieedyhajxy yhane'ema'añän. Pø jii mmädohndhajxy, mmädówäp hajxy jaduhñ.

44 'Coo ja'a Dios ja'a miäjaa yajcähxø'øga'añ, jaduhñ mäwínäts je'e nebiä jäya'ay maxiädø'øñ tiajø'øyübän naaxpa'c. Coo pøn piáadät, mänitä tiajøødiägatsa'añ. Xoonä'agaamb jaduhñ. Mänit nøcxy tioogy tijaty jim miøød. Mänitä naax nøcxy jiuy maa ja'a maxiädø'øñ tøø piaadiän.

45 'Coo ja'a Dios ja'a miäjaa yajcähxø'øga'añ, jaduhñ mäwínäts je'e nebiä perlatsaahajuubiän, ja'a jaanç tehñ yajxonbä. Ja'a perlatsaa, pic je'e møød pioobä.

46 Coo jaduhñ tu'ug piáadät jaanç tehñ chowbä, mänit nøcxy tioogy tijaty jim miøød. Mänitä perlatsaa nøcxy jiuy.

47 'Coo ja'a Dios ja'a miäjaa yajcähxø'øga'añ, jaduhñ mäwínäts je'e nebiä hacxjohmñd hajxy piädá'aguiübän mejjiooty coo hacx hajxy hñanjty jiooma'añ madiu'u.

48 Coo ja'a hacxjohm̄d jaduħn̄ yħúdsät, mänit hajxy yħøxwoħmbädsømy. Mänitä hacx hajxy wyiimbiy ja'a hojiatypä. Mänit hajxy piäda'agy cachjooty. Mänitä ca'a hojiatypä hajxy ñøøga'adsø'øy.

49 Jaduħn̄ mäwínäts jiada'añ coo ja'a naaxwiimbä wyiimbida'añ. Mänitä Dios ja'a mioonsähajxy wyiimbiwa'añ ja'a hojiäya'aybä.

50 Pøñ ca'a hojiäya'ay, je'e hajxy cujuipø'øwáanäp jøønjooty. Jiiby hajxy jiø'øwa'añ xiuudsä'añ.

51 Mänitä Jesús miänaañ:

—Nej, mwiinjuøøby hajxy jaduħnä.

Mänit hajxy yhadsooyy:

—Wiindsøñ, nwiinjuøøby højts jaduħn̄.

52 Mänitä Jesús miänáangumbä:

—Coo ja'a ley-yajñähixøøbiähajxy tiägó'øwät habøjpä nebiä Dios yhane'emiän, mejtstu'u ja'a mädia'agy jaduħn̄ jiada'añ møødä jecypiä møødä jem̄ybiä. Jaduħn̄ mäwínäts je'e nebiä cudøjc madiu'u miøødhátiäbän, møødä jem̄ybiä møødä jecypiä.

53 Coo ja'a Jesús jaduħn̄ miädiacpäðøøyy, mänit jim̄ chohñ.

54 Mänit miehch maa ja'a yhamdsoo cajptän. Mänit tiägøøyy yajñähixøøbiä tsajtøgooty. Mänitä jäya'ayhajxy jiaanç tehñ yagjuøøyy. Mänit hajxy miänaañ:

—Maa yø'ø wiinmahñdiäda'a tøø yhabøcy. Nebiä hoy-yagjuøøñäjatypä jaduħn̄ yajcähxø'øgy.

55 José yhuung yø'ø, yø'ø tsejtspä pujxpä. María ja'a tiaj xiøhaty. Jue'e piuhya'ayhajxy xiøhaty, Jacobo, José, Simón, møødä Judas.

⁵⁶ Yaa hajxy chána'ay maa hõjts ngajptän mөөдä piuhdo'oxyhajxy. Pämaadä yø'ø wiinmahñdy yø'øduhmbä tøø yajtsooñ.

⁵⁷ Mänitä Jesús miädia'agy quia'a määbõjcäxa. Mänitä Jesús miänaañ:

—Homiaajä ja'a Diosquexy wiädity, cumáayyap jaduhñ. Pero cab jim̄ quiumayii maa yhamdsoo naax̄ maa yhamdsoo tøjcän.

⁵⁸ Cabä Jesús ja'a hoy-yagjuøøñäjatypä jim̄ jiaty yajcähxø'cy, je'eguiøxpä coo ja'a miädia'agy hänäjty quia'a määbõjcäxä.

14

¹ Mänitä Herodes miädoyhajty coo ja'a Jesús hänäjty jim̄ wiädity. Ja'a Herodes, jim̄ hänäjty je'e guiobernadorhaty Galileanaaxooty.

² Mänitä Herodes ja'a mioonsä ñämaayy:

—Juan mäyajnäbejpäda'a je'e. Tøøda'a jiuujypiøcy. Paadiä møcmäjaa jiaančh tehñ miøødä.

³⁻⁴ Tøø ja'a Herodes ja'a Juan hänäjty yajtsumyii. Tøø ja'a Juan hänäjty quiø'øxochii cadenaam. Paadiä Juan jaduhñ chuumä coo ja'a Herodes hänäjty tøø ñäma'ay coo jaduhñ quia'a hoyyä coo ja'a Herodes ja'a piuhya'ay tio'oxiøjc miøødtsänáayyät. Jue'e ja'a Herodes piuhya'ay hänäjty xiøhaty, Felipe. Jue'e ja'a Felipe tio'oxiøjc hänäjty xiøhaty, Herodías.

⁵ Jaduhñä Herodes hänäjty tiajy miay coo ja'a Juan hänäjty yagho'oga'añ. Pero jaančh tehñ chähgøøby ja'a Herodes hänäjty. Ja'a cu'ug hänäjty chähgøøby je'eguiøxpä coo ja'a cu'ughajxy hänäjty miäna'añ coogä Juan ja'a Diosmädia'agy hänäjty yajwa'xy.

6 Mänitä Herodes jiumøjt jaduñ piejtä. Jimä Herodes hänajty yhäña'ay møødä pawoy pawichpähajxy. Mänit hajxy tiägøøyy wiinhéjtsäbä. Ja'a Herodías yhuung jaduñ tägøøyy hejtspä. Mänitä Herodes xioondaacy nägø'ø nädecypiä.

7 Mänitä Herodes ja'a quixy yajwiinwaanøøyy:

—Hotyijä miich xmiäyujwá'anät, nmó'owäbøch miich jaduñ.

8 Mänitä quixy ja'a tiaj hoy yhawaanä. Mänitä tiaj jaduñ miänaañ coo ja'a Juan mäyajnäbejpä quiopc jaduñ miäyujwá'anät. Mänitä quixy ja'a Herodes hoy ñäma'ay:

—Høøchä Juan mäyajnäbejpä quiopc móoyyác texyjooty.

9-10 Mänitä Herodes jiootmadiägøøyy nägø'ø nädecypiä. Pero tøø hänajty miäna'añ jäya'awyiinduum coog hänajty yega'añ hotyijatiä. Mänit yhanehmy coo ja'a Juan quiopc yhøxpújxäxät jiiby pujxtøgooty.

11 Mänitä Juan quiopc yajnøcxäxä texyjooty maa ja'a Herodeshajxiän. Mänitä quixy miooyyä. Mänitä quixy ja'a tiaj hoy mio'oy.

12 Mänitä Juan ñäxäwa'ay yo'tuc hoy quiøøyyäxä; ja'a Juan miägu'ughajpähajxy jaduñ hoy quiø'øy. Mänitä Juan hajxy hoy yajnaaxtägø'øy. Mänitä Jesús hajxy hoy yhawaanä cooc ja'a Juan hänajty tøø yagho'ogyii.

13 Coo ja'a Jesús jaduñ miädoyhajty cooc ja'a Juan tøø yagho'ogyii, mänit jim chohñ barcojooty nidiuhm. Mänit ñøcxy hanidiuhmduum. Mänitä cu'ughajxy miädoyhajty cooc ja'a Jesús hänajty jim

tøø chooñ. Mänitá Jesús hajxy piadu'ubøjcy cajp-tooty. Tocy-yo'oy hajxy pianøcxy. Jayøjp hajxy jim miejch maa ja'a Jesús hánajty ñøcxian. Mänitá Jesús piamejch høxhaam.

¹⁴ Coo ja'a Jesús piädsøømy barcojooty, mänitá majiäya'ay yhijsy. Mänit ñäxuu'ch. Mänitá pa'amjäya'ay yajmøcpøjcy.

¹⁵ Mänittsuu ja'a Jesús miägu'ughajpähajxy piamejch. Mänitá Jesús hajxy ñämaayy:

—Tøø chuujø'øy y cabä tøjc yaa. Quejxwiimbit yø'ø jäya'ayhajxy; weenä caagy hajxy nøcxy jiuy cajp-tooty.

¹⁶ Mänitá Jesús miänaañ:

—Caj, ween hajxy yhity. Mijts jaduñ ween myajcáyät.

¹⁷ Mänit hajxy yhadsooyy:

—Cab højts tii nmøødä. Jagooyyä højts ja'a tsajcaagy mägooyyä nmøødä chaadsä hacx metscä.

¹⁸ Mänitá Jesús miänaañ:

—Mäminxä yø'ø.

¹⁹ Mänitá Jesús ja'a majiäya'ay ñämaayy coo hajxy ween yhøxta'agy møøwyiing. Mänitá tsajcaagy quiøøchooyy møødä hacx. Mänit yuughee'py cøxp. Mänit miänaañ:

—Dioscujú'uyäp.

Mänitá Jesús ja'a tsajcaagy yhaguidøøyy. Mänitá miägu'ughajpähajxy miooyy. Mänit hajxy hoy ya-jwa'xy majiäya'ayhagujc.

²⁰ Nägøxiä hajxy jaduñ quiaayy cu'uxiä. Mänitá Jesús miägu'ughajpä tsajcaagyhaguijc hajxy yajpädø'cy majmejtscach.

21 Nämägooxmil hajxy quiaaayy haagä ya'adiøjc. Hawiingä to'oxiøjc-hajxy mөөдä pigäna'c-hajxy.

22 Mänitä Jesús ja'a miägu'ughajpä ñämaayy coo hajxy ween tiägø'øy barcojooty, coo hajxy ween ñøønajxø'øgy. Mänitä Jesús ja'a majiäya'ayhajxy quiejxwiimbijty.

23 Mänitä Jesús ñøcxy nidiuhm tunñähgøxp Diospa'yaaxpä. Coo quiooodsøøyy, jimnä Jesús hänajty nidiuhm tunñähgøxp.

24 Ja'a Jesús ja'a miägu'ughajpähajxy, mejyquiuyc hajxy hänajty tøø miech barcojooty. Møc hajxy hänajty jiøjcubojø'øy; paadiä nøø hänajty miøjjädseembejty barcomøjc.

25 Coodsnä Jesús tiu'ubøjcy tecz-yo'oy. Mejy-wyiing jadhun yohy. Mänit miejch maa ja'a miägu'ughajpähajxiän.

26 Coo ja'a Jesús hajxy yhijxy coo hänajty yo'oy mejywyiing, mänit hajxy chähgøøbiøjcy. Mänit hajxy chähgø'øyaaxy:

—Haañämäda'a yø'ø.

27 Mänitä Jesús miänaañ:

—Ca'a hajxy mdsähgø'øy. Høøch ja'a Jesús.

28 Mänitä Pedro miänaañ:

—Wiindsøn, pø miich ja'a Jesús, høøch huuc hanéhmac cooch jim mnøcxät yo'oy maa miichän.

29 Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Minxä.

Mänitä Pedro piädsøømy barcojooty. Mänit tiägøøyy yohbiä mejywyiing. Jim hänajty ñøcxa'añ maa ja'a Jesúsän.

30 Coo jäwøøyy coo møc piojy, mänit chähgøøbiøjcy. Mänit tiägøøyy quiimbä. Mänit yaaxy:

—Wiindsón, hөөч yajpädsómäc.

³¹ Mänitiä ja'a Jesús ja'a Pedro quiø'ø miajtsä. Mänit miänaañ:

—Caj miich mhuuc mäbøjpä. Tiich nmädia'agy coo xquia'a mäbøjcä.

³² Coo ja'a Jesús tiägøøyy barcojooty møødä Pedro, mänitä poj yuungøøyy.

³³ Mänitä Jesús hajxy wyiinjiçädaacy. Mänitä Jesús hajxy ñämaayy:

—Tøyhajt miich mDioshuungä.

³⁴ Mänit hajxy miehch mejyhawiimb maa hänajty xiøhatiän Genesaret.

³⁵ Coo ja'a Jesús yhøxcajpä ja'a jäya'ayhajxy jimä, mänitä mädia'agy tiägøøyy wädijpä coo ja'a Jesús jim tøø miehch Genesaret. Mänitä pa'amjäya'ayhajxy may yajmejtsä maa ja'a Jesúsän.

³⁶ Mänitä Jesús hajxy miänuu'xtaacy coo ja'a wyitpa'a hajxy ween ñähdoonä. Coo hajxy jaduhñ ñähdoonñ, mänit hajxy miøcpøjcy.

15

¹ Mänitä Jesús ñämejtsä ja'a fariseoshajxy näje'e møødä ley-yajnähixøøbiähajxy näje'e. Jerusalén hajxy hänajty choonñ. Mänitä Jesús hajxy miäyajtøøyy:

² —Yø'ø mmägu'ughajpähajxy, tii ja'a cuhdujt hajxy coo quia'a cudiunñ nebiä jecyjäya'ayhajxy xyajmämähmøøyyäm. Ja'a jecyjäya'ayhajxy, cø'øbujp hajxy hijty coo hajxy hänajty quiaya'añ. Jaduhñ hajxy hijty quiuhdujthaty. Pero yø'ø mmägu'ughajpähajxy, cab hajxy jaduhñ quiuhdujthaty.

³ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Pero mijts, cabä Dios miädia'agy hajxy myajtuunä. Ja'a mhamdsoo cuhdujt hajxy myajtuumby.

⁴ Ja'a Dios jaduñ mänaañ coo ja'a ndaj ndeedy hajxy nwiingudsähgøøyyämät. Jaduñ miänaambä, coo pøn ja'a tiaj ja'a tieedy haxøøg ñänömät, tsipcøxp jaduñ yho'oga'añ.

⁵⁻⁶ Pero wiing mijts mmänaambä. Mijts jaduñ mänaamb coo jaduñ yhooyä coo ja'a mdaj ja'a mdeedy jaduñ mnämä'awät: “Cábøchä xädø'øñ nmøødä cooch mijts nbuhbédät. Tøøchä Dios ngøxy mo'oy mäduhñtiä mijts hijty nmo'owa'añ.” Coo hajxy jaduñ mmäna'añ, cabä Diosmädia'agy hajxy hänajty myajtuñ. Ja'a mhamdsoo cuhdujt hajxy hänajty myajtuumby.

⁷ Jaduñ mäwínäts mijts mnibiäda'agyii nebiä hoyhäna'cän. Pero cab hajxy mhoyhäna'cä. Mijtsøxpä ja'a Isaías Diosquexypä jecy miänaañ:

⁸ Nä'ä mänaamb hajxy jaduñ cooc tyijy hajxy xwyiingudsähgø'øy hamuumdu'joot.

⁹ Xiøøbä hajxy jaduñ ñä'ä mäna'añ; cábøch nmädia'agy hajxy xñä'ä panøcxä. Yhamdsoo wiinmahñdy hajxy yajwiinhixøøby, nømä Dios miäna'añ.

¹⁰ Mänitä Jesús jäya'ay may miøjyaaxy. Mänit miänaañ:

—Huuc mäadow hajxy, huuc wiinjuø'ow hajxy.

¹¹ Mädyijaty tægøøby mhaawjooty, cab jaduñ xyajtägóyyät. Je'eduhñ xyajtägóyyäp mädyijaty pädsøømb mhaawjooty.

¹² Mänitä Jesús ñämaayyä ja'a miägu'ughajpähajxy:

—Cabä fariseoshajxy yhojiäwø'ø y coo jaduñ tøø mmäna'añ.

¹³ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Mädyiijátyhøch nDeedy tsajpootypä tøø quia'a päda'agy, cab jaduñ yhojø'øwa'añ.

¹⁴ Weends yø'ø fariseoshajxy yhity. Jaduhñds hajxy wiädity nebiä haagä wiindspän coo hajxy ñibiawoyii. Nämetsc hajxy nøcxy wiocca'ay.

¹⁵ Mänitä Pedro ja'a Jesús ñämaayy:

—Cab højts ndu'jootwiinjuø'ø y. Højts capxwíjjäc.

¹⁶ Mänitä Jesús miänaañ:

—Nej, ni mijts tii mga'a wiinjuø'øyñä.

¹⁷ Jaduhñds je'e, mädyiijaty tägøøby mhaawjooty, jii by jaduñ yhäda'agy mjoodooty. Mänitä jaduñ piädsøømdägach.

¹⁸ Pero mädyiijaty jaduñ pädsøømb mhaawjooty, jii by jaduñ chohñda'agy mgopcooty. Je'eduhñ xyajtägóyyäp.

¹⁹ Haagä jii biä haxøøgwiinmahñdy chohñda'agy mgopcooty hoñä'ä mädyiibä. Je'eduhñ xøhajn ja'a haxøøgwiinmahñdy, ja'a jäya'ay-yagho'ogyiibä, møødä meečiibä, møød coo wiingjäya'ay tio'oxiøjc mmøødtsänäayyät, møød coo mhøhñdá'agät, møød coo häna'c haxøøg mnänómät.

²⁰ Je'eds jaduñ xyajtägóyyäp. Pero coo mgáyät jaguiø'øbu j, cab jaduñ ñeipiä; cab jaduñ xyajtägóyyät.

²¹ Mänitä Jesús jim chohñnä. Mänit ñøcxnä Canaan maa ja'a cajpt hänajty xiøhatiän Tiro møødä Sidón.

22 Mänitä Jesús tadjäya'ay tu'ug ñämejtsä. Jim hänäjty chäna'ay Canaán. Mänitä Jesús ñämaayyä:

—Wiindsón, miich ja'a David hijty mhaphajpy mdeedyhajpy. Høøch näxúu'tsäc. Tøøch ndo'oxyhuung miačhii ja'a møjcu'u. Hanaxiä jaduhñ chaächtiuñii —nøm je'e yaaxy.

23 Cabä Jesús yhadsooyy. Mänitä ñämaayyä ja'a miägu'ughajpähajxy:

—Huuc quejwiimbit yø'ø tadjäya'ay. Tsaächyáaxäp jaduhñ xpiawädjätäm.

24 Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Yáayyøchä Dios tøø xquiexy maa hädaa judíoshajxiän. Cábøch wiingtuum tøø xquiexy.

25 Mänitä tadjäya'ay ja'a Jesús wyiinjiicädaacy. Mänit ñämaayy:

—Wiindsón, tunä mayhajt. Høøch puhbéjtäc.

26 Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Cab jaduhñ yhoyyä coochä huc tsajcaagy nmó'owät mädyii ja'a pigäna'c-hajxy quiayaamby.

Ja'a judíos Jesús yajmäbaat nebiä pigäna'cän. Ja'a ca'a judíoshajxy, je'eduhñ yajmäbaat nebiä hucän.

27 Mänitä tadjäya'ay miänaañ:

—Tøyhajt jaduhñ. Pero quiaaby ja'a huc ja'a tsajcaagyhawaagy coo jim quia'ay maa ja'a wyiindsón ja'a mieexän.

28 Mänitä Jesús miänaañ:

—Tøyhájthøch miich nmädia'agy xmiäböjçä. Weenä mhuung miøcpøcy.

Mänitiä ja'a yhuung jiaančh møcpøjcy.

29 Mänitä Jesús jim chohñnä. Mänit ñøcxnä maa ja'a mejypia'ajän, ja'a xøhajpä Galilea. Mänit hoy piety tunñähgøxp. Mänit yhøxtacy.

30 Mänitä jäya'ay may miehch maa ja'a Jesúsän, mөөдä pa'amjäya'ay, mөөдä cө'өmucypiä tecymiucypiä, mөөдä wiindspä, mөөдä huumbä. Mänitä Jesús yajmäbaadөөyy.

31 Mänitä jäya'ayhajxy yagjuөөyy coo hajxy jaduhñ yhjxy coo ja'a huumbähajxy tөө quiapxө'ogy, coo ja'a cө'өmucypiähajxy tөө yhoyө'oy, coo ja'a tecymiucypiähajxy tөө yo'oyө'ogy, coo ja'a wiindspähajxy tөө yhjxө'ogy. Mänit hajxy miänaañ coogä Dios miөjjä jiaančhä.

32 Mänitä Jesús miөjyaaxy ja'a miägu'ughajpä. Mänit miänaañ:

—Nnäxú'chpөch yө'öya'ayhajxy. Tägөөgxө'өjөch hajxy tөө xpiawädity, y cabä caayyөөc hajxy miөөдä. Cábөch hajxy nguejxwiimbida'añ jaguiay maa tiөjcän coo hajxy maa tiu'ugädáwät.

33 Mänitä Jesús ja'a miägu'ughajpähajxy miänaañ:

—Pero maadsä cay hajxy jaduhñ nnä'ä páatämät maa yө'öya'aguiөxphajxiän. Pactu-umäda'a yaa.

34 Mänitä Jesús miäyajtөөyy ja'a miägu'ughajpähajxy:

—Naag tsajcaagy hajxy jii mmөөдä.

Mänit hajxy yhadsooyy:

—Juxtujc, chaadsä hacxhuung mejtstägөөг.

35 Mänitä Jesús miänaañ coo ja'a jäya'ayhajxy yhöxtá'agät naaxwiin.

36 Mänitä tsajcaagy quiooñdsooyy mөөдä hacxhuung. Mänitä Dios ñämaayy:

—Dioscujú'uyäp.

Mänitä Jesús ja'a miägu'ughajpä ja'a tsajcaagy hajxy yajnäguidøøyy møødä hacxhuung. Mänit hajxy yajwa'xtägajch maa ja'a jäya'ayhajxiän.

³⁷ Mänit hajxy quiaaayy cu'uxiä nägøxiä. Mänitä Jesús miägu'ughajpä ja'a tsajcaagyhaguijc hajxy yajpädø'cy juxtujcach.

³⁸ Nämädaaxmil ja'a ya'adiøjc-hajxy quiaaayy. Pagaayy ja'a to'oxiøjc-hajxypä møødä pigäna'c-hajxy. Pero cab jaduñ yajnajuø'øy nänaagä hajxy hänajty je'ebä.

³⁹ Mänitä Jesús ja'a jäya'ayhajxy quiejxwiimbi-jty. Mänit tiägøøyy barcojooty. Mänit ñøcxy Mag-adánnaaxooty.

16

¹ Mänitä Jesús ñämejtsä ja'a fariseoshajxy näje'e møødä saduceoshajxy. Mänitä Jesús ñämaayyä coo hijxtahñd ween yajcähxø'øgy jim tsajpootyp. Paady hajxy jaduñ miänaañ coo ja'a Jesús hajxy hänajty jia wi'i jiojcapxø'øwa'añ.

² Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Coo hänajty chuujø'øy, mänit hajxy naxy mmäna'añ: “Wa'ads ja'a tsajt; wa'ads jaboom yhida'añ.”

³ Y coo hänajty jiojø'øy, mänit hajxy naxy mmäna'añ: “Tøø wyiimbøcy; tu'uwaamb.” Mnajuøøby hajxy jaduñ nebiä tsajt yhida'añ, pero cabä hijxtahñd hajxy mwijnjuø'øy ja'açh chaa nyajcäxø'piä. Ja'a jäya'ayhajxy jäda'ahatypä, haxøøg hajxy jäya'ayhajnä; cabä Dios hajxy chocy.

4 Hijxtahnd hajxy jaduhñ yujwaamby, pero cab hajxy mio'owa'añii. Jagooyyã hajxy jaduhñ yaghixa'añii nebiã Jonás jecy jiajty yhabejtian.

Mänitã Jesús jim jiäwaach. Mänit jim tiu'ubøjcy.

5 Mänitã Jesúshajxy miejyñajxy. Pero jiahdiãgooyy ja'a quiaayyøøc hajxy, ja'a Jesús miägu'ughajpähajxy.

6 Mänitã Jesús miänaañ:

—Huuc mädown hajxy. Cabã fariseos chajcaagychooyhajxy yhooyã, ni ja'a saduceos chajcaagychooyhajxy quia'a hoyyã.

7 Mänitã miägu'ughajpähajxy tiägøøyy mädiaacpä:

—Paady jaduhñ miäna'añ, coo ja'a caayyøøc hajxy nga'a jahmiéjtsäm.

8 Ñajuøøby ja'a Jesús hãnajty nebiaty hajxy hãnajty miädia'agy. Mänit miänaañ:

—Tii hajxy jaduhñ coo mwi'i miädia'agy coo ja'a caayyøøc hajxy mga'a møødã. Cábøchã nmädia'agy hajxy jaduhñ xñã'ägädã mäbøjcã.

9 Cãhnøch nmädia'agy hajxy xwyiinjuøøyyã. Cab hajxy jaduhñ mjahmiejtsnä nébiøch ja'a mägooxpä tsajcaagy nyajnãwa'xøøyyãn ja'a nämãgooxmilpä jäya'ay, y coo hajxy maguiach myajpãdø'cy.

10 Ni jaduhñ hajxy mga'a jahmiejtsnä nébiøch ja'a juxtujpä tsajcaagy nyajnãwa'xøøyyãn ja'a nämãdaaxmilpä jäya'ay, y coo hajxy maguiach myajpãdø'cumbã.

11 Cooch jaduhñ nmãnaañ coo ja'a fariseos chajcaagychooyhajxy quia'a hoyyã, coo ja'a saduceos

chajcaagyoohajxy quia'a hoyyá, cáboch tsajcaagyoohajxy hánajty ndehm̄ ñänøømy. Pero caj mijts mwiinjuøøyy.

12 Mänit hajxy wyiinjuøøñä tii Jesús hánajty miädiaacyy. Ca'a chajcaagyoohajxy hánajty tiehm̄ miädiaacyy, ja'a hajxy yajtsajcaagyquiojpiä. Jaduhñ hánajty miädia'agy cooc ja'a fariseos miädia'agyhajxy quia'a hoyyá, cooc ja'a saduceos miädia'agyhajxy quia'a hoyyá.

13 Mänitä Jesúshajxy jim̄ miejch maa ja'a cajpt hánajty xiøhatiän Cesarea de Filipo. Mänitä Jesús miäyajtøøyy ja'a miägu'ughajpähajxy:

—Waambátyhøch ja'a cu'ughajxy xñänømy pønhøch høøch ja'a Diosquexypä.

14 Mänit hajxy yhadsooyy:

—Näje'e ja'a cu'ughajxy miäna'añ cooc miich mJuan mäyajnäbejpä; näje'e hajxy miänaambä cooc miich mhElíasä; näje'e hajxy miänaambä cooc miich mJeremíasä, ja'a Diosmädia'agy jecy yajwá'xäbä; näje'e hajxy miänaambä cooc miich mDiosquexiä.

15 Mänitä Jesús miänaañ:

—Mijtsäts, wáambøch mijts xñänøømbä.

16 Mänitä Simón Pedro miänaañ:

—Miič je'e ja'a Cristo. Miič ja'a Dios tøø xquiexy, ja'a jim̄ tsajpootypä. MDioshuung miič.

17 Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Miič Simón, Jonás miič xyhuunghajp. Caj miič pøn̄ tøø xyhawaanä cooch nDioshuungä. Ja'a nDéedyhøch tøø xyhawaanä, ja'a jim̄ tsajpootypä. Paady miič hoyhajt weenhajt mbaada'añ.

18 Miičh jaduññ nnämaaby coo miičh mxøhata'añ Pedro; je'edu'un ñänøømby “tsaa.” Miičhcøxpøch ja'a jäya'ay ja'a nmädia'agy hajxy may xmiäbøgaanä. Hoy hajxy cu jia ho'og, cab hajxy jaduññ quiuhdägoyya'añ. Cøjxta'axiøø hajxy jim yhida'añ tsajpootyp.

19 Nmo'owäämbiøch miičh cuhdujt cooch miičh nmädia'agy xyajwá'xät nébiøch ja'a jäya'ay ja'a nmädia'agy hajxy jaduññ xmiäbøjcät. Dios jaduññ xñajtsapxø'owáanäp nebiaty ja'a jäya'ayhajxy mhané'emät coo hajxy jaduññ ween quiudiuñ, coo ja'a yhaxøøgwiinmahñdy hajxy ñajtsixø'øwät.

20 Mänitä Jesús ja'a miägu'ughajpä yhanehmy coo hajxy ween quia'a mädia'agy coo je'e Cristo.

21 Mänitxøø ja'a Jesús tiägøøyy hawáanäbä ja'a miägu'ughajpähajxy cooc hánajty jim ñøcxa'añ Jerusalén, cooc hánajty jim yajtsaačhpøga'añíjäm ja'a martuumädøjc møødä teedywiindsønñhajxy møødä ley-yajnahixøøbiädøjc. Mänit miänaambä cooc hánajty yagho'oga'añii, pero cumáaxcäc hánajty jiuujypiøga'añ.

22 Mänitä Pedro ja'a Jesús yajwooduuty. Mänitä Jesús wyiingugapxøøyyä:

—Wiindsønñ, cab jaduññ yhooyä miäbaadä coo jaduññ mjádät mhabétät.

23 Mänitä Jesús wia'wiimbijty. Mänitä Pedro yhojjä:

—Jua'ads jim, møjcu'u. Náxyhøch miičh xjiøjcaxø'øy. Jaduññ miičh mwiinmahñdy nebiä jäya'ayhajxy wyiinmahñdyhatiän. Caj miičh mwiinmahñdy tiuhñä nebiä Dios wyiinmahñdiän.

24 Mänitä Jesús ñämaayy ja'a miägu'ughajpä:

—Põnhøch nmädia'agy jaduhñ
xpiadu'ubøgáanäp, weenä yhamdsoo cuhdujt
ñajtshixø'øy; ween jaduhñ chaačhpøjpät
nébiøch ndsaačhpøga'añän; weenč nmädia'agy
xjiøjtägøøyyä.

²⁵ Põñ yhamdsoo wiinmahñdy ja wi'i yaghi-
daamb, cuhdägoyyaamb je'e. Pero coo põñ jaduhñ
yhó'ogät ja'a høøchcøxpä, nä'ägä hodium je'e
nøcxy miähmø'øwa'añ.

²⁶ Coo põñ jaduhñ quiuhdägóyyät, hoy jaduhñ
yaa tøø jia mäyøøhaty hädaa yaabä naaxwiin, caj
tii piaada'añ. Cabä jiugyhajt jaduhñ piaadaannä,
homiäduhñtiä xädø'øñ cu jia yec.

²⁷⁻²⁸ Cädaactägatsáambøch yaa, høøch
ja'a Diosquexypä. Ja'a Diosmóonsøch
nmøødcäda'agaambby, ja'a hajxy jim tsajpootypä.
Møødhøch nDeedy quiuhdujt jaduhñ
ngädaactägatsa'añ. Mänitøch ja'a jugyhajt hánajty
njaac mo'owa'añ põnjaty hánajty hoy tøø wiädity.
Pero põnjaty hánajty hoy tøø quia'a wädity, je'eds
hajxy hánajty yajcumäadowáanäp. Mänitøch
ndägø'øwa'añ hanehmbä. Tøyhajt mijts nnäma'ay,
cooch hánajty ngädaactägatsa'añ, mänitøch hajxy
näje'eyyäm xyhixa'añ, ja'a hajxy yaa tänaabiä.
Cajnä hajxy hánajty yho'ogyñä.

17

¹ Cudädujxøø ja'a Jesús ja'a Pedro wioonøcxy
tunnähgøxp møødä Jacobo møødä Jacobo yhuch
Juan. Nämädaaxc hajxy jaduhñ ñøcxy møødä Jesús.

² Mänitä Jesús wiing jiajty maa ja'a Pedro wyi-
induumhajxiän. Jaduhñdsä wyiin jiøjp cøjx jiaty
nebiä haambän. Mänitä wyit hobiaob jiajty.

³ Mänitä Moisés hajxy ñäguehxtøø'xy møødä Elías. Mänitä Jesús hajxy tiägøøyy møødmädiaacpä. Coø hajxy yhiixä,

⁴ mänitä Pedro ja'a Jesús ñämaayy:

—Wiindsón, hoyøøyy jaduhn coø hõjts yaa tøø nbéjtäm. Pø chojpiä mjoot jaduhn, ween hõjts tøjquemyhuung tægøøg nhuuc hädiuñ ja'a mijtscøxpä cõjtu'ug; tu'ug miich mje'e, tu'ug ja'a Moisés jie'e, tu'ug ja'a Elías jie'e.

⁵ Mädiaaccujc ja'a Pedro hajxy ñähgädaacpejtä ja'a näma'a. Hajajp ja'a näma'a hänajty. Mänit hajxy miädooyy quiapxy näma'ajooty:

—Høøch nHuung hädaa; njaanç tehñ chõjpiøch. Xyagjootcugøøbiøch. Huuc mädoowä ja'a miädia'agy hajxy.

⁶ Coø ja'a Pedro hajxy jaduhn miädooyy, mänit hajxy miägutscädaacy naaxwiin.

⁷ Mänit hajxy ñähdoonä ja'a Jesús. Mänit hajxy ñämaayyä:

—Pädø'øg hajxy; ca'a hajxy mdsähgø'øy.

⁸ Mänit hajxy piädø'cy. Mänit hajxy yhiixwädiyty. Cab hajxy pøn yhiixy; jagooyyä ja'a Jesús hajxy nidiuhñ yhiixy.

⁹ Mänit hajxy miänajcy tunnähgøxp. Mänitä Jesús ja'a Pedro ñämaayy:

—Cab hajxy pøn mhawáañät nebiaty hajxy jim tøø mhixy tunnähgøxp, høxtä cóonøch hänajty tøø njujypiøjtägach, høøch ja'a Diosquexypä.

¹⁰ Mänitä Jesús hajxy miäyajtøøyy:

—Yø'ø ley-yajñähixøøbiädøjc, tii hajxy coø miäna'añ cooc ja'a Elías miejtsø'øga'añ.

¹¹ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Tøyhajt jaduħn coo ja'a Elías hijty miejtsø'øga'añ. Mänit hijty cøxiä wiinä yaghoyø'øwa'añ.

¹² Pero mijts jaduħn nnämaaby coo ja'a Elías tøø jia hoy; pero caj yhøxcajpä. Jaduħn tiuunä nebiä jäya'ay jioothajxy chojquiän. Jaduħnč ha-jxy xchaächtiunaambä, høøčh ja'a Diosquexypä.

¹³ Mänitä Pedrohajxy wyiinjuøøñä coo ja'a Jesús ja'a Juan mäyajnäbejpä hänäjty miädia'agy.

¹⁴ Mänitä Jesús hajxy miejch maa ja'a jäya'ay hajxy miayyän. Mänitä tu'jäya'ay ja'a Jesús wyiinjiicädaacy. Mänitä Jesús ñämaayyä:

¹⁵ —Wiindsøn, høøčh nhuung näxúu'tsäc. May-hooc jaduħn tøø quiäday pojmoød. Hanaxiä jaduħn chaächpøcy. Naxy jiøøngädawø'øy; naxy ñøøgädawø'øy.

¹⁶ Yaačh tøø nja yajmech maa miičh mmägu'ughajpädøjcän, pero cab hajxy hijty yajnähoa'adsa'añ.

¹⁷ Mänitä Jesús miänaañ:

—Caj mijts mnä'ägä mabøcy. Cábøch nmee'xtugaanä coočh mijts njaac møødhídät. Mämín ja'a pigäna'c yaa.

¹⁸ Mänitä Jesús ja'a møjcu'u yhojy. Mänitiä ja'a pigäna'c ñähwaach.

¹⁹ Mänitä Jesús hawiing ñämaayyä ja'a miägu'ughajpädøjc.

—Tii højts ja'a møjcu'u hijty coo nga'a yajpädsøma'añ.

²⁰ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Caj mijts hijty mnä'ägädä mabøcy. Tøyhajt mijts nnäma'ay, coo hajxy jaduħn mmäbögät

howieeñtiä, mänit hajxy hotyijä mjádät. Høxtáhmäts yø'ø tun, coo yø'ø tun hajxy mnámá'awät: “Jua'ads jim, nøcx wiingtuum”; mänitäts yø'ø tun jiaanč jäwá'adsät. Hotyijä hajxy jadhun mjádät coo hajxy tøyhajt mmäbögät.

²¹ Mänitä mõjcu'u hajxy myajpädsömät coo ja'a Dios hajxy mba'yá'axät, coo hajxy mhamajtsc-hádät.

²² Jimä Jesús hajxy hánajty wiädity Galileanaaxooty. Mänitä Jesús miänaañ:

—Xyajcø'ødägø'øwáambøch ja'a cu'ughajxy, høøch ja'a Diosquexypä.

²³ Mänitøch hajxy xyagho'oga'añ. Pero cudägøøgxøøch njujypiøjtägatsa'añ.

Mänitä miägu'ughajpådøjc-hajxy jioot-madiägøøyy.

²⁴ Mänitä Jesús hajxy miejch Capernaum. Mänitä Pedro miäyajtøøwä ja'a yajnähjuudiutpådøjc:

—Nej, cabä mwiindsøñhajxy ñähjuudiu'udy maa ja'a tsajtøjcänä.

²⁵ Mänitä Pedro yhadsooyy:

—Ñähjuudiutyp pues.

Mänitä Pedro tiøjtägøøyy maa ja'a Jesús hánajty yhäña'ayän. Mänitä Jesús ja'a Pedro ñämaayy:

—Simón, nej miich mmäna'añ, ja'a gobiernähajxy, pøn hajxy yajnähjuudiutyp, yhamdsoo cu'ug, tøgä wiingjäya'ay.

²⁶ Mänitä Pedro yhadsooyy:

—Wiingjäya'ay hajxy yajnähjuudiutyp.

Mänitä Jesús miänaañ:

—Entonces, cabä yhamdsoo cu'ug hajxy yajnähjuudiu'udy.

27 Pero cá**b**øch pø**n** nyagjootma'ada'añ. Nøcx mejypia'a. Jiibiä xuhñdy mnøøwobó'øwät. Coø hacx mxúyät, mänit myajpädsø**m**ät. Jiibiä xädø'øñ mbaada'añ hacxhaawjooty. Mä**d**øyhadaamb jaduh**n** coo nä**m**etsc nyajniñähjuudiúutämät. Mänitäts nøcx**y** mnähjuudiu'udy.

18

1 Mänitä Jesús miägu'ughajpädø**j**c-hajxy miejch maa ja'a Jesús wyiinduumän. Mänitä Jesús miäyajtøø**w**ä:

—Pø**n**jaty ja'a mõjtuu**ng** mõø**d** maa ja'a Dios yhane'emiän.

2 Mänitä Jesús ja'a pigäna'c tu'ug miøjyaax**y**. Mänitä pigäna'c cu**j**c piädaacä.

3-4 Mänitä Jesús miänaa**ñ**:

—Ja'a pigäna'c-hajxy, cabä mõjtuu**ng** hajxy ñiyhøxtáayyä**x**ä. Pø**n** ja'a mõjtuu**ng** yaa niyhøxtáayyä**x**äp hädaa yaabä naaxwiin, cab jim tiägø'øwa'añ maa ja'a Dios wyiinduumän. Pero pø**n** ja'a mõjtuu**ng** jaduh**n** ca'a høxtaaby, nebiä hädaa pigäna'c jaduh**n** quia'a høxta'ayän, je'eds ja'a mõjtuu**ng** jaduh**n** jim paadaamb maa ja'a Dios yhane'emiän. Tøyhajt jaduh**n**.

5 Pø**n** jaduh**n** mägu'ugpógäp hädaa pigäna'c jaduh**m**bä maa ja'a høø**ch**cøxpän, jaduh**n** mäwí**n**høch høø**ch** xmiägu'ughaty.

6 'Hädaa pigäna'c-høch nmä**d**ia'agy hajxy xmiäbø**j**cäbä, coo hajxy pø**n**jaty jio**j**capxø'øwø**j**ät, maas hoy hit jaduh**n** coo ja'a mä**j**ø**j**capxøøbiä paan yajyo'xodsø'øwø**j**ät y coo miejjiäwipø'øwø**j**ät hagom**d**uum.

7 Hanaxiä hajxy yaa chaačhpøcy ja'a hajxy hädaa yaabä naaxwiin tsänaabiä. Paady hajxy chaačhpøcy coo ja'a jøjcapxøøbiä hajxy pi-aady. Pero Dios jaduñ yajcumädoᵛaamb ja'a mäjøjcapxøøbiä.

8-9 'Coo tii hoyhadsojnä mhíxät, cab jim mmøjhée'pnät ni mga'a nähdonät. Jaduñ mnibiäda'agóøjät nebiä wiindspän, nebiä cø'øducpäñ. Pø caj, jim haxøøgtuum mga'awa'añ.

10 'Ca'a yø'ø pigäna'c hajxy mxøøghaty. Cueendähájtäp hajxy jaduñ. Ja'a Diosmoonsähajxy ja'a Dioswiinduumbä, je'edsä pigäna'c hajxy cueendähajp.

11 Høøch møjhajp. Yaačh tøø ngäda'agy hädaa yaabä naaxwiin nébiøch ja'a jäya'ayhajxy nya-jnähwá'adsät coo hajxy hijty quiuhdägoyya'añ.

12 'Tsøc mädiáacäm. Jii tu'jäya'ay meeg mägo'x miøødä. Coo tu'ug tiägóyyät, mänit nøcxy yhøxta'ay. Jimä meeghajxy miähmø'øy tunhøjx, ja'a hajxy tøø quia'a tägóyyäbä.

13 Y coo piáadät, mänit xiooñda'aga'añ nägø'ø nädecypä. Tøyhajt jaduñ.

14 Jaduñ mäwíinäts je'e neby højts nDeedyhájtäm ja'a jim tsajpootypä; cabä jioot chocy coo ni mädyii pigäna'c quia'a cuhdägóyyät.

15 'Coo ja'a mmäjøøñ coo ja'a mmädøjc jaduñ xmiägädiéyyät, mänit hamee'ch mmägäpax mhané'emät. Coo jaduñ xmiäbøjcät, mänit jaduñ yhoyø'øwät.

16 Pero coo jaduñ xquia'a mäbøjcät, mänitä jäya'ay mmøjyá'axät mejtstägøøg neby hajxy

jaduhñ tiestigohádät waam̄baty hajxy hñanjty mmädi'agy.

17 Y coo ni jaduhñ quia'a mábógät, mänítäts ja'a hermanodøjc mhawáañät. Y coo ni jaduhñ quia'a mábógät, mänit hajxy mbuhwá'adsät.

18 Tøyhajt mijts nnäma'ay coo ja'a Diosmädi'agy hajxy yaa myajwá'xät hädaa yaabä naaxwiin nebiä jäya'ayhajxy jaduhñ hoy yhídät. Dios hajxy jaduhñ xyhané'emäp nebiaty hajxy mmädi'agät.

19 Jaduhñ mijts nnämaabiä, coo hajxy nämetsc mnócxät tu'ugmädi'agy hädaa yaabä naaxwiin, y cooch nDeedy hajxy homiädyiibä xmiäyujwáañät ja'a jim̄ tsajpootypä, mänit jaduhñ xmió'owät.

20 Coo hajxy nämetsc nädägøøg tiu'ugmúgät maa ja'a høøhcøxpän, jim̄høch jaduhñ nhidaam̄bä cujc.

21 Mänitä Pedro ja'a Jesús ñämaayy:

—Wiindsøn, cooch nmäjøøñ cooch nmädøjc jaduhñ xmiägädiéeyät, naaghóoc-høch jaduhñ nmämée'xät. Nej, mädøyyä jaduhñ cooch juxtujc-hooc nmämée'xädä.

22 Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Cab jaduhñ miädøyyä. Cunaaghooc hñanjty xmiägädieey, mänit mmämée'xät.

23 Neby hajxy hoy mwiinjuó'øwät nebiä Dios yhane'emiän. Tsøc yajmäbáatäm nebiä rey tu'ugän. Mänitä rey wyiinmahñdyhajty coo ja'a mioonsähajxy ñuu'xycápxät.

24 Naam̄nä hñanjty ñuu'xycapxtsooñ coo ja'a mioonsä tu'ug miejch. Mamyillón hñanjty miänuu'xyhadyii.

25 Pero cabä mioonsä xädø'øñ hänäjty miøødä neby jaduñ yajñähwá'adsät. Mänitä rey miänaañ coo ween tioogøøjät møødä yhuung møødä tio'oxy, møødä chømy møødä tiajy, cøxiä nebiä ñuu'xy jaduñ ñähwá'adsät.

26 Mänitä rey wyiinjiicädaacä ja'a mióonsäm. Mänit miänuu'xtaacä: “Wiindsøñ, mee'x. Cøxáambøch nyega'añ.”

27 Mänitä wyiindsøñ hojiot ñä'ä møødhajty. Mänit miänaañ coo tøø ñähwa'açh, coo ween yhawa'adspädsømy.

28 Coo ja'a moonsä jim chohñ, mänitiä miämoonsä tu'ug piaaty. Mejtsmil tægøøgmil hänäjty miänuu'xyhadyi. Mänitä miämoonsä yo'mämadsøyy. Mänit miänaañ: “Høøch móoyyác mädúhñtiøch miich xmiänuu'xyhaty.”

29 Mänit wyiinjiicädaacä. Mänit miänuu'xtaacä: “Mee'x, cøxáambøch nyega'añ.”

30 Pero cabä craa hojiot ñä'ä møødhajty. Mänitä mähdiøjc yajtsuumä. Jiiby jaduñ yhida'añ pu-jxtøgooty høxtä coonä quiøxy yégät.

31 Coo ja'a moonsädøjc-hajxy yhiixy, ja'a hajxy hänäjty jaac jimhä, mänit hajxy jiootmabiøjcy. Mänitä wyiindsøñ hajxy hoy yhawaanä nebiaty hänäjty tøø jiaty tøø yhabety.

32 Mänitä rey ja'a mioonsä miøjyaaxy, ja'a hänäjty tøø ñähwá'açhäbä. Mänit miänaañ: “Haxøøghäna'c miich. Tøøch miich cøxiä nyajñähwa'açh mädúhñtiøch miich hijty xmiänuu'xyhaty. Páadyhøch miich tøø nyajñähwa'açh, coøch miich tøø xmiänuu'xta'agy.

33 Jaduñ miich mmämoonsä cu mnäxuu'ch nébiøch miich tøø nnäxuuçhän.”

34 Hoyhoy ja'a rey jaduñ yhawa'andaacy. Mänit miänaañ coo ja'a mioonsä quiumädówät høxtä coonä hänajty tøø yajñähwa'ačh mäduhñtiä hänajty miänuu'xyhadyii.

35 Jaduñčh nDeedy mijts xyajcumädowaambä, ja'a jim tsajpootypä, coo ja'a mmäjøøn coo ja'a mmädøjc hajxy mga'a mämée'xät hamuumdu'joot.

Mänitä Jesús jaduñ miädiaacmaayy.

19

1 Mänitä Jesús jim chohñ Galilea. Mänit jim ñøcxy Judeanaaxooty. Jímäts je'e Jordánmøjnøøhawiimb maa ja'a xøø piädsømiän.

2 Mänitä jäya'ayhajxy may piadu'ubøjcy. Mänit hajxy yajmøcpøjcä ja'a Jesúsäm.

3 Mänitä Jesús ñämejtsä ja'a fariseoshajxy näje'ebä. Mänitä Jesús hajxy miäyajtøøyy:

—Nej, hoy jaduñ coo jäya'ay ja'a tio'oxiøjc nä'ä nägoobä yhøxmädsädä.

Paady hajxy jaduñ miänaañ, jia jøjcaxø'øwaan ja'a Jesús hajxy jaduñ.

4 Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Nej, cajnä ja'a Diosmädia'agy hajxy mgapxyñä. Jiiby jaduñ myiñ coo ja'a Dios jäya'ay jecy quiunuu'xy ya'adio'oxy.

5 Paadiä ya'adiøjc ja'a tiaj ja'a tieedy hajxy ñähgueecnä, coo ja'a to'oxiøjc hajxy wyiingpøjnä. Nämetsc hajxy jaduñ ñimiøødtsäna'awáañänä.

6 Jaduñ hajxy yhidaannä nebiä tu'que'expän. Cab jaduñ yhooyä coo hajxy myajniyhøxmadsøøjät pønjaty ja'a Dios jaduñ

tøø quiunuu'xy coo hajxy ñimiøødtsäna'awøøjät
—nømä Jesús miänaañ.

⁷ Mänitä Jesús hajxy miäyajtøøgumbä:

—Tii ja'a Moisés jaduhñ coo miänaañ coo ja'a
to'oxiøjc yhøxmadsøøjät cuhdujthaam.

⁸ Mänitä Jesús miänaañ:

—Coo ja'a mgopc-hajxy jaduhñ wyi'i xiexä,
paadiä Moisés hajxy jaduhñ xquihdujtmooyy
coo ja'a mdo'oxiøjc hajxy mhøxmädsät. Pero cabä
Dios jaduhñ quiunuu'xy.

⁹ Cab jaduhñ yhooyä coo wiingto'oxiøjc mwi-
ingpøjtägätsät, pø nä'ä nägoobä ja'a mdo'oxiøjc
hänajty tøø mhøxmach. Ni jaduhñ quia'a hoyyä coo
høxmachtio'oxiøjc mwiingpøgät.

¹⁰ Mänitä Jesús ñämaayyä ja'a
miägu'ughajpähajxy:

—Maas hoyyäda'a jaduhñ coo mga'a nä'ägädä
pøgät.

¹¹ Mänitä Jesús miänaañ:

—Cab hajxy nägøxiä wyiinjuø'øwa'añ
hädaaduhmbä. Jayooyyä hajxy jaduhñ
wyiinjuø'øwa'añ pønjaty ja'a Dios jaduhñ tøø
yajwiinjuø'øy.

¹² Näje'e ja'a ya'adiøjc-hajxy ma'ad myiñguia'ay;
paady hajxy quia'a ñibiøgyii. Näje'e hajxy yajt-
sucy. Coo ja'a Dios hajxy wyiingudsähgø'øwa'añ,
paady hajxy näje'e quia'a nibiøgyii. Pøn jaduhñ
mee'xtugaamb, ween miee'xtucy.

¹³ Mänitä pigäna'c-hajxy näje'e wiomejtsä
maa ja'a Jesús wyiinduumän nebiä Jesús ja'a
hoyhajt jaduhñ mió'owät. Pero cabä Jesús ja'a
miägu'ughajpähajxy jaduhñ yhojiäwøøyy. Mänit

hajxy yhojjä, ja'a pigäna'c hajxy hänajty tøø wiooméchéäbä.

¹⁴ Mänitä Jesús miänaañ:

—Caj, wéenhøch ja'a pigäna'c-hajxy xñämech. Ca'a hajxy mhojy. Coø ja'a Diosmädia'agy hajxy jaduñ mmäbøgät nebiä pigäna'c-hajxy miäbøquiän, mänitä Dios hajxy jaduñ xyhuunghádät.

¹⁵ Coø ja'a Jesús ja'a pigäna'c-hajxy hänajty tøø mio'oy ja'a hoyhajt, mänit jim chohñ.

¹⁶ Mänitä Jesús jäya'ay tu'ug ñämejtsä. Mänit miäyajtøøwä:

—Wiindsøn, tii hóybøch ndúnäp nébiøch nju-gyhádät cøjxta'axiøø nebiä Dios jiugyhätian.

¹⁷ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Tiiçh ja'a hoybä coø xmiäyajtøy. Caj pøn jaduñ yhojy; jagooyyä Dios jaduñ yhojy. Pø chojpy ja'a mjoot jaduñ coø mjugyhádät cøjxta'axiøø nebiä Dios jiugyhätian, mgudiúnäp ja'a Diosmädia'agy jaduñ.

¹⁸ Mänitä craa miänaañ:

—Mädyiibä.

Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Caj mjäya'ay-yaghó'ogät; caj mméedsät; caj pøn mnähøønøwät;

¹⁹ mwiingudsähgø'øwäp ja'a mdaj ja'a mdeedy; mmøødnijootpaadøøjäp ja'a mmäjøøn ja'a mmädøjc hamuumdu'joot.

²⁰ Mänitä craa miänaañ:

—Tøøch jaduñ ngøxy cudiuñ. Múutsnøch hänajty coøch jaduñ ngudiuundsöhñ. Tijátyhøch jaduñ nga'a cudiumyñä.

²¹ Mänitä Jesús miänaañ:

—Pø mjaančh cudiunaamby hoy yajxón, nøcx yø'ø mje'e cøxy toog. Mänitä häyoobädøjc mnä'a mó'owät cøxiä. Jadhun jim mdägó'øwät tsajpootyp. Mänitøch jadhun xpiadu'ubøgät.

²² Coo ja'a craa jadhun miädooyy, mänit jadhun jiootmadiägøøyy. Hix, mäyøø ja'a craa hänajty. Mänit wyiimbijnä.

²³ Mänitä Jesús nāmaayy ja'a miägu'ughajpähajxy:

—Nä'ägä tøyhajt mijts nnäma'ay, tsip jadhun coo mäyøøhäna'c jim nõcxät tsajpootyp.

²⁴ Tøyhajt jadhun, cab jadhun jiaty tsipä coo ja'a camello nāxät xuhñdyjutjooty. Maas tsip coo mäyøøhäna'c jim nõcxät tsajpootyp.

²⁵ Coo hajxy jadhun miädooyy, mänit hajxy yagjuøøyy. Mänit hajxy nīmiäyajtøwä:

—Pønds jadhun nähwá'adsäp.

²⁶ Mänit hajxy wyiinhee'ppejtä ja'a Jesúsäm. Mänitä Jesús miānaañ:

—Cabä jäya'ayhajxy jadhun nā'a jājpät; pero ho-tyiijä ja'a Dios jadhun jiaty.

²⁷ Mänitä Pedro miānaañ:

—Wiindsón, tøø hōjts cøxiä nnähgue'egy nhøxyo'oy. Tøø hōjts miich nbadu'ubøjnä. Tii hōjts jadhun nbaadaamby.

²⁸ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Nä'ägä tøyhajt mijts nnäma'ay, coo ja'a xøøwiimbä naaxwiimbä cøxiä jieemdagätsät, mänitøch jim nøcxy nhøxta'aga'añ maa ja'a Dios wyiinduumän, høøch ja'a Diosquexypä. Jimhøch nhane'ema'añ. Y mijts, jim hajxy jadhun nøcxy mhøxta'agaambä pønjätyhøch yaa tøø xpiawädity. Cødu'ug häñaabiejt hajxy jim

mhaada'añ, majmetspä. Jim mijts ja'a judíoshajxy mhane'ema'añ, ja'a majmetsc-hagajtpä.

²⁹ Pønjaty ja'a tiøjc jaduhñ tøø ñähgue'egy ja'a høøchcøxpä, o ja'a piuhya'ay ja'a piuhdo'oxy, o ja'a tiaj ja'a tieedy, o ja'a yhuung ja'a tio'oxy, o ja'a ñaax, majiäduhñtiä piaattägatsa'añ, y cøjxta'axiøø jiugyhada'añ nebiä Dios jiugyhatian.

³⁰ Ja'a hajxy møjtuuñgmøødpä jäda'ahaty, nämay ja'a tiuung hajxy yajtägoyya'añ; y ja'a møjtuuñg hajxy jäda'ahaty ca'a møødpä, nämay hajxy miøjtuuñgpaada'añ.

20

¹ Maa ja'a Dios yhane'emiän, tsøc yajmäbáatäm nebiä cudsatypcamän tu'ug. Jopy jaduhñ tiu'ubøjcy moonsähøxtaabiä, pøn jaduhñ miøødtünäp ja'a chaatypcamjooty.

² Coø piaaty, mänit hajxy quiojyquiapxtiuuñ coø ja'a xiøøhajxy jiuyáañäxä mägoøxmiljaty. Mänit hajxy quiejxä tuumbä maa ja'a tsaatypcamän.

³ Møjpetyxiøø ja'a cudsatypcam tiu'ubøjcumbä moonsähøxtaabiä. Mänitä jäya'ay jim yhijsy maa halaplaazän. Nämetsc nädägøøghajxy hänäjty jim tiäna'ay. Cabä tuuñg hajxy hänäjty miøødä.

⁴ Mänit hajxy ñämaayyá: “Jam hajxy cudún maach ndsaatypcamän. Nä'ä mäðyyäjuøøbyhøch jaduhñ njuya'añ.” Mänit hajxy ñøcxy cuduumbä.

⁵ Mänitä cudsatypcam yhöoguiumbä moonsähøxtaabiä cujyxiøøho'ogy. Mänit yhöoguiumbä mänacyxiøø.

⁶ Møjmänacyxiøø tiu'ubøjcumbä. Jimä jäya'ay yhijsy halaplaaz. Cabä tuuñg hajxy hänäjty miøødä.

Mänit hajxy ñämaayyá: “Tii mijts coo myaajä. Tii hajxy yaa coo mwi'i xiunaxy.”

7 Mänit hajxy miänaañ: “Cab højts pøn waamb tøø xñäma'ay.” Mänit hajxy ñämaayyá: “Jam hajxy cudún maačh nnaaxootiän. Nä'ä mädøyyäjuøøbyhøch jaduhñ njuya'añ.”

8 Coo chuujoøyy, mänitä cudsatypcam ja'a moonsäwiindsøn møjhajpä ñämaayy: “Mmøjyá'axäp yø'ø moonsähajxy. Mänit hajxy mmäjúyät. Pønjaty høxhaam tøø jiaac tægøøy cuduumbä, je'eds hajxy jawyiin mmäjuu'chóonäp. Y pønjaty jawyiin tægøøy cuduumbä, je'eds hajxy høxhaam mmäjúyäp.”

9 Mänit hajxy yajmäjuuyy. Jawyiin hajxy yajmäjuuyy ja'a hajxy hänäjty tøø tiägø'øyäbä mänacyxiøø. Pedyii hajxy jaduhñ miooyyä mägooxmiljaty.

10 Ja'a hajxy hänäjty tøø tiägø'øyäbä jayøjp, jaduhñ hajxy hänäjty tiajy miay coo hajxy maas majiaty mio'owa'añii. Pero jaduhñ hajxy mióoyyäbä mägooxmiljaty.

11 Coo hajxy jaduhñ yajmäjuuyy tu'cuhdujtä, paadiä cudsatypcam hajxy miäjootma'ty.

12 Mänit hajxy miänaañ: “Yø'ø häna'c-hajxy høxhaam tøø jiaac tehñ tiägø'øyäbä, tu'hóráyyä hajxy jaduhñ ñä'ä tuuñ. Pero jaduhñ miich tøø mmäjuy neby højts tøø xmiäjúyyän. Cab jaduhñ yhooyä. Tøø højts tu'xøø nmee'xtucy. Jaančh tehñ yhañ jaduhñ. Hamäjaa højts jaduhñ tøø nmäxxy.”

13 Mänitä cudsatypcam yhadsooyy: “Mägu'ughajpä, cáboch miich tøø nyajniwyyiin-doyii. Jaduhñ ngojyquiapxtiúunäm coo'ch miich

mägooxmil nmo'owa'añ.

14 Chaadsä mmäjuhñdy. Nøcxnä. Chójpíoch njoot jaduhñ cooch yø'ø craa nmó'owät nébiøch miich tøø nmo'oyän, yø'ø craa høxhaam tøø jiaac tågø'øyäbä.

15 Nej, cábøch ja'a cuhdujt jaduhñ nmøødä cooch nxädø'øñ jaduhñ nyajwá'xät nébiøch njoot choquiän. Tøgä paady jaduhñ mjootma'adiä, cooch hojioot nmøødä.”

16 Pønjaty høxhaam tågøøby, copc-hadaamb je'e. Pønjaty jawyiin tågøøby, høxhaamø'øwaamb je'ebä. Nämey hajxy jaduhñ tøø jia møjya'axyii, pero näweeñtiä hajxy tøø wyiimbiyii.

17 Mänitä Jesúshajxy jim chohñ, ñøcxy hajxy Jerusalén. Nämey ja'a cu'ughajxy hänäjty ñøcxy. Tu'haamnøcxpä ja'a Jesúshajxy yohwia'xy møødä miägu'ughajpädøjc-hajxy nämajmetspä. Mänitä Jesús miänaañ:

18 —Yam hajxy nnøcxäm Jerusalén. Høøch ja'a Diosquexypä, jímhøch hänä'c xyajcø'ødägø'øwa'añ maa ja'a teedywiindsøñhajxiän, maa ja'a ley-yajnahixøøbiädøjc-hajxiän. Jímhøch hajxy xyajyagho'oga'añii.

19 Mänitøch hajxy xyajcø'ødägø'øwa'añ maa ja'a jäya'ayhajxiän, ja'a jäguemnaaxtsohmbä. Mänitøch hajxy xwyiinwoona'añ. Mänitøch hajxy xwiobho'oga'añ. Mänitøch hajxy xmiøjpahbeda'añ cruzcøxp. Pero cudägøøgxøøch jaduhñ njujypiøga'añ cooch hänäjty tøø nho'ogy.

20 Jaduhñä Jesús miägu'ughajpähajxy hänäjty xiøhaty metscä, Jacobo møødä Juan. Zebedeo ja'a tieedyhajxy hänäjty xiøhaty. Coø ja'a Jesúshajxy

hänajty ñøcxy Jerusalén, jimä Jacobo tiajhajxy
hänajty piawädijpä. Mänit miejch maa ja'a Jesús
wyiinduumän. Mänitä Jesús wyiinijcädaacä,
miäyujwaanä ja'a mayhajt.

²¹ Mänitä Jesús miänaañ:

—Tii mayhájthøch jaduhñ ndúnäp.

Mänitä tadjäya'ay yhadsooyy:

—Coo miich hänajty tøø mgoody maa
mhane'ema'añän, mänit mhané'emät cooch
nhuunghajxy yaghøxta'agøøjät hahooyhaampiä
møødä hanajtyhaampiä maa miich mwiindu-
umän.

²² Mänitä Jesús ja'a nämajmetspä ñämaayy:

—Cab hajxy jaduhñ mnajuøøy tii hajxy
jaduhñ myujwaamby. Nej, hoy hajxy jaduhñ
mjada'añ mhabeta'añä nébiøch jaduhñ njada'añ
nhabeta'añän.

Mänit hajxy yhadsooyy:

—Hoy pues.

²³ Mänitä Jesús miänaañ:

—Nä'ägä tøyhajt jaduhñ coo mijts jaduhñ
mjadaambä mhabetaambä nébiøch njada'añ
nhabeta'añän. Pero cábøch cuhdujt jaduhñ
nmøødä coo hajxy jim mhøxtá'agät maach
nwiinduumän, hahooyhaampiä møødä
hanajtyhaampiä. Pønjátyhøch ja'a nDeedy jaduhñ
tøø yajnähdiy, je'eds jaduhñ jim høxta'agaamb
maach nwiinduumän.

²⁴ Coo ja'a Jesús miägu'ughajpädøjc-hajxy jiaac
mädooyy ja'a jaac nämajcpä, mänitä Jacobo hajxy
miäjootma'ty møødä Juan.

²⁵ Mänitä Jesús jiämiøød quiøxy møjyaaxy. Mänit
miänaañ:

—Mnajuøøby hajxy coo ja'a gobiernähajxy yhane'emy maa hajxy tiuñän. Ja'a hajxy møjtuungmøødpä, je'eds hajxy maas hanehmb.

²⁶ Pero mijts, cab hajxy jaduhñ mhane'ema'añ. Pøñ ja'a møjtuung jaduhñ tsojp maa mijtsän, tsipcøxp ja'a miägu'ughajpä piuhbédät.

²⁷ Y jaanä jaduhñduhmbä, pøñ jaduhñ yajcumayaamb maa mijtsän, tsipcøxp ja'a miägu'ughajpä yajtunøøjät.

²⁸ Høøch ja'a Diosquexypä, puhbéjpøch jaduhñ tøø ngäda'agy. Cábøch jaduhñ nyajpuhbeda'añ. Páadyhøch yaa tøø ngäda'agy nébiøch ja'a jäya'ay jaduhñ may nnähho'tú'udät.

²⁹ Tøø hajxy hänajty quiody maa ja'a cajpt hänajty xiøhatiän Jericó. Coo hajxy quiajptpädsøømy, mänitä jäya'ayhajxy may piadu'ubøjcy.

³⁰ Jimä wiindspähajxy hänajty quiuhxna'ay tu'uba'a nämetscä. Coo ja'a Jesús hajxy miädooyy ñajxy, mänit hajxy yaaxy:

—Wiindsøñ, miich ja'a David jecy mhaphajt mdeedyhajt. Højts näxúu'tsäc.

³¹ Mänit hajxy yhojjä ja'a cú'ugäm, ween hajxy jaduhñ yhamoñ. Pero cab hajxy miäbøjcy. Mänit hajxy tehngajnä yáaxy:

—Wiindsøñ, miich ja'a David jecy mhaphajt mdeedyhajt. Højts näxúu'tsäc.

³² Mänitä Jesús tiänaaxiøjpy. Mänitä wiindspähajxy miøjyaaxy:

—Tii mayhajt hajxy jaduhñ mdsojpy.

³³ Mänit hajxy yhadsooyy:

—Højts yaghixó'cäc.

³⁴ Mänit hajxy ñäxuu'tsä. Mänit hajxy wyi-ingudsiiwøøyyä. Mänit hajxy jiaančh hijxø'cy. Mänitä Jesús hajxy piadu'ubøjcy.

21

¹ Mäwiingoomb ja'a Jesúshajxy hänäjty jim Jerusalén. Mänit hajxy miejch maa ja'a cajpt hänäjty xiøhatiän Betfagé, jim mädøyyä maa ja'a Olivostuñän.

² Mänitä Jesús ja'a miägu'ughajpä nämetsc ñämaayy:

—Nøcx hajxy maa yøø cajpt ximhaampiän. Jimä burrataj hajxy mbaada'añ cuxoch møødä yhuung. Mmäguej'øwäp hajxy jaduñ. Mänit hajxy yaa mwitsmínät.

³ Coö hajxy pøn waamb xñámá'awät, jaduñ hajxy mnámá'awät coö ja'a wiindsøn jaduñ yajmaajiaty, coö hajxy mänit mmoodiägatsa'añ.

⁴ Jaduñds tiøjiajty nebiä Diosmädia'agy-yajwa'xpä jecy quiujahyyän:

⁵ Jaduñdsä cu'ug hajxy mhawáañät ja'a hajxy jim tsänaabiä Jerusalén:

“Huuc heeb hajxy, xiidsä mgobiernä hajxy jaduñ xñägoody burrohuungnähgøxp møødä burrataj.

Cab jaduñ yajcumaya'añ.”

⁶⁻⁷ Mänitä burrataj hajxy hoy wyich møødä burrohuung, neby hajxy hänäjty tøø ñäma'ayiiñän. Mänitä Jesús miägu'ughajpä wyithajxy yagjåbe'enøøyy ja'a burrohuung. Mänitä Jesús yajpejty.

⁸ Jimä cu'ughajxy hänäjty may tøø yhamugø'øy. Mänitä wyit hajxy ye'py tu'haam maa ja'a Jesús

hänajty ñaxø'øwa'añän. Ja'a jäya'ayhajxy näje'ebä, mänitä hujtshaa'x hajxy hoy ñäbuxy. Mänitä hujtshaa'x hajxy hoy ñajtswidso'øy tu'haam.

⁹ Mänit hajxy nägøxiä tiägøøyy hayaaxpä:

—iViva ja'a rey David yhap yhoc! Tsøg hajxy wiingudsähgøøyyäm, ja'a Dios tøø quiéxiabä. Weenä Dios jim wyiingudsähgø'øyii tsajpootyp.

¹⁰ Mänitä Jesús hajxy quioo'ty Jerusalén. Coohajxy tiägøøyy cajpooty, mänitä cu'ughajxy tiägøøyy haamhajpä. Mänit hajxy nämay ñimiäyajtøøwä:

—Pøñ jäya'ay yø'øduhñ.

¹¹ Mänit hajxy yhadsooyy:

—Jesús yø'ø. Nazaret chooñ Galileanaaxooty. Ja'a Diosmädia'agy jaduñ yajwa'xyp.

¹² Mänitä Jesús tiägøøyy Diostsajtøgooty. Jiibiä jäya'ayhajxy hänajty may jiuudioogy. Mänit hajxy yhøxquejxpädsøømä. Mänitä xädø'øñguiuwijtspädøjc ja'a mieexä hajxy yajtsitø'cäxä møødä palomatoo'pädøjc ja'a yhäñaabiejthajxy.

¹³ Mänitä Jesús miänaañ:

—Jaduñ myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän: “Jue'eçh ndøjc hajxy xwiáañät cooçh hajxy jaduñ jiiby xpia'yá'axät.” Dios jaduñ mänaañ; pero mijts jaduñ mwa'añ meedsøhñdy podøhñdy.

¹⁴ Mänitä Jesús ñämejtsä ja'a wiindspä møødä tecymia'adpä. Jiiby hajxy hänajty ñä'ägä hity tsajtøgooty. Mänit hajxy yajmøcpøjcä yajmäbaadøøyyä.

¹⁵ Jiibiä pigäna'c-hajxy hänajty wyi'i ya'axy tsajtøgooty: “iViva ja'a rey David yhap

yhoc!” Ja'a teedywiindsønajxy møødä ley-yajnäixøøbiädøjc-hajxy, coo hajxy yhijxy nebiä Jesús ja'a hoy-yagjuøøñäjatypä hānajty yajcāhxø'øguiän, coo hajxy miädooyy coo pigāna'c-hajxy hānajty wyi'i ya'axy, mānit hajxy yhawa'andaacy.

¹⁶ Mānitä Jesús ñāmaayyā:

—Nej, mmädooby jaduhñ waambaty hajxy ya'axiä.

Mānitä Jesús yhadsooyy:

—Jexio'ch, nmädóobiøch jaduhñ. Pero mijts, nej, cajnä hajxy jaduhñ mmädoyhatyñä nebiä Diosmädia'agy myiñän cooc ja'a Dios jaduhñ tøø miāna'añ coo ja'a pigāna'c-hajxy ween yhøy maa ja'a Dioscøxpän.

¹⁷ Mānitä Jesúshajxy jim chohñ. Mānit hajxy ñøcxy maa ja'a cajpt hānajty xiøhatiän Betania. Jim hajxy jaduhñ chuunajxy.

¹⁸ Coo jio**bøoyy**, mānitä Jesúshajxy wyiimbijty. Yähó'cäp hajxy hānajty.

¹⁹ Tu'haamnøcxpā piids hajxy jaduhñ piaaty. Pero cabä tii tøøm hānajty miøødä. Haagā haay hānajty je'e. Mānitä Jesús ja'a piids ñāmaayy:

—Ni mānaa miich mga'a tøømbejtägatsaanñä.

Mānitiä ja'a piids jaduhñ jiaanč tøøch.

²⁰ Coo ja'a Jesús miägu'ughajpähajxy jaduhñ yhi-jxy, mānit hajxy jiaanč tehm yagjuøøyy. Mānitä Jesús miäyajtøøwä:

—Neby yø'ø piids jaduhñ paquiä jiaanč tøøch.

²¹ Mānitä Jesús yhadsooyy:

—Nä'ägä tøyhájthøch mijts nnāma'ay, coo hajxy hamuumdu'joot mjaanč mabógät, hotyijä

hajxy jaduhñ mjádät, nébiøch yø'ø piids jaduhñ tøø nyajtø'øchän. Coø yø'ø tun hajxy jaduhñ mnämá'awät: “Jua'ads jim, nøcx mejjiooty tägø'øw”, mänit jaduhñ jiaančh tägø'øwät.

²² Pø mjaančh mábøjp hajxy jaduhñ, coø ja'a Dios hajxy tijaty mmäyujwá'anät, mänit hajxy jaduhñ xmió'owät.

²³ Mänitä Jesús tiägøøyy tsajtøgooty. Mänit tiägøøyy yajnähixøøbiä. Mänitä teedywiindsøn hajxy miejch møødä martuumädøjc. Mänitä Jesús miäyajtøøwä:

—Pøn miich cuhdujt tøø xmió'oy coø miich yaa mhané'emät.

²⁴ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Cooch mijts ja'a tøyhajt xmió'owät nébiøch mijts chañ nmäyajtøwa'añän, mänitøch mijts ja'a tøyhajt nmoodiägätsät põnhøch ja'a cuhdujt tøø xmió'oy cooch yaa nhané'emät.

²⁵ Pønä Juan jaduhñ quejx mäyajnäbejpä, Dios tøgä jäya'ayä.

Cab hajxy ñä'a hadsooyy. Mänit hajxy tiägøøyy yajcapxiøøbiä:

—Coo hajxy nhadsóowämät coø ja'a Dios quiejxy, mänit hajxy xmiäyajtøwáañäm tii ja'a Juan miädia'agy hajxy coø tøø nga'a mábøjcäm.

²⁶ Ni jaduhñ quia'a hoyy coø hajxy nhadsóowämät coø jäya'ay jaduhñ quiejxy; cabä cu'ughajxy jaduhñ yhojiäwø'øwät. Jaduhñ hajxy miäna'añ cooc ja'a Juan Dyiosquexiä.

²⁷ Mänitä Jesús ñämaayyä:

—Cab højts nnajuø'øy.

Mänitä Jesús miänaañ:

—Cábøch nnägapxaambä pønhøch ja'a cuhdujt tøø xmio'oy cooçh yaa nhané'emät.

28 Mänitä Jesús miänaañ:

—Chaads mijts cuento tu'ug nya-jmøødmädia'aga'añ. Jii jäya'ay hijty tu'ug; metscä yhuung hänäjty. Mänitä yhuung ñämaayy tu'ug: “Huung, nøcx jim huuc tun maach ndsaatypcamän.”

29 Mänitä yhuung yhadsooyy: “Cábøch nnøcxa'añ.” Pero mänit wyiinmahñdyhajty jadähooc coo jaduñ ñøcxáangumbä.

30 Mänitä yhuung tu'ug ñämáaguiumbä coo ñøcxät tuumbä. Mänit yhadsooyy coo ñøcxa'añ. Pero cab jaduñ ñä'ä nøcxy.

31 Mädyii craa jaduñ cudiuun nebiä tieedy hänäjty tøø miäna'añ.

Mänit hajxy yhadsooyy:

—Ja'a jawyiinhajpä.

Mänitä Jesús miänaañ:

—Nä'ägä tøyhájthøch mijts nnäma'ay, jawyiin ja'a yajnähuudiuutpädøjc-hajxy tiägø'øwa'añ Dioswiinduum møødä cuhñdo'oxiøjc-hajxy. Pero mijts, høxhaam mijts mdägø'øwa'añ.

32 Ja'a Juan mäyajnäbejpä, hoy mijts xjia yajnäxøøyy neby hajxy hoy mwädität, cab hajxy mmäbøjcy. Ja'a yajnähuudiuutpädøjc-hajxy møødä cuhñdo'oxiøjc-hajxy, je'eds hajxy jaduñ mäbøjc. Hoy mijts mja hijxy coo hajxy miäbøjcy, caj mijts mwiinmahñdyhajty jadähooc coo hajxy mmäbøjpät.

33 'Chaads mijts cuento tu'ug nya-jmøødmädia'agáangumbä. Jii jäya'ay hijty tu'ug

naaxmøød. Mänitā tsaatypcam quiojy. Mänit curaa piädaacy. Mänitā tsaatyñøøxee'xøhñdy ñädajøøyy tsaajooty. Mänitā häña'awøhñdy cøxp quiojy.

'Mänitā wiingjäya'ay ja'a tsaatypcam hajxy yaghajoodiujcä. Mänita cudsatypcam jim chohñ, ñøcxy jäguem.

³⁴ Coo ja'a tsaatyptuc yhabaaty, mänitā cudsatypcam miejstägajch. Mänitā mioonsä quiejxy coo ja'a tsaatyp hajxy yajmédsät mäduhñtiä hajxy hänajty mio'owa'añii.

³⁵ Mänitā mioonsähajxy miájtsäxä; ja'a naaxhajoodiujpähajxy jaduhñ mämajts. Wojpä mähdijc tu'ug; yagho'cä tu'ugpä; ca'tsä tu'ugpä.

³⁶ Mänitā cudsatypcam ja'a mioonsä quiejxy maas may. Jaanä jaduhñ hajxy yhayoowhíjxäbä.

³⁷ Mänitā yhamdsoo huung jaduhñ quiejxy coo tyijy jaduhñ wyiingudsähgøøyyäxät.

³⁸ Pero coo yhuung jaduhñ yhíjxäxä, mänitā naaxhajoodiujpähajxy ñiñämaayy: “Coo yø'ø craa ja'a tieedy yhó'ogät, mänit yø'ø craa ja'a tsaatypcam miämähmø'øwa'añ. Tsøg hajxy yaghó'cäm. Mänit højts ja'a tsaatypcam jaduhñ nmämähmøøyyämät.”

³⁹ Mänit hajxy jiaanč majch. Mänit hajxy yhøxjuijpädsøømy. Mänit hajxy yagho'cy.

⁴⁰ Hoorä, coo ja'a cudsatypcam jaduhñ miédsät, nebiä naaxhajoodiujpähajxy tiuna'añii.

⁴¹ Mänit hajxy yhadsooyy:

—Yagho'tägatsáanäp hajxy jaduhñ je'eguiøxpä coo hajxy quia'awiindøyyä. Mänitā wiingjäya'ay

ja'a naax yaghajoodiuga'añ, pønä tsaatyp jaduñ yegaamb coo ja'a tsaatyptuc yhabáadät.

⁴² Mänitä Jesús miänaañ:

—Nej, cajnä ja'a Diosmädia'agy hajxy mgapxyñä maa jaduñ myiñän cujaayä:

Ja'a tsaä mädyii ja'a tøjcojpähajxy quia'a nä'ägä cumaayy,

je'e nä'ägä tuundsöhñ.

Dios jaduñ pädaac, paady højts njaanç tehñ yagjuø'øy.

(Jesús jaduñ hamdsoo niyajmäbaatä nebiä tsaajän je'eguiøxpä coo hänajty quia'a tsoçy quia'a mee'xyíjäm ja'a cu'ug. Pero mo'owáanäp ja'a Jesús ja'a mõjtuuñg ja'a hodiuuñg hänajty.)

⁴³ Paady, xpiøgáanäp ja'a mguhdujt hajxy coo hajxy jim mdägø'øwät Dioswiinduum. Wiingjäyá'ayäts jaduñ tägø'øwaamb pønjaty jaduñ howiädijp.

⁴⁴ Pøn jaduñ cá'awäp yø'ø tsaanähgøxp, tägóyyäp jaduñ. Y coo pøn jaduñ ñähgahbedøøjät yø'ø tsáajäm, jaanä tägóyyäp je'ebä.

⁴⁵ Coo ja'a teedywiindsøn hajxy jaduñ miädooyy mõødä fariseodøjc-hajxy, mänit hajxy ñajuøøyy coo hajxy hänajty tøø miädia'agyii ja'a Jesúsäm.

⁴⁶ Mänitä teedywiindsøn ja'a Jesús hajxy jia madsaañ; cab hajxy ñä'ä majch je'eguiøxpä coo ja'a cu'ug hajxy hänajty chähgø'øy; hix, jaduñnä cu'ughajxy hänajty miäna'añ cooc ja'a Jesús ja'a Diosmädia'agy hänajty yajwa'xy.

22

¹ Mänitä Jesús tiägøøguiumbä mädiaacpä. Mänit miänaañ:

2 —Maa ja'a Dios yhane'emiän, jaduñ mawínäts je'e nebiä rey tu'ugän. Yajpøgaamby ja'a yhuung hänajty je'e. Yagjadáanäp ja'a cay ja'a hu'ug hänajty je'e.

3 Mänitä mioonsähajxy quiejxy woobä wijtspä; pero cabä jäya'ayhajxy hänajty ñøcxa'añ mägaabiä.

4 Mänitä rey ja'a mioonsä quiejxcumbä. Mänit miänaañ: “Nøcx hajxy näma'aw coo ja'a cay ja'a hu'ugy tøø quiøönä, coochä waj tøø nyajyagho'ogyii ja'a ni'xpä. Tøø ja'a cayiibä yhabaady; weends hajxy miñ quiaý.”

5 Pero cabä jäya'ayhajxy ñä'ägädä mæbøjcy. Tu'jäya'ay ñøcxy maa ja'a quiamän; tu'jäya'ay ñøcxy too'pä.

6 Mänitä rey mioonsähajxy miájtsäxä ja'a jäya'ayhajxy hänajty jaac jimbä. Mänit hajxy yaghäyoowhijxy; yagho'cä hajxy jaduñ.

7 Mänitä rey yhawa'andaacy. Mänitä soldadohajxy quiejxä mäyagho'pä. Ja'a hajxy hänajty tøø mioonsäyaghó'oguiäbä, je'e hajxy nøcxy yagho'ogyii; møødä quiajpthajxy nøcxy ñó'cäxä.

8 Mänitä rey ja'a mioonsähajxy ñämaayy: “Tøø jaduñ yhabaady coochä nhuung jaduñ piøga'añ. Pero ja'a jäya'ayhajxy tøø nja woy tøø nja wíchäbøch, cab hajxy hawiinmats myínät.

9 Nøcx hajxy wow wits pønjaty hajxy mbaatyp jim tu'haam.”

10 Mänitä mioonsähajxy hoy wioy wyich nägøxiä, pønjaty hajxy jaduñ piaatyp, møødä hojiäya'ay møødä haxøøgjäya'ay. Mänítädsä tøjc jaduñ yhu-jch.

11 'Mänitä rey tiøjtägøøyy woybä wichpä hi-

jxpä. Mänitā craa tu'ug yhiixä, cabä wyit hänajty yhooyä.

12 Mänit ñämaayyā: “Mägu'ughajpä, cab yø'ø mwit yaa hawiinmäts mmädägø'owät maa ja'a pøc jadhun̄ jadyiijän.” Pero cabä craa ñä'a hadsoowi-imbijty.

13 Mänitā rey ja'a mioonsä ñämaayy, ja'a hajxy hänajty texycøøbiä: “Cø'øxots tecyxiots yø'ø craa. Mänit hajxy mhøxjuijpädsømät maa wyiingoodsän. Jim̄ jadhun̄ jiø'øwa'añ̄ xiuudsa'añ̄.”

14 Nämāy hajxy jia møyja'axa'añii, pero näweeñtiä hajxy jadhun̄ wyiimbiwa'añii.

15 Mänitā fariseoshajxy jim̄ chohñ. Mänit hajxy quiojyquiapxytiuuñ̄ coo ja'a Jesús hajxy jøjcapxø'øwa'añ̄ neby hajxy jadhun̄ yajnähdsømät.

16 Mänitā miägu'ughajpähajxy quiejxy møødä Herodes miägu'ughajpähajxy. Mänitā Jesús hajxy ñämaayy:

—Wiindsøñ, nnajuøøby højts coo miich ja'a tøyhajt myecy, coo ja'a Diostu'u myajnähixø'øy. Caj miich mmøjpäda'agy nebiaty ja'a cu'ughajxy miädia'agy; caj miich mmøjpäda'agy pøñ tyijy møjcuhdujtmøød.

17 Højts capxwíjjäc. Nej, hahixøøby jadhun̄ coo ja'a gobiernä xädø'øñ̄ mmó'owädä, ja'a jim̄ tsänaañ̄biä Roma.

18 Najuøøbiä Jesús hänajty coo hänajty jia jøjcapxø'øwa'añii. Mänit miänaañ̄:

—Haxøøg mijts mwiinmahñdyhajxy, hoy hajxy mja nibiäda'agyii nebiä hojiäya'ayän. Tiich hajxy coo xjia jøjcapxø'øwa'añ̄.

19 Tsøgä xädø'øñ̄ tu'ug huuc híxäm.

Mänitā Jesús wa'xxiädø'øñ̄ miooyyā.

20 Mänit miänaañ:

—Pøñ yhädiuunnaxy hädaaduhñ; pøñ xiøø hädaaduhñ.

21 Mänit hajxy yhadsooyy:

—Ja'a gobiernä.

Mänitä Jesús miänaañ:

—Mmó'owäbä gobiernä hajxy mädyii je'e jie'e; y mmó'owäbä Dios hajxy mädyii je'e jie'e.

22 Coö hajxy jaduñ miädooyy, mänit hajxy yagjuøøyy. Mänit hajxy wyiimbijnä.

23 Mänitxøø ja'a saduceodøjc-hajxy näje'e miejch maa ja'a Jesúsän. Jaduñ hajxy hänajty miäna'añ cooc tyijy hajxy nga'a jujypiøjtägatsäänäm. Mänitä Jesús hajxy ñämaayy:

24 —Wiindsøn, ja'a Moisés jecy mänaañ, coö ja'a pøcy-ya'adiøjc yhó'ogät, ja'a cäjpä yhuung, mänitätsä piuhya'ay ja'a yaamgto'oxy wyiingpøgät, nebiä yaamgto'oxy jaduñ yhuungpäädät ja'a ya'adiøjcøxpä, ja'a tøø yhó'oguiäbä.

25-26 Bueno, näjuxtujc hajxy hijty tu'que'ex, haagä ya'adiøjc. Ja'a coobhuung, jayøjp jaduñ piøjcy; mänit yho'cy. Cabä yhuung hänajty. Mänitätsä jiädsømy ja'a yaamgto'oxy wyiingpøjcy. Mänitätsä je'e yhó'cumbä. Mänitätsä miädägøøgpä jaduñ jiájumbä. Jaduñ hajxy nägøxiä jiajty møødä miäjuxtujcpä.

27 Mänitä to'oxiøjc yho'pä høxhaam.

28 Bueno, coö hajxy jaduñ jiuujypiøgät, mädyii tehñ tiøybä hänajty to'oxiøjc-hadaamb, ja'a näjuxtujcpä puhya'ayhajxy, ja'a hajxy hänajty tøø jia pøquiäbä.

29 Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Caj mijts ja'a tøyhajt mnä'ägädä mөөдä. Cabä Diosmädia'agy hajxy mhixiä ni ja'a Diosmäjaa.

³⁰ Coö ja'a jäya'ayhajxy jiuypipiöga'añ, cab hajxy hänajty piöga'añ, ni cabä yhuung hajxy hänajty yajpöga'añ. Jaduhn hajxy yhida'añ nebiä Diosmoonsähajxiän, ja'a hajxy jim tsajpootypä.

³¹ Hamdsoo ja'a Dios hajxy jaduhn tөө xñäma'ay cujaayhaam coö ja'a jäya'ayhajxy jiuypipiöga'añ:

³² “Xwyiingudsähgööbiöch ja'a Abraham mөөдä Isaac mөөдä Jacob.” Hoorä, wiingudsähgöoyöp ja'a Dios ja'a jujcyjiäya'ayhájxiäm. Cab jaduhn wyiingudsähgö'oyii ja'a ho'ogyjiäya'ayhájxiäm.

³³ Coö ja'a cu'ughajxy jaduhn miädooyy nebiä Jesús hänajty yajnähixö'öy, mänit hajxy yagjuöoyy.

³⁴ Coö ja'a fariseoshajxy jaduhn miädoyhajty coö ja'a Jesús quia'a yajmäjädaacy ja'a saduceos, mänitä fariseoshajxy yhamugöoyy.

³⁵ Jimä fariseo hänajty tu'ug; ley-yajnähixööby hänajty je'e. Ja'a Jesús hänajty jöjcapxö'owáañäp. Mänitä Jesús miäyajtöowä:

³⁶ —Wiindsón, mädyii cuhdujt maas möj maa ja'a ley myiñän.

³⁷ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—“Wiingudsähgö'ow ja'a nDioshajtäm hamuumdu'joot; mäßöjca ja'a miädia'agy; mjahmiédsäp cöjxta'axiöö.”

³⁸ Hädaa cuhdujt, jawyiin jaduhn myiñ maa ja'a leyän y maas möj jaduhn.

³⁹ Jaanä jaduhn ja'a miämetspä miänaambä: “Mөөdnijootpaadöö ja'a mmäjöön ja'a mmädöjc hamuumdu'joot.”

40 Hädaa cuhdujt metspä, ja'a ley yhojx tiecy jaduñ mөөдä cөxiä mäduhñtiä ja'a Diosmädia'agy-yajwa'xpähajxy tөө miädia'agy.

41 Jimnä ja'a fariseoshajxy hänajty tiäna'ayñä.

42 Mänitä Jesús miäyajtөөyy:

—Waamb mijts mmäna'añ ja'a Cristocөxpä. Pөñ je'e yhaphajpy tieedyhajpy.

Mänit hajxy yhadsooyy:

—David yhap yhoc je'eduhñ.

43 Mänitä Jesús miänaañ:

—Pero ja'a Dioshespíritucөxpä ja'a David ja'a Cristo ñämaayy: “Wiindsón.” Jaduhñä David miänaañ:

44 Tөөчhä Dios ja'a nWiindsón xñämaayyä:

“Häñä'aw yaa hahooyhaamby hөxtä coonä ja'a mmädsip jaduñ quia'a mäjäädá'agät”, nөmä Dios miänaañ.

45 Bueno, pө tөө ja'a David ja'a Cristo ñäma'ay: “Wiindsón”, nébiäts jaduñ yhaphat yhoc-hädät.

46 Caj pөñ waamb ñä'ägädä hadsooyy. Y cabä Jesús waamb miäyajtөөwänä hөxtä coonä hänajty yho'oga'añ.

23

1 Mänitä Jesús ja'a cu'ug ñämaayy mөөдä ji-amiөөdhajxy:

2 —Ja'a ley-yajnähixөөbiädөjc mөөдä fariseoshajxy, cuhdujtmoy hajxy jaduñ coo ja'a Moisés miädia'agy hajxy yajnähixөөyyä.

3 Mgudiúnäp hajxy jaduñ waambaty hajxy xñäma'ay. Pero cab hajxy mbahíxät nebiaty hajxy jiatcө'oy. Cabä yhamdsoo mädia'agy hajxy quiudiuñ.

4 Hanaxiä hajxy tsipjaty yajnahixø'øy; y mänaamb hajxy jaduñ coo ja'a cu'ug tsipcøxp quiudiünät. Pero cab hajxy hamdsoo quiuidiñ.

5 Jaančh tehñ yajcumayaamb hajxy maa ja'a cu'ugwiinduumän. Paadiä nocyquiijaaybä hajxy yajxon yajniwyiinnähgopxodsø'øyii; paady hajxy yajniuiø'øxodsø'øyii. Paadiä wit hajxy piägø'øy ja'a høxyoñbä.

6 Coo hajxy maa miägay, häña'awaamb hajxy hänajty maa ja'a meexäteecän. Y coo hajxy ñøcxy tsajtøgooty, häña'awaamb hajxy hänajty maa ja'a häñaabiejt yajxonbän.

7 Coo hajxy maa wiädity cajptooty, yajwiin-gudsähgø'øwaamb hajxy hänajty maa ja'a cu'ugän. Yajnäma'awaamb hajxy hänajty: "Wiindsøn."

8 'Pero mijts, cab hajxy mmänä'anät coo ja'a cu'ug hajxy xñämä'awät: "Wiindsøn." Tu'ugä mWiindsøn hajxy jaduñ; ja'a Cristo je'e. Jaduñ hajxy mnijiäwø'øwøjät nebiä tu'que'expän.

9 Cab hajxy pøn mnämä'awät: "Teedy", hädaa yaabä naaxwiimbä. Tu'ugä mDeedyhajxy jim cøxp.

10 Cab hajxy mmänä'anät coo pøn xñämä'awät coo hajxy xquiopc-hädät. Tu'jaya'ay hajxy jaduñ xyhané'emät; ja'a Cristo je'e.

11 Pøn jaduñ puhbejp ja'a jiamiøødhajxy, je'edsä møjtuung jaduñ paadaamb maa mijtsän.

12 Hix, pøn jaduñ yajcumayaamb, cabä møjtuung jaduñ piaada'añ. Pero pøn jaduñ ca'a yajcumayaamb, je'edsä møjtuung jaduñ paadaamb.

13 Mänitä ley-yajnahixøøbiädøjc-hajxy ñämaayyä møødä fariseoshajxy:

—Jaduhñ mijts mnibiäda'agyii nebiä hoyhäna'cän; pero cab hajxy mhoyhäna'cä. Haxøøg hajxy mjada'añ mhabeta'añ. Cab hajxy jim mdägø'øwa'añ maa ja'a Dioswiinduumän, y cab hajxy jaduhñ mmäna'añ coo wiinghäna'c jim tiägó'øwät, hoy hajxy hänajty hamdsoo jia mäna'añ coo hajxy jim tiägø'øwa'añ.

14 'Xiøøbä ja'a Dios hajxy jejcy tøø mnä'ä pa'ya'axy. Mänitä yaamgto'oxy ja'a tiøjc hajxy mbøjcä. Paady hajxy hoyhoy mdsaaçhpøga'añ.

15 'Wiinduhmyhagajpt jamiøød hajxy naxy mhøxta'ay pøn jaduhñ xmiøødtúnäp maa ja'a mguhdujthajxiän. Y coo hajxy hänajty tøø mbaady, mänitä haxøøgcuhdajt hajxy myajnähixø'øy. Maas haxøøg hajxy jaduhñ jiatcø'øwa'añ quejee mijts.

16 'Cab hajxy hoy mnä'ägä yajnähixø'øy. Jaduhñ hajxy mmäna'añ; coo hajxy hänajty tii myajwiinwaanø'øwa'añ, coo ja'a tsajtøjc mgapxpáadät, cab tyijy jaduhñ ñejpiä coo hajxy mga'a cudiúnät neby hajxy hänajty tøø myajwiinwaanø'øyän. Pero jaduhñ hajxy mmänaambä, coo ja'a oro hajxy mgapxpáadät, ja'a jii by tsajtøgootypä, tsipcøxp hajxy tyijy mgudiúnät.

17 Mguhmäñøøby hajxy jaduhñ; cab hajxy tii mwiinjuø'øy. Haa ca'a, maas tsoobaatp ja'a tsajtøjc quejee ja'a oro. Hix, Dios ja'a tsajtøjc jaduhñ cunuu'x. Ja'a oro, ñä'ä yajmägunuu'xøøyy je'eduhñ.

18 Jaanä jaduhñ hajxy mmänaambä, coo mgapxpáadät ja'a cuyoxøhñdy, cábac tyijy jaduhñ ñejpiä coo mga'a cudiúnät. Pero jaduhñ hajxy mmänaambä, coo hajxy mgapxpáadät tijaty tøø

mguyoxø'øy, tsipcøxpäc tyijy jaduñ mgudiúnät.

19 Nej, cab hajxy mnajuø'øyä coo ja'a cuy-oxøhñdy miaas tsoobaady quejee tijaty hajxy mguyoxøøby.

20 Pøñ jaduñ capxpaatp ja'a cuyoxøhñdy, jaanä jaduñ quiapxpaatpä tijatycøxpä ja'a jäya'ayhajxy jii by tøø quiuyoxø'øy.

21 Pøñ jaduñ capxpaatp ja'a tsajtøjcøxpa, jaanä Dios quiapxpaatpä, ja'a jii by tsänaabiä tsajtøgooty.

22 Pøñ jaduñ capxpaatp ja'a tsajpootyp, jaanä Dios yhäñaabiejt quiapxpaatpä, møødä Dios ja'a jim häñaabiä.

23 'Mijts myajcopcøøby mädyii ca'a tsoobaatp coo hajxy hñajty tii mguyoxø'øwa'añ maa ja'a tsajtøjcän. Pero cabä Diosmädia'agy hajxy myajcopcø'øy coo jaduñ miäna'añ coo mhojiäya'ayhädät, coo hojiot mmøødhädät, coo ja'a Diosmädia'agy mmäbøgät. Maas hoy jaduñ coo hajxy mgudiúnät ca'xy pedyii.

24 Jaduñ mäwíinäts hajxy myajwiinhixø'øy nebiä wiindspän; cab hajxy myajcopcø'øy mädyii tsoobaatp.

25-28 'Jaduñ mijts mja wi'i quiähxø'øga'añ nebiä hoyhäna'cän maa ja'a cu'ugwiinduumän. Pero haxøøgwíinmahñdy hajxy mmøød. Tsipcøxp ja'a mhaxøøgwíinmahñdy hajxy mnajtshixø'øwät, jaduñ hajxy tøyhajt hoy mhídät.

29 'Naxy hajxy yajxón mguhmuuch maa ja'a Diosquexypähajxy jecy ñaaxtägøøyyän. Hojiäya'ayhajxy hijty.

30 Mänit hajxy mmäna'añ: "Coo højts häxøpy jecy tøø njugyhájtäm, cabä nhap ndeedy hajxy

häxøpy tøø nbuhbéjtäm coo ja'a Diosquexypä hajxy yagho'cy.”

³¹ Cab jaduñ tiøyyä. Tøø ja'a mhap mdeedy hajxy häxøpy mbajatcøøbiä;

³² y jaduñ hajxy mjaanç pajatcø'øwaambä.

³³ 'Jaduñ mäwínäts hajxy mga'awiindøyyä nebiä tsahñdiän. Hoyhoy hajxy jaduñ jiiby mdsaaçhpøga'añ møjcu'uhaam.

³⁴ Nguexáambiøch ja'a Diosquexypä maa mijtsän, møødä cuhwijypiä, møødä yajnähixøøbiä. Näje'e hajxy myagho'oga'añ; näje'e hajxy mmøjpahbeda'añ cruzcøxp; näje'e hajxy mwobho'oga'añ tsajtøgooty. Näje'e hajxy mbäbo'owa'añ cajpt-cajpt.

³⁵ Mijts jaduñ mmøødhadaamby ja'a pojpä coo ja'a hojiäya'ayhajxy nägøxiä yagho'cä møødä Abel møødä Zacarías, ja'a Berequías yhuung. Tsajtøgooty ja'a Zacarías yagho'cä; ja'a mhap ja'a mdeedyhajxy jaduñ jecy jatcøøyy.

³⁶ Tehm tiøyhajt jaduñ, mijts ja'a pojpä mmøødhadaamby.

³⁷ 'Mijts Jerusalénpäjäya'ay, tøø ja'a Diosquexypä hajxy mguhga'açh. Jaduñ mäwínhøch mijts mayhooc tøø nja näwa'añ nebiä tseey ja'a yhuung ñähmuhxtägoyyän; pero caj mijts myajnäwa'ana'añ.

³⁸ Mobädäjpøch mijts nnähgue'ega'añ,

³⁹ y cábøch jaduñ xyhixaannä høxtä cóonøch hänajty ngädaactägatsa'añ. Mänit hajxy mmäna'ana'añ: “Tsøc yø'øya'ay wiingudsähgøøyyäm, yø'øya'ay Diosquexypä.”

24

1 Mänitá Jesúshajxy piädsøømy tsajtøgooty. Mänitá Jesús ñämaayyá ja'a miägu'ughajpähajxy:

—Huug hix yø'ø møj tsajtøjc.

2 Mänitá Jesús yhadsooyy:

—Tehm tiøyhájthøch mijts nnäma'ay, yø'ø møj tsajtøjcä, cøxaamb jaduhñ piuma'añ; cøxaamb jaduhñ quiuhdägoyya'añ.

3 Mänit hajxy ñøcxy maa ja'a Olivostunän. Mänitá Jesús yhøxtaacy naaxwiin. Mänitá Jesús hamee'ch ñämaayyá ja'a miägu'ughajpähajxy:

—Højts hawáanäc mänaa yø'ø tsajtøjc jaduhñ piuma'añ. Mädyii hijxtahnd jaduhñ cähxø'øgaamb coo hänäjty mgädaactägatsa'añ, coo ja'a naaxwiimbä hänäjty wyiimbida'añ.

4 Mänitá Jesús miänaañ:

—Ca'a hajxy myajwiinhøøñ.

5 Minaamb hajxy nämay. Jaduhñ hajxy ñibiäda'aga'añii nébiøch høøchän. Jaduhñ hajxy miäna'ana'añ: “Høøch je'e Cristo.” Nämayyá jäya'ay yajwiinhøøna'añ.

6 Mänit hajxy mmädoyhada'añ coo ja'a tsip jaduhñ tøø piädø'øgy. Pero cab hajxy mdsähgø'øwät. Tsipcøxpä häyohn jaduhñ jiada'añii. Pero cajnä hänäjty yhabaady coo ja'a naaxwiimbä hänäjty wyiimbida'añ.

7 Cajpthaam hajxy jaduhñ ñimiädsibø'øwa'añii. Naxaambä yuuba'am wiinduhmyhagajpt møødä hujx.

8 Pero nä'a tsohndaacnä ja'a tsø'ty hänäjty jaduhñ.

9 'Mänit mijts myaghäyoowhixa'añ mya-jyagho'oga'añ. Mänit mijts myajmähanhada'añ maa ja'a høøchcøxpän wiinduhmyhagajpt.

10 Mänitä Dios hajxy ñajtshixø'øwa'añ nämay. Mänit hajxy ñimiähanhada'añii hamiñ haxøpy møødä hajxy tijaty yajniñähdsøma'añii.

11 Wäditaambä hønndaacpähajxy hänajty may. Mäna'anaamb hajxy hänajty cooc tyijy hajxy wiädity ja'a Dioscøxpä. Nämayyā cu'ughajxy yajwiinhøøna'añ.

12 Cab hajxy ñimiägu'ughadäänänä je'eguiøxpä coo ja'a haxøøgpä hänajty jiaanč tehñ wiädity.

13 Pero pønjaty jaduñ ca'a jøjwa'adsaamb, je'eds ja'a hoybä paadaamb.

14 Wiinduhmyhagajpt ja'a mädia'agy wiädita'añ mädyii jaduñ mänaamb coo ja'a Dios ja'a miäjaa yajcähxø'øga'añ. Cøxaambä cu'ughajxy miädoyhada'añ; mänitäts ja'a naaxwiimbä wyiimbida'añ.

15 '(Pøn hädaa nocy capxp, ween jaduñ wyi-injuø'øy.) Ja'a Daniel, Dios jaduñ jecy quejx. Je'eduhñ cujahy coo ja'a haxøøgpä miedsa'añ maa ja'a Diostøjcän, y coo mänit jaduñ yajma'ada'añ. Coo ja'a haxøøgpä hajxy mhíxät,

16 mänit hajxy päyø'øguiä mnøcxät maa ja'a tunän, mijts yaa tsänaabiä Judeanaaxooty.

17 Y ja'a hajxy hijpä tøjwiing, jaduhyyā hajxy piäyø'tøwät, cab hajxy jaduñ tii yajpädsømät tøgooty.

18 Y ja'a hajxy jim hijpä camjooty, jaduhyyā hajxy piäyø'tøøbät, cab hajxy jaduñ nøcxy tii wyich maa ja'a tiøjcän.

19 Pobre ja'a to'oxiøjc-hajxy hñanjty maaxhuungmøødpä, møød hajxy hñanjty huungyajtsi'tspä.

20 Mmānuu'xtá'agāp ja'a Dios hajxy coo hajxy ween mga'a päyø'øgy coo hñanjty tiøøchcä, ni ja'a poo'xxiøøjooty.

21 Porque jaančh tehñ miøc ja'a tsaachpä ñaxa'añ. Ni mānaa jaduhñ tøø quia'a jadyii nebiä jaduhñ jiada'añiiñ. Y caj mānaa jiajtägatsa'añii jadähoocän.

22 Pero Dios jaduhñ tøø yajnähdiyy coo ja'a tsaachpä jejcy quia'a jadøøjät, je'eguiøxpä coo chocy ja'a tøøbä wyiimbíyyäbä. Coo häxøpy jaduhñ tøø quia'a yajnähdiyy, caj pøñ häxøpy cho'oga'añ.

23 'Coo mijts pøñ xñámá'awät: “Huug hix, chaadsä Cristo”, o “Huug hix, xiids je'e”, cab hajxy mmäbøgät.

24 Hix, minaambä wiinhøhmbähajxy; jaduhñ mäwiin hajxy ñibiäda'aga'añii nebiä Criston; jaduhñ mäwíinäts hajxy ñibiäda'aga'añii nebiä Diosquexypän. Yajcähxø'øgaamby hajxy ja'a hoy-yagjuøøñäjatypä nebiä cu'ug hajxy jaduhñ wyiinhøønät; høxtä ja wiinhøønäänäp hajxy je'ebä, ja'a Dios tøø wyiimbíyyäbä.

25 Chaads mijts nnäma'ay jäguemiä.

26 Coo pøñ xñámá'awät: “Huug hix, jim wiädity pactuum”, cab hajxy jim mnøcxät; o coo hajxy xñámá'awät: “Huug hix, jii by je'e yu'üchtium”, cab hajxy mmäbøgät.

27 Coočh hñanjty nwiimbida'añ, høøch ja'a Diosquexypä, jaduhñ mäwiin quiähxø'øga'añ

nebiä wädsucän. Wiinduhmyhagájphøch ja'a jäya'ayhajxy xyhixa'añ.

²⁸ Tsipcøxp jaduhñ jiada'añii nébiøch chaa nmäna'añ.

²⁹ 'Coo ja'a tsaachpä hänajty tøø ñajxnä, mänitiä hänajty wyiingoodsø'øwa'añ; cabä po'o hänajty yhana'añ. Chaadsä madsa'a may quia'awa'añ; chaadsä tsajt chäyuyya'añ.

³⁰ Mänitøch ja'a nhijxtahñd jim quiähxø'øga'añ tsajpootyp cooçh hänajty nwiimbida'añ, høøch ja'a Diosquexypä. Mänitä jäya'ayhajxy wiinduhmyhagajpt jiø'øwa'añ xiuudsa'añ. Mänitøch hajxy xyhixa'añ cooçh hänajty ngäda'aga'añ jocjooty. Diosmäjaaháamhøch jaduhñ ngäda'aga'añ hajájjöp.

³¹ Mänitøch ja'a nmoonsä tsajpootypä nhane'ema'añ coo ween hajxy møc xiu'uxy xuuxthaam. Mänitøch ja'a nwiimbiybähajxy xyajtu'ugmugaanä wiinduhmyhagajptpä.

³² 'Tsøg ja'a tsø'ty jaduhñ yajmábáatäm nebiä piidsquepiän. Coo yhaabiädsømy, mänit hajxy mnajuø'øy coo poodtägøøñä.

³³ Jaduhñ mäwínäts je'e, coo ja'a tsø'ty hajxy jaduhñ mhíxät, mänit hajxy mnajuø'øwät cooçh hänajty mobädajpä nwiimbida'añ.

³⁴ Tøyhájttäts mijts nnäma'ay, cooçh hänajty nwiimbida'añ, cajnä jäya'ayhajxy hänajty quiøxy ho'ogy, ja'a hajxy jäda'ahaty jugyhajpä.

³⁵ Ja'a tsajtwiing jaduhñ tågoyyaamb møødä naaxwiimbä. Tøjiadaamb jaduhñ nébiøch chamñ nmädia'aguiän.

³⁶ 'Pero ni pøñ jaduhñ quia'a najuø'øy mänaaxøø jiada'añii ni mäduhnajtä. Ni ja'a Diosmoonsä

tsajpootypä hajxy quia'a najuø'øý. Ni høøch nga'a najuø'øý, høøch ja'a Dioshuung. Jagooyä Dios jaduññ najuø'øý, ja'a nDeedyhájtäm.

37 'Cooch jaduññ nwiimbida'añ, høøch ja'a Diosquexypä, jaduññ mäwínäts hänajty jiada'añii nebiä Noé jecy jiajtiän.

38 Cajnä Dios ja'a nøøgomdägoy hänajty quiexyñä. Jimä jäya'ayhajxy hänajty quiaý yhu'ugy, piøcy yhu'ugy, høxtä coo ja'a Noé hänajty tøø tiägø'øý barcojooty.

39 Ni mänit hajxy hänajty quia'a najuø'øýñä høxtä coonä ja'a nøøgomdägoy miejch. Mänit hajxy çøjx chømdu'ubøgyii. Jaduññ mäwínäts jiadáañäbä cooch hänajty nwiimbida'añ, høøch ja'a Diosquexypä.

40 Mänitxøø ja'a ya'adiøjc-hajxy hänajty nämetsc yhida'añ camjooty. Tu'ug hänajty yajnøcxa'añii; tu'ug hänajty yajmähmø'øwa'añii.

41 Metscä to'oxiøjc-hajxy hänajty jiøch. Tu'ug hänajty yajnøcxa'añii; tu'ug hänajty yajmähmø'øwa'añii.

42 'Nähix hahixø'ø hajxy mhídät; cab hajxy mna-juø'øý mänaa ja'a mWiindsønajxy quiäda'aga'añ.

43 Jaduññ mäwínäts ja'a cudøjc-hajxy, coo hajxy jaduññ ñajuø'øwät mäduhnajtä ja'a mee'tspä miedsa'añ coods, jujcy hajxy jaduññ yhídät, y cabä mee'tspä hajxy jaduññ yajtøjtägø'øwät.

44 Jaduññ mäwínäts mijtspä, nähix hahixø'ø hajxy mhídät. Cábøch mijts xñä'ägä najuø'øwät mänáajøch jaduññ ngäda'aga'añ, høøch ja'a Diosquexypä.

45 'Ja'a moonsäwiindsón, je'edsä miämoonsä yaj-caaby maa ja'a wyiindsón tiøjcän. Hoy jaduhñ coo ja'a wyiindsón miädia'agy miäbójcät, coo cuhwijy tiünät.

46 Coo ja'a wyiindsón miédsät, jootcujc ja'a moonsä ñijiäwø'øwa'añii mädyii jaduhñ cudiuumb.

47 Tøyhájätäs mijts nnäma'ay, jaduhñä moonsä piäda'aga'añii nebiä wyiindsónän jim maa ja'a wyiindsón tiøjcän, mäduhñtiä ja'a wyiindsón hänäjty miøødä.

48 Pero ja'a moonsä ca'a hoybä, je'eds jaduhñ mäna'anaamb cooc tyijy ja'a wyiindsón quia'a tsoj medsa'añ.

49 Mänitä miämoonsä tiägø'øwa'añ häyoowhijxpä. Mänitä mu'ugyjiaäya'ay miøødtägø'øwa'añ caabiä huucpä.

50 Cabä wyiindsón jaduhñ yhuuc jahmiedsaannä coo wyiimbida'añ. Coo ja'a wyiindsón jaduhñ jiaanč médsät,

51 mänítäts ja'a craa hoyhoy quiumädowa'añ møødä miäga'awiindøybä. Mänit hajxy jiø'øwa'añ xiuudsä'añ.

25

1 'Coo ja'a Dios ja'a miäjaa jaduhñ yajcähxø'øga'añ, jaduhñ mäwíinäts je'e nebiä pøc hu'ug tøø jiadyiijän. Jimä cäxyiidøjc ja'a jamiø'ød hajxy hänäjty yhahixy. Nämajc hajxy hänäjty. Candilcón hajxy hänäjty yhahixy.

2-4 Nämägooxc-hajxy, cab hajxy hänäjty nähix hahixø'ø tøø tiu'ubøcy. Cabä guiaastä hajxy hänäjty nä'ä tægø'øbä tøø jiuy. Pero ja'a ji-amioødhajxy ja'a jaac nämägooxpä, nähix hahixø'ø

hajxy hānajty tøø tiu'ubøcy mǎbøjpǎ. Nǎ'ä tǎgø'øbǎ ja'a guiaastǎ hajxy hānajty tøø jiuu.

⁵ Coo ja'a jamiø'ød jaduħñ quia'a tsoj mejch, mǎnitǎ cǎxyiidøjc-hajxy cøjx miaaho'ogy.

⁶ Coo quiuptsuhmǎjäjøøyy, mǎnitǎ jäya'ay tu'ug yaaxy: “Xiidsǎ jamiø'ød miech; nøcx hajxy jøjcubaadø'øw.”

⁷ Mǎnitǎ cǎxyiidøjc-hajxy cøjx piädø'ogy. Mǎnitǎ quiandilhajxy quiuhdøø'xøøyy.

⁸ Mǎnit hajxy miānaañ, ja'a hajxy hānajty nāhix hahixø'ø tøø quia'a tu'ubøquia'bǎ: “Højtsǎ gaastǎ weeñtiǎ móoyyǎc; pi'idsaamb højtsǎ ngandil jaduħñ.”

⁹ Mǎnit hajxy yhadsooyy, ja'a hajxy hānajty nāhix hahixø'ø tøø tiu'ubøquia'bǎ: “Caj, ni jaduħñ quia'a mǎdøyhada'añ maa ja'a højtscøxpǎn. Nøcx hajxy jaduħñ ñijiúuyyǎxǎ maa tioogyiijǎn.”

¹⁰ Mǎnit hajxy ñøcxy juubiǎ. Mǎnitǎ jamiø'ød jaduħñ mejch. Ja'a cǎxyiidøjc-hajxy gaastǎmøødpǎ, mǎnitǎ jamiø'ød hajxy miøødtǎgøøyy tøgooty. Mǎnitǎ tøjc hajxy yhagøøñǎ.

¹¹ Mǎnitǎ cǎxyiidøjc-hajxy jia mejtsnǎ, ja'a gaastǎ hajxy hoy tøø jiúyyǎbǎ. Mǎnitǎ hajxy jia cu-gapxøøyy: “Wiindsøñ, huuc yaghawa'ads hǎdaa tøjc.”

¹² Mǎnit hajxy ñāmaayyǎ: “Cábøch mijts jaduħñ nhixǎ. Tøyhajt jaduħñ.”

¹³ Coo ja'a Jesús jaduħñ miǎdiaacpǎdøøyy, mǎnit miānaañ:

—Jaduħñ hajxy mnibiǎda'agøøjät nāhix hahixø'ø. Caj mijts mnajuø'øy mǎnájøch nwiimbida'añ, høøch ja'a Diosquexypǎ.

14 'Coo ja'a Dios ja'a miäjaa jaduhñ yajcähxø'oga'añ, jaduhñ mäwínäts je'e nebiä jäya'ay tu'ugpäñ. Nøcxaamb hänajty je'e wiingnaaxooty. Mänitä mioonsähajxy miøjyaaxy. Mänitä xiädø'øñ yajmämähmøøyy.

15 'Tu'ug jaduhñ yajmämähmøøyyä mägooxmillón. Paady may miooyyä coo hänajty jiaty xädø'øñyajmayø'øw. Tu'ug jaduhñ yajmämähmøøyyä mejtsmillón. Tu'ug jaduhñ yajmämähmøøyyä tu'millón. Mänitä wiindsónñ tiu'ubøjcy.

16 Jaaya'ay ja'a mägooxmillón wiingpójcäbä, ya-jtägøøyy jaduhñ niyhajjtäbä. Yajmayøøyy ja'a xädø'øñ jaduhñ; mägooxmillón jaduhñ jiaac paaty.

17 Jaanä jaduhñduhmbä, jaaya'ay ja'a mejtsmillón wiingpójcäbä, mejtsmillón jaduhñ jiaac paaty.

18 Pero jaaya'ay ja'a tu'millón wiingpójcäbä, hoy ja'a jut jaduhñ tiajy. Mänitä wyiindsónñ xiädø'øñ hoy yú'tsänä jutjooty.

19 'Cujecy ja'a wyiindsónñhajxy miejtstägajch. Mänit hajxy tiägøøyy cueentäyajpädsøømbä.

20 Jayøjp jaaya'ay miejch ja'a mägooxmillón hänajty tøø wyiingpóquiäbä. Mänitä wyiindsónñ miooyy cøxiä møødä mägooxmillón tøø jiaac páadiäbä. Mänit miänaañ: “Wiiindsónñ, mägooxmillónhøch jaduhñ xmiooyy; chaads je'e møødä mägooxmillónhøch tøø njaac yajmayø'øyäbä.”

21 Mänitä wyiindsónñ miänaañ: “Hoy miich jaduhñ tøø mgudiuñ. Wéēñtiøch miich nyajmämähmøøyy. Maas máyhøch miich ja'a

xädø'øñ jaduñ njaac mo'owa'añ neby jaduñ mjaac yajmayó'owät. Tøjtägø'ow tøgooty, ween nxoondáacäm.”

22 Mänitá craa jiaac mejch ja'a mejtsmillón hánajty tøø wyiingpóquiäbä. Mänit miänaañ: “Wiindsón, mejtsmillónhöch jaduñ xmiiooy; chaads je'e møødä mejtsmillónhöch tøø njaac yajmayó'øyäbä.”

23 Mänitá wyiindsón miänáangumbä: “Hoy miich jaduñ tøø mgudiuñ. Wéeñtiöch miich jaduñ nyajmämhøoy. Maas máyhöch miich ja'a xädø'øñ jaduñ njaac mo'owa'añ neby jaduñ mjaac yajmayó'owät. Tøjtägø'ow tøgooty, ween nxoondáacäm.”

24 Mänitá craa jiaac tehñ miejch ja'a tu'millón hánajty tøø wyiingpóquiäbä. Mänit miänaañ: “Wiindsón, nnajuøøbiöch coo miich hojioot mga'a møødä. Miich ja'a xädø'øñ jaduñ mbaadaamby maa tøø mga'a tuñän.

25 Páadyhöch hijty ndsähgø'øy. Páadyhöch ja'a xädø'øñ hoy nyu'uöch naaxjutjooty. Huug hiç, chaads je'e.”

26 Mänitá wyiindsón yhadsooy: “Caj miich hoy mgudiuñ. Mjaanç tehñ ñuux miich. Mnajuøøby miich jaduñ coöch hojioot nga'a møødä, coöchä xädø'øñ nbaada'añ maaç tøø nga'a tuñän.

27 Páadyhöch nxädø'øñ jaduñ cu xpiadaacä bancojooty. Jiiby cu miayøøoy. Mänitöch nxädø'øñ cu xmiiooy møødä xädø'øñhuung.”

28 Mänitá hajxy ñämaayyá, ja'a hajxy jim tänaabiä: “Pøjcä yø'ø craa xädø'øñ hajxy tu'millón; mo'ow yø'ø craa hajxy ja'a majcmillónmøødpä.

29 Pøñ may nä'ägä møød, maas may jaduñ

mio'owa'añii. Hanaxiä jaduñ miøødhada'añ. Pero pøn jaduñ weeñtiä møød, pøgáanäxäp je'e mäduhñtiä miøødá.

³⁰ Yø'ø craa jaanč tehñ ñuuxpä, høxwijtspädsøm hajxy hagogstuum. Jiiby jaduñ jiø'øwa'añ xiu-udsa'añ."

³¹ 'Cooč jaduñ ngädá'agät hanehmbä, høøč ja'a Diosquexypä, jimhøch jaduñ nhäña'awa'añ maa ja'a hoyhäñaabiejtän ja'a yajxonbä. Quipxyhøch nmoonsä tsajpootypähajxy xmiøødcäda'aga'añ nägøxiä.

³² Mänitøch ja'a jäya'ayhajxy xwyi-ingumedsø'øwa'añ ja'a wiinduhmyhagajtpä. Mänitøch hajxy jaduñ nyajwa'xa'añ nebiä meegän nebiä chiibän.

³³ Nbäda'agáambiøch näje'e maäch nhahooguiø'øjän, näje'e maäch nhanajtycø'øjän.

³⁴ Ja'a hajxy hijpä hahooguiø'ø, mänitøch hajxy nnäma'awa'añ: "Min hajxy yam; tøøch mijts nDeedy xwyiimbiy coo hajxy mhané'emät. Jequiän hajxy jaduñ xwyiimbiiyy, cajnä ja'a naaxwiin hänajty yhädiuñ.

³⁵ Mänáajøch hijty nyäho'ogyiijän, mänitøch hajxy xyajcaayy. Mänáajøch hijty ndødsø'øyiijän, mänitøch hajxy xyajnøøhuucy. Mänáajøch hijty nwädiän nebiä jäguembäya'ayän, mänitøch hajxy xyaghamejtstaacy.

³⁶ Mänáajøch wit hijty nga'a møødän, mänitøch hajxy xñähxoxy. Mänáajøch hijty mba'amgo'na'ayän, ndsumyhäña'ayän, mänitøch hajxy hoy xquiuhixy."

³⁷ Ja'a hajxy hijpä hahooguiø'ø, mänit hajxy yhadsowa'añ: "Wiindsón, mänaa højts miič tøø

nyajcay; mänaa hõjts miičh tøø nyajnöøhu'ugy;

³⁸ mänaa hõjts miičh tøø nyaghamejtsta'agy; mänaa hõjts miičh tøø nnähxoxy;

³⁹ mänaa hõjts miičh hoy tøø nguhixy.”

⁴⁰ Mänitøch nhadsowa'añ: “Tøyhajt mijts nnäma'ay, cooçh mijts ja'a njamiøødhajxy tøø xñäxuu'tsä, hoy hajxy quia'a ja mõjtøjcä, jaduhn mäwínhøch tøø xñäxuu'tspä.”

⁴¹ 'Mänitøch hajxy nnäma'awa'añ ja'a hajxy hanajtycø'øbä: “Jua'ads hajxy jim, mijts haxøøgtuum hijpä. Häda'ag hajxy jiiiby maa ja'a jøøn mänaa quia'a pi'ichän. Paadiä jøøn tøø piäda'agyii, jiiibiä mõjcu'uhajxy chaaçhpøga'añ.

⁴² Mänáajøch hijty nyäho'ogyiiän, cábøch hajxy xyajcaayy; mänáajøch hijty ndødsø'øyiiän, cábøch hajxy xyajnöøhuucy;

⁴³ mänáajøch hijty nwäditiän nebiä jäguembäya'ayän, cábøch hajxy xyaghamejtstaacy; mänáajøch wit hijty nga'a mõødän, cábøch wit hajxy xmiooyy; mänáajøch hijty nba'amgo'na'ayän, ndsumyhäña'ayän, cábøch hajxy hoy xquihixy.”

⁴⁴ Mänit hajxy miäna'ana'añ: “Wiindsøñ, mänaa hõjts miičh nga'a puhbejty; mänaa hõjts miičh nhixxy coo hänäjty myäho'ogyii, coo hänäjty mdødsø'øyii, coo hänäjty mwädity nebiä jäguembäya'ayän, coo wit hänäjty mga'a mõødä, coo hänäjty mba'amgo'na'ay, coo hänäjty mdsumyhäña'ay.”

⁴⁵ Mänitøch nhadsowa'añ: “Tøyhajt mijts nnäma'ay, cooçh mijts ja'a njamiøødhajxy tøø xquia'a näxuu'tsä, hoy hajxy quia'a ja mõjtøjcä,

jaduhñ mäwíinhöch tøø xquia'a näxuu'tspä.”

⁴⁶ Yø'øds hajxy jiiby häda'agaamb maa hajxy chaačhpøga'añän cøjxta'axiøø. Pero pønjätyhöch tøø nwiimbiy, je'eds hajxy cøjxta'axiøø jugyhadaamb nebiä Dios jiugyhatian.

26

¹ Coø ja'a Jesús jaduhñ miädiaacpädøøyy, mänit ñämaayy ja'a jiamiøødhajxy:

² —Mnajuøøby hajxy jaduhñ coø ja'a pascuaxøø cumaaxc yhadsuujø'øwa'añ. Mänitøch hajxy xyajcø'ødägø'øwa'añ, høøch ja'a Diosquexypä. Mänitøch hajxy xmiøjpahbeda'añ cruzcøxp.

³ Mänitä teedywiindsønñhajxy yhamugøøyy møødä ley-yajnähihöøbiähajxy møødä jäya'ayhajxy martuumähajpä maa ja'a judíøshajxiän. Jim hajxy yhamugøøyy maa ja'a Caifás tiøjcän, ja'a hänajty møjcuhtujtmøødpä maa ja'a teedyhajxiän.

⁴ Mänit hajxy quiojyquiapxyhajty nebiä Jesús hajxy miädsät, neby hajxy jaduhñ yaghó'ogät.

⁵ Mänit hajxy ñiñämaayyä:

—Cab jaduhñ yhooyä coø hajxy nmájtsämät ja'a xøøjooty coø ja'a cu'ughajxy ñä'ä haamhadät.

⁶ Jimä Jesús hänajty maa ja'a cajpt jaduhñ xiøhatiän Betania, maa ja'a Simón tiøgootiän, ja'a hänajty tøø ñähwa'ačhíjábä ja'a haxøøgpa'am.

⁷ Jimä Jesús hänajty quiay, mänitä to'oxiøjc tu'ug miejch, perfumecón, ja'a jaančh tehñ chowbä. Mänitä Jesús ja'a perfume yajcuha'daxøøyyä.

⁸ Coø ja'a Jesús jiamiøødhajxy jaduhñ yhiyxy, cab hajxy jaduhñ yhojiäwøøyy. Mänit hajxy miänaañ:

—Tii yø'ø perfume jaduhñ coø yaghäyooyy.

9 Coo jaduhñ cu tío'cy, mänitä häyoobäya'ay jaduhñ cu ñä'ägä puhbejty.

10 Coo ja'a Jesús jaduhñ miädooyy, mänit miänaañ:

—Ca'a yø'ø to'oxiøjc hajxy mhadsipy. Ca'a yhaxøøgpä jaduhñ tøø tiuñ maa ja'a høøchcøxpän.

11 Ja'a häyoobädøjc, homiänaajä mijts jaduhñ xmiøødhida'añ; pero høøch, cábøch mijts jejcy nmøødhida'añ.

12 Páadyhøch yø'ø to'oxiøjc perfume xyajcuhda'xøøyy, cooch mobädajpä nho'oga'añ.

13 Tøyhajtäts mijts nnäma'ay, homiaajä hädaa hoguiapxy hädaa homiädia'agy hajxy yaghawa'xø'øwät maa hädaa yaabä naaxwiinän, mänit hajxy jaduhñ miädia'aga'añ nébiøch yø'ø to'oxiøjc perfume tøø xyajcuhda'xø'øy. Jaduhñds yø'ø to'oxiøjc jiahmiedsa'añii.

14-15 Ja'a Jesús jiamiøødhajxy ja'a nämajmetspä, tu'ug hänajty xiøhaty Judas Iscariote. Mänitä Judas ja'a teedywiindsøñhajxy hoy ñäma'ay:

—Mädühñtiøch hajxy xmiäjüyät cooch ja'a Jesús hajxy nyajcø'ødägø'øwät.

Mänitä Judas miooyyä hii'xmajc plataxädø'øñ.

16 Mänit wyiinmahñdyhajty nebiä Jesús yajcø'ødägø'øwät.

17 Ja'a tehñ xiøøhadsuujø'ø hajxy hänajty quiuhdujthaty coo ja'a tsajcaagy hajxy hänajty quiaj ja'a ca'a tsoomiøødpä. Mänitä Jesús ja'a jiamiøød ñämejtsä. Mänit miäyajtøøwä:

—Maa hajxy ndsuugáayyämät ja'a pascuaxøøjooty.

18 Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Nøcx hajxy cajptooty maačh nmägu'ughajpä tiöjcän. Mänit hajxy mnämä'awät: “Nø_m højts nWiindsø_n miäna'añ cooc tøø yhabáatäxä, y cooc højts yaa ndsuugaya'añ ja'a pascuaxøøjooty maa miich mdøgootiän.”

19 Mänit hajxy jiaančh cudiuuñ neby hajxy ñämaayän. Mänitä jøø'xy hajxy yhädiuñ.

20 Coo quioodsøøyy, jimä Jesús hajxy hänäjty quiay møødä nämajmetspä.

21 Mänitä Jesús miänaañ caaguiujc:

—Tøyhájtäts mijts nnäma'ay coočh mijts mjamiøød tu'jäya'ay xyajcø'ødägø'øwa'añ maačh nmädsipän.

22 Mänit hajxy jiootmadiägøøyy. Mänit hajxy tiägøøyy yajtøøbä:

—Wiindsø_n, nej, høøch je'ejä.

23 Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Ja'ačh tu'ugtexy xmiøødcaamiujpä, jé'ečhäts jaduñ xyajcø'ødägø'øwaamb.

24 Jadúhñhöch njada'añ nhabeta'añ, høøch ja'a Diosquexypä, nebiä Diosmädia'agy jaduñ miäna'añän. Pero jaančh tehñ chaachpøgaamb jaaya'ay häyoobä ja'ačh tøø xyhawaanø'øyäbä. Mejor häxøpy tøø quia'a miñ tøø quia'a ca'ay.

25 Mänitä Judas miänaañ, ja'a hänäjty tøø yhawaanø'øyäbä:

—Wiindsø_n, nej, høøch je'ejä.

Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Miich je'e.

26 Jimnä hajxy hänäjty quiayñä, mänitä Jesús tsajcaagy quionø'cy. Mänitä Dioscujú'uyäp yejcy.

Mänitä tsajcaagy qyjwa'xy. Mänitä jiamiøød miooyy. Mänit miänaañ:

—Cay hajxy; jaduñ mäwiin hädaa tsajcaagy nébiøchä nni'x nébiøchä ngopcän.

²⁷ Mänitä Jesús taza quionø'cy. Mänitä Dioscujú'uyäp yéjcumbä. Mänitä jiamiøød ja'a taza miooyy. Mänitä Jesús miänaañ:

—Hu'ug hädaa vino hajxy nägøxiä.

Mänitä vino hajxy yhuucmujcy tu'ugtaza.

²⁸ Mänitä Jesús miänáangumbä:

—Jaduñ mäwiin hädaa vino nébiøchä nnø'tiän. Hijxtahnd jaduñ coochä jemýguiuhdujt nyajwiimbädsøma'añ coochä jäya'ayhajxy may nnähho'tu'uda'añ, cooch jaduñ nyajnähwa'adsaanä ja'a piojpä quiädieey.

²⁹ Pero nnämäabiøch mijts cooch hädaa vino nga'a huuctägatsa'añ høxtä cóonøch hänajty tøø nho'ogy. Mänitøch mijts jaduñ nmøødhuucmujtägatsa'añ jim maachä nDeedy jaduñ yhane'emiän.

³⁰ Mänitä Dioshöy hajxy yhøøyy. Mänit hajxy ñøcxy maa ja'a Olivostunän.

³¹ Mänitä Jesús miänaañ:

—Hädaa coods, cábøch mijts ja'a nmädia'agy hajxy hoy xmiäbøgáanänä. Mänitøch hajxy jaduñ xñähgue'ega'añ. Jaduñä Diosmädia'agy miäna'añ: “Nyagho'ogáambiøch ja'a meegcueendähajpä. Mänitä meeghajxy xii yaa ñøcxø'øwa'añ.”

³² Pero cooch hänajty tøø njujypiøcy, mänitøch nnøcxø'øga'añ jim Galilea; mänit mijts høxhaam mnøcxa'añ.

³³ Mänitä Pedro miänaañ:

—Hoy miich hajxy nägøxiä xjia nähgué'egät, cáboch miich nnähgué'egät.

³⁴ Mänitä Jesús miänaañ:

—Tøyhájthøch miich nnäma'ay, coo ja'a tseey hänajty quia'a ya'axyñä hädaa coods, tøø miich hänajty tægøøghooc nnijiøgapxyii cóogøch tyijy jaduhñ xquia'a hixiä.

³⁵ Mänitä Pedro miänaañ:

—Høyhøch miich näguipxy nja møødhó'ogät, cáboch jaduhñ nnijiøgapxóøjät.

Jaduhñ hajxy nägøxiä piamänaambä.

³⁶ Mänitä Jesús hajxy miejch maa hänajty xiøhatiän Getsemaní. Mänitä Jesús miänaañ:

—Yaa hajxy høxta'ag naaxwiin; nõcxyhøch jimhaamby nhuuc Diospa'ya'axy.

³⁷ Mänitä Jesús ja'a Pedro wioonøcxy hawiing møødá Zebedeo yhuunghajxy nämetscä. Mänitä Jesús tiägøøyy jootmayhajpä hoyhoy.

³⁸ Mänit miänaañ:

—Jaanç tehñ jootmayhájpøch jaduhñ. Jaduhñhøch nnijiäwø'øyii nebiä ho'ogaambän. Yaa hajxy mmähmó'øwät. Tsøg hajxy jujcy hjtäm.

³⁹ Mänitä Jesús weeñtiä jiaac nõcxy. Mänit miägutscädaacy. Mänit Dyiospa'yaaxy:

—Teedy, miich mee'x, ca'a yhndijy jaduhñ cu ndsaaçhpøjcy. Pero ca'a yhøøchä nguuhdujt jaduhñ nyajtunaamby; miichä mguhdujt nyajtunäänäm.

⁴⁰ Mänitä Jesús wyiimbijty maa ja'a nädägøøgpä hänajty tøø ñähgue'eguiän. Jim hajxy hänajty mia'ay coo ja'a Jesús jim miejch. Mänitä Pedro ñämaayyä:

—Nej, ni tu'horä hajxy jujcy mga'a hida'añä.

41 Jujcy hajxy mhídät. MDiospa'yá'axäp hajxy jaduñ nebiä møjcu'u hajxy jaduñ xquia'a jøjcapxó'owät. Jia tsojpiä mjoothajxy jaduñ coo hajxy jujcy mhídät, pero ja'a mni'x ja'a mgopc-hajxy jaduñ ca'a mee'xtugaamb.

42 Ja'a miämetsc-hoocpä Jesús ñöcxy Diospa'yaaxpä:

—Teedy, miich mee'x, cáböch ndiyy jaduñ cu ndsaačhpøjcy. Pero ween miichä mguhdujt nya-jtúunäm.

43 Mänit wyiimbíjcumbä maa ja'a Pedrohajxiän. Tøø hajxy hánajty miaahó'cumbä. Jaanč tehñ mia'awaamb hajxy hánajty hanaxiä.

44 Mänitä Jesús ñähguéeccumbä. Mänit ñöccxcumbä miädägøøghoocpä Diospa'yaaxpä. Mänit jaduhyä miänáangumbä.

45 Mänit miéjtscumbä maa ja'a Pedrohajxiän. Mänit miänaañ:

—Ma'awxä hajxy, poo'xxä hajxy. Tøøds je'e yhabaady coöch hajxy xyajcø'ødägø'øwa'añ maa ja'a cubojpä cugädieejia'ayän, høøch ja'a Diosquexyä.

46 Pädø'øg hajxy, jamds hajxy. Xiids je'e myiñ ja'a høøch jaduñ xyegaambä.

47 Mädiaacnä ja'a Jesús hánajty coo ja'a Judas miejch, ja'a Jesús hánajty tøø miøødwädítiäbä ja'a miämajmetspä. Jaanč tehñ miay ja'a jäya'ay hánajty miøødä, pujxtmøødpä, paxycappä. Ja'a teedywiindsøñhajxy jaduñ quejx møødä martu-umädøjc.

48 Ja'a Judas ja'a Jesús hánajty yegaamb. Tøø ja'a Judas ja'a jäya'ay hánajty ñäma'ay:

—Ja'a høøch hānajty ndsu'xaam̄biä, je'eds hajxy mmádsäp.

⁴⁹ Mānitä Judas ja'a Jesús ñāmejch. Mānitä yajpoo'xy. Mānit chu'xy.

⁵⁰ Mānitä Jesús miānaañ:

—Māgu'ughajpä, tiich xwia'ana'añ.

Mānitä Jesús hajxy miajch.

⁵¹ Mānitä Jesús jiamiøød ja'a piujxt jiuu'ty. Mānitä teedywiindsón mioonsä tu'ug tiaatspujxtúutäxä.

⁵² Mānitä Jesús miānaañ:

—Cuyuugø'øw yø'ø mbujxt. Pønajaty jaduhñ pädø'p pujxthaam, jaanä pujxthaam yho'ogaambä.

⁵³ Nej, caj miich mnajuø'øyä, coochä nDeedy jaduhñ nnámá'awät cooch ween xpiuhbety, mánitøch ja'a mioonsä tsajpootypä milhaam xyajnāguéxät.

⁵⁴ Pero cooch jaduhñ nnámá'awät, cabä Diosmädia'agy jaduhñ tiøjiädät maa jaduhñ myiñän cujaay cooch jaduhñ tsipcøxp njada'añ nhabetä'añ.

⁵⁵ Mānitä Jesús ja'a majiäya'ay ñāmaayy:

—Pujxtmøød paxycap hajxy tøø mbädø'øgy. Jaduhñhøch hajxy tøø xmiach nebiä mee'tspän. Jabom̄-jabóm̄høch mijts hijty nyajñähixø'øy tsajtøgooty, y cábøch hajxy mānaa tøø xmiach.

⁵⁶ Pero páadyhøch jaduhñ njaty nhabety, jaduhñä Diosmädia'agy jaduhñ tiøjiädät, nebiä Diosquexy pähajxy jecy quiujahyyän.

Mānitä Jesús jiamiøødhajxy quiøxy päyø'cy. Nid-iuhmä Jesús jaduhñ ñähgueecä.

57 Mänitä Jesús yajmejtsä maa ja'a Caifás tiöjçän, ja'a mõjcuħdujtmøødpä maa ja'a teedyhajxiän. Jimä ley-yajnäħixøøbiäħajxy hänajty tøø yhamugø'øy mõøä martuumädøjc-ħajxy.

58 Ja'a Pedro, jäguemjuøøby hänajty pianøcxy. Mänit jiihy tiägøøyy maa ja'a Caifás tiøjwiingän. Mänitiä yħøxtaacy maa ja'a policíahajxiän. Yħix-aamby hänajty je'e nebiä Jesús hänajty tiuna'añii.

59 Ja'a Jesús, tøø hänajty yajtøjtägø'øyii maa ja'a teedywiindsønħajxy hänajty tøø yhamugø'øyän mõøä ley-yajnäħixøøbiäħajxy mõøä mõjtøjc-ħajxy. Jiiby ħajxy hänajty wyiinmahñdyhaty nebiä Jesús ħajxy jaduhñ ñähøønó'øwät, hoy jaduhñ quia'a ja tøyyä, nebiä Jesús ħajxy jaduhñ yajyagho'ogøjät.

60 Pero cabä tøyhajt ħajxy piaaty, hoy jäya'ay may jia wi'i ñähøønøøyy. Mänitä høhñdaacpä metsc piädsøømy.

61 Mänit ħajxy miänaañ:

—Nøm yø'ø craa miänaañ coogä Diostøjc jaduhñ yajma'ada'añ; mänitac cumaaxc wiingpä yajpädø'øgåangumbä.

62 Mänitä teedywiindsønñ tiänaayyø'cy. Mänitä Jesús ñämaayyä:

—Nej, caj mhadsowa'añä. Tii ħajxy jaduhñ coo xñäxø'øwø'øy.

63 Pero cabä Jesús waamb ñä'ä mänaañ. Mänitä teedywiindsønñ miänáangumbä:

—Ja'a Diosøxpä miich ja'a tøyhajt myégät; højts hawáañac pø tøyhajt jaduhñ coo miich ja'a Dios tøø xquixy, coo ja'a Dios xyHuunghaty.

64 Mänitä Jesús miänaañ:

—Tøyhajt jaduñ nej miich mmäna'añän. Jadúñhøch mijts nnämaabiä, høøch ja'a Diosquexypä, cooç hajxy xyhixa'añ häña'a maa ja'a Dios yhahooyhaampiän, ja'a mäjaamøødpä; y cooç jaduñ nmänajtägatsa'añ jocjooty.

⁶⁵ Mänitä teedywiindsøn ja'a wyit quiøø'ch. Paady quiøø'ch coo hänajty yhawa'anda'agy. Mänit miänaañ:

—Tøø hädaa craa quiapxtägoy ja'a Dioscøxpä. Tii testigo hajxy njaac wáañämät. Hamdsoo hajxy tøø mmädoy nej tøø quiapxtägoyyän.

⁶⁶ Neby hajxy mmäna'añ.

Mänit hajxy yhadsooyy:

—Tøø jaduñ quiapxtägoy ja'a Dioscøxpä; ween yho'ogy.

⁶⁷ Mänitä Jesús wyiingudsujøøyyä. Mänit wiojpä. Mänit wyiingugoxøøyyä.

⁶⁸ Mänit ñämaayyä:

—Pø tøyhajt jaduñ coo Dios tøø xquiexy, najuø'ow pøn tøø xquioxy.

⁶⁹ Jimnä ja'a Pedro hänajty yhäña'ay tøjwiing. Mänitä Pedro ñämejtsä to'oxymoosä tu'ug. Mänit ñämaayyä:

—Miich ja'a Jesús hijty mmøødwädiipy, túhmäts, ja'a Galileatsohmä.

⁷⁰ Mänitä Pedro ñijiøgapxä maa ja'a jäya'ayhajxiän:

—Pätiidä jaduñ mnä'ä mädiaacyy.

⁷¹ Tøjpädsømäännäp ja'a Pedro hänajty, mänit yhixägumbä ja'a to'oxymoosä tu'ug. Mänitä moonsä ñämaayy ja'a hajxy hänajty jimä:

—Yø'ø mixy ja'a Jesús hijty møødwädiip ja'a Nazarettsohmä.

72 Jadähooc ja'a Pedro ñijijogapxä:

—Tøyhajt, cábøch ja'a craa nhixiä.

73 Mänitjuøøby ja'a Pedro ñämäáyyägumbä, ja'a hajxy hänajty jim̄bä:

—Tøyhajt jaduhñ coo miich ja'a Jesús hijty mmøødwädity; jaduhñ miich mmädiaacpä nebiä Galileatsohm̄bän.

74 Mänitä Pedro miänaañ:

—Pø cábøch tøyhajt nmädia'agy, wéenhøch ja'a Dios jaduhñ xyajcumädoy. Cábøch ja'a craa nhixiä.

Tuunä ja'a Pedro jaduhñ ñä'ä mänaañ, mäniä tsee yaaxy.

75 Mänitä Pedro quiøxy jahmiejch nebiaty ja'a Jesús hänajty tøø miäna'añän: “Cajnä ja'a tsee yönajty ya'axy, tøø miich yönajty tägøøghooc mni-jijogapxyii cóogøch tyijy xquia'a hixiä.” Mänitä Pedro jim̄ choññ. Mänit tiägøøyy jøøbiä hoyhoy.

27

1 Coo jiojøøyy, mäniä teedywiindsøn̄hajxy quiojyquiapxytiuuñ møødä martuumädøjc-hajxy nebiä Jesús hajxy yaghó'ogät.

2 Mänitä Jesús hajxy ø'øxoch hoy yajcø'ødägø'øy maa ja'a Poncio Pilatän, ja'a hänajty tuumbä gubernador.

3 Ja'a Judas ja'a Jesús hänajty tøø yhawaanø'øy. Coo ja'a Judas yhijxy coo ja'a Jesús hänajty yagho'oga'añii, cabä jioot jaduhñ ñä'ä møc-hajty. Mänitä hii'xmajcpä plataxädø'øñ hoy yajwiimbity maa ja'a teedywiindsøn̄hajxiän, maa ja'a martuumädøjc-hajxiän.

4 Mänit miänaañ:

—Tøøch jaduñ ngädieey coöchä craa ho'cøøc tøø nhawaanø'y, ja'a cajpä pojpä cädieemiøødpä.

Mänit hajxy yhadsooy:

—Ca'a yhöjts ngüendä yø'øduñ. Miičh mgüendä yø'øduñ.

⁵ Mänitä Judas ja'a xädø'øñ ñajtsäbapøøyy jiiby tsajtøgooty. Mänit hoy ñiyo'tøøyyänä.

⁶ Mänitä teedywiindsøn ja'a xädø'øñ hajxy pyiwø'cy. Mänit hajxy miänaañ:

—Cab hädaa xädø'øñ hajxy hawiinmats nbädáacämät maa ja'a xädø'øñ hajxy quiuyoxø'yän, je'eguiøxpä coo jäya'ay jaduñ tøø tioogyii ho'cøøc.

⁷ Mänit hajxy quiojyquiapxytiuuñ coo ja'a naax hajxy hänajty jiuya'añ, ja'a xøhajpä Tu'tspojtstaact, ja'a xädø'øñhaam ja'a Judas hänajty hoy tøø ñajtsäbapø'yäbä. Je'e hajxy hänajty wia'ana'añ cabäsantä maa ja'a jäguembäjäya'ayhajxy ñaaxtägø'øwät.

⁸ Coo ja'a naax hajxy jaduñ jiuuyy ja'a xädø'øñhaam ja'a Judas hänajty hoy tøø ñajtsäbapø'yäbä, paady jaduñ xiøhaty Nø'ñaax høxtä jäda'anäbaadyñä.

⁹ Jaduñdsä tiøjiajty nebiä Jeremías jecy miänaañän, ja'a Diosquexypä: “Mänitä plataxädø'øñ hajxy miooyyä hii'xmajc (nebiä judíoshajxy tøø ñägaxiän).

¹⁰ Mänitä tu'tspojtstaact hajxy hoy jiuuy nébiøch ja'a Dios tøø xyhane'emiän.”

¹¹ Mänitä Jesús yajmejtsä maa ja'a gobernadorän. Mänit miäyajtøøwä:

—Nej, miičh ja'a judíoshajxy xguiobiernähajpä.

Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Tøyhajt jaduñ nej miičh mmäna'añän.

12 Mänitä Jesús ñähwaambejtä ja'a teedywi-indsøñhajxy møødä martuumädøjc-hajxy. Pero cabä Jesús waamb ñä'ägä mänaañ.

13 Mänitä Pilato miänaañ:

—Nej, caj miičh jaduñ mmädoyyä nebiaty hajxy jaduñ xñänómiänä.

14 Pero cabä Jesús ñä'ä hadsooyy; paadiä gobernador jiaančh tehñ yagjuøøyy. Cab hänajty ñajuø'øy nebiaty jaduñ wyiinmahñdyhädät.

15 Jaduñdsä gobernador hänajty quiuhdujthaty coo ja'a tsumyjiäya'ay hänajty tu'ug yhöxmach xøøjooty pøn ja'a cu'ug jaduñ ñänómäp coo yhöxmadsøøjtät.

16 Jiibiä craa hänajty tu'ug chumyčhäna'ay ja'a xøhajpä Barrabás. Tøø ja'a Barrabás xiøø hänajty wyi'iwia'xy.

17 Coo ja'a cu'ughajxy hänajty tøø quiøxy hamugø'øy, mänitä Pilato yajtøøyy:

—Pøn mijts jaduñ mnänøømby cooč nhøxmädsät, Barrabás tøgä ja'a Jesús ja'a Cristohajpä.

18 Ñajuøøbiä Pilato hänajty coo ja'a Jesús jaduñ yajcø'ødägøøyyä je'eguiøxpä coo ja'a quiuhdujt hänajty quia'a yajmädsójcäxä.

19 Jimnä ja'a Pilato hänajty yhäña'ayñä maa hänajty tiuñän, mänitä Pilato quiapxyñäguejxä ja'a tio'oxiójcäm: “Cab jaduñ cu mdsaačtiuuñ; hoyhäna'c yø'øduñ. Tøøčh haamyquiods haxøøg nguma'ay yø'øgøxpä.”

20 Mänitä teedywiindsón ja'a cu'ug hajxy jiojcapxøøyy coo ween hajxy miäna'añ coo ja'a Barrabás yhøxmadsojät, y coo ja'a Jesús yagho'ogøjät.

21 Mänitä gobernador ja'a cu'ug miäyajtøøgumbä:
—Mädyii häna'c mijts mnänøømby cooch nhøxmädsät.

Mänit hajxy yhadsooyy:

—Barrabás.

22 Mänitä Pilato yajtøøyy:
—Ja'a Jesúsäts, ja'a xøhajpä ja'a Cristo, nébiøch je'e ndúnät.

Mänit hajxy nägøxiä yhadsooyy:

—Møjpahbet cruzcøxp.

23 Mänitä Pilato miänaañ:
—Tii haxøøgpä jaduñ tøø tiuñ coo jaduñ yagho'ogøjät.

Mänit hajxy jaduñ yáaxcumbä:

—Møjpahbet cruzcøxp.

24 Coo ja'a Pilato jaduñ yhiixy coo ja'a cu'ughajxy hānajt quia'a mādowa'añ, coo hajxy maas hanaxiä yhaamhada'añ, mänitä nøø yujwaañ. Mänit quiø'øbuju cu'ugwiinduum. Mänit miänaañ:

—Ca'a yhøøch jaduñ mänaamb coo yø'ø hoyhäna'c jaduñ yagho'ogøjät; mijts jaduñ mänaamb.

25 Mänitä cu'ughajxy nägøxiä miänaañ:

—Tøyhajt jaduñ. Højts jaduñ mänaamb møød højts nnøøx møød højts nmajc.

26 Mänitä Pilato ja'a Barrabás yhøxmajch. Mänitä Jesús yajwojpä. Mänit yajcø'ødägøøyy coo nøcxy miøjpahbedyii.

27 Mänitä Jesús yajnøcxä ja'a gobernador soldadohajxy. Mänitä Jesús jiuhbigoøyyä ja'a soldadohajxy nägøxiä.

28 Mänitä wyit yajtsíjjaxä. Mänitä tsaptswit yajpägøøyyä.

29 Mänitä hapytycoronä piädaacä maa ja'a quiuhduumän. Mänitä paxy yajcø'ogabøøyyä yhaooohaampiäcø'ø. Mänit wyiinjiicädaacä. Mänit wyiin-gapxpejtä:

—iViva ja'a judíos ja'a guiobiernähajxy, viva!

30 Mänitä Jesús wyiingutsujøøyyä. Mänitä paxy piøjcäxä. Mänit wiojpa quiuhduum.

31 Coø yhuuc wiingapxpéjtäbä, mänit tsaptswit yajtsíjägumbä. Mänit yhamdsoo wit yajpägøøyyägumbä. Mänit yajnøcxänä maa hänajty miøjpahbeda'añiijän.

32 Tu'haamnøcxpä jäya'ay hajxy tu'ug jiojcubaadøøyy ja'a Cirenetsohmbä. Simón hänajty xiøhaty. Mänitä Simón ja'a cruz hadsip yajcajtsoowä.

33 Mänit hajxy miehch maa jaduhñ xiøhatiän Gólgota. Je'eduhñ ñänøømby: “Maa ja'a ho'ogyjiäya'aguiopc ñähgäda'aguiän.”

34 Mänitä Jesús tsaatyñøø jia yaghuucä ja'a jaanç tehñ tiahmä. Coø jaduhñ yhuucmajch, cab jaduhñ chojcy.

35 Mänitä Jesús miøjpahbéjtänä cruzcøxp. Mänitä soldadohajxy yhäyø'cy dadoshaam nebiä Jesús ja'a wyit hajxy yajwá'xät. Jaduhñdsä tiøjiajty nebiä Diosquexypä jecy miänaañän: “Dadoshaam hajxy yhäyø'cy nébiøch nwit hajxy jaduhñ xyajwá'xät.”

36 Mänitä soldadohajxy jim̄ yhøxtaacy nebiä Jesús hajxy jaduñ wyiinhäñá'awät.

37 Mänit hajxy jim̄ yuugjahy cruzcuhduum ti-iguiøxp ja'a Jesús coo tøø miøjpahbedyii: “Jesús hädaa, ja'a judíos guobiernohajxy.”

38 Jimä mee'tspä metsc miøjpahbéjtäbä. Cujc ja'a Jesús miähmøøyy, tu'ug hanajtyhaamby, tu'ug hahooyhaamby.

39 Ja'a jäya'ayhajxy hänajty najxpä, wyi'i wyiingapxpejpy hajxy hänajty møød hajxy hänajty wyi'i quihjägøñ.

40 Jaduñ hajxy hänajty ñiñäma'ayii:

—Ja'a, miičh jaduñ mänañ coo mahñdy ja'a tsajtøjc myagjida'añ, y cumaaxc mahñdy mhädiuna'añ wiingpä. Niyajmänacøøjäts hamdsoo pø tøyhajt jaduñ coo miičh Dios xyHuunghaty.

41 Jaduñ ja'a teedywiindsøñhajxy piamänaambä møødä ley-yajnahixøøbiähajxy, møødä fariseoshajxy, møødä martuumädøjc-hajxy.

42 —Tøø jaduñ yhuuc wi'i miäyajnähwa'ačh, y caj hamdsoo ñiyajnähwa'adsa'añii. Pø tøyhajt jaduñ coo jaduñ guobiernähaty maa ja'a judíoshajxiän, ween jaduñ hamdsoo ñiyajmänaqyii cruzcøxp neby højts jaduñ nmäbøjcämät.

43 Jaduñ tøø xnämäáayäm coo yHuunghadyii ja'a Diósäm y coo ja'a Dios jaduñ cwieendähada'añ. Pø tøyhajt jaduñ coo ja'a Dios jaduñ jiaančh tsoy, ween jaduñ yajnähwa'ačh.

44 Jaduñdsä mee'tspähajxy piamänaambä, ja'a hajxy jim̄ miøjpahbetypä cruzcøxp.

45 Mänitcujyxiøø ja'a naaxwiimbä wyiingood-søøyy. Tägøøghorä jaduñ yhiyty wiingoods.

46 Mänitmänacyxiøø ja'a Jesús møc yaaxy: “Elí, Elí, lama sabactani”, je'eduhñ ñänøømbý: Dios mee'x, Dios mee'x, tiich jaduñ coo tøø xñajtshixø'øý.

47 Ja'a hajxy hñajty jim wi'i tiänaabiä, coo hajxy jaduñ miädooyy, mänit hajxy näje'e miänaañ:

—Elías yø'ø craa jaduñ jia wi'i miøjyaaxyp.

48 Mänit tu'jäya'ay xo'od hoy quioñ päyø'øguiä. Mänit quiumadsøøyy ja'a tsaatyñøøxunjooty. Cøjx je'e chomø'øý. Mänit paxy yagjøjwøøñøøyy ja'a xo'od. Mänitä Jesús yaghaguubøøyyä neby jaduñ miúügät.

49 Mänitä häna'c-hajxy wiingpä miänaañ:

—Huug hahijxnä, ween yhuuc cähxø'øgy pø mi-naambä Elías yajnähwa'adsa'añ.

50 Mänitä Jesús jadähooc møc yáaxcumbä. Mänit yho'nä.

51 Mänitä tsajtøjc-hadøødiuc quiøø'tswa'xy cu-jiä. Cøxp jaduñ quiøø'tsohñ. Mänitä hujx ñajxy. Mänitä tsaa jaduñ wia'xy.

52 Mänitä ho'ogyjiäya'ajiut may yhawaach. Mänitä ho'ogyjiäya'ayhajxy may jiuypjøjcy, ja'a Diosmädia'agy hajxy hñajty tøø miäböquiäbä.

53 Coo ja'a Jesús hñajty tøø jiuypjøjcy, mänitä ho'ogyjiäya'ayhajxy yhawa'adspädsøømy, ja'a hajxy hñajty tøø jiuypjøquiäbä. Mänit hajxy quia-jptägøøyy Jerusalén. Jim hajxy jaduñ yhijxä nämay.

54 Jimä soldadowiindsøn ja'a Jesús hñajty cwieendähaty møødä soldadohajxy. Coo ja'a tsø'ty hajxy jaduñ yhijxy, mänit hajxy jiaanç tehm chähgøøyy. Mänit hajxy miänaañ:

—Tøyhjätäm hijty coo hädaa craa hijty Dyioshuningä.

⁵⁵ Jimä tadjäya'ay ja'a Jesús hajxy hänajty wyi'i ñäheebø'øy jäguemduum. Jimä Jesús hajxy hänajty tøø piadsooñ Galilea. Tøø hajxy hänajty piuhbety.

⁵⁶ Jimä María hänajtypä ja'a Magdalatsohmbä, møødä María ja'a Jacobo tiajhajxy, møødä Zebedeo tio'oxiøjc.

⁵⁷ Coo quioodsøøyy, mänitä mäyøøjäya'ay tu'ug miejch, ja'a xøhjäpä José. Jim hänajty chooñ Arimatea. Pianøcxäbä ja'a Jesús miädia'agy hänajty je'e.

⁵⁸ Mänitä José ja'a Pilato cuhdujt hoy miäyujwa'añ coo ja'a ho'ogyjiäya'ay yajmänácät cruzcøxp. Mänitä José ja'a cuhdujt miooyä.

⁵⁹ Mänit jaduhñ yajmänajcy. Mänitä poobwit yajnähbijty.

⁶⁰ Mänit jaduhñ jiiby piädaacy tsaajutjooty ja'a naamđajypä. Paadiä José ja'a tsaajut hänajty tøø yajtajyii, jiiby hänajty piäda'aga'añii coo hänajty tøø yho'ogy. Mänitä tsaajut yhahämoomtägøoyy tsaahaam maa ja'a Jesús hänajty tøø ñaaxtägø'øyan. Mänitä José wyiimbijty.

⁶¹ Jimä María Magdalatsohmbähajxy miähmøøyy møødä María tu'ugpä. Jim hajxy hänajty yhäña'ay maa ja'a Jesús hänajty tøø ñaaxtägø'øyan.

⁶² Viernes ja'a Jesús jaduhñ yho'cy. Cujaboom ja'a teedywiindsøñhajxy miejch maa ja'a Pilatän møødä fariseoshajxy.

⁶³ Mänitä Pilato ñämaayyä:

—Miičh møjteedy, ja'a craa häxøøy hó'cäbä,

tøø hijty miäna'añ cooc tyijy cumaaxc hijty jiu-
jyypioğa'añ. Pero nä'ä høhndaac jaduñ.

⁶⁴ Entonces, quex ja'a soldado jim maa
tøø ñaaxtägø'øyän, jaduñ hajxy jaduñ jim
yhadäna'awät jadu'tsuhm. Jaduhndsä Jesús
miägu'ughajpä ja'a ñaaxni'x hajxy nøcxy quia'a
yajpadsøømä. Jaduhndsä cu'ug hajxy quia'a
nämä'awät cooc tyijy tøø jiuypioçy. Maas hanaxiä
hajxy jaduñ cu yhøhndaacy quejee ja'a Jesús hijty
yhøhnda'aguiän.

⁶⁵ Mänitä Pilato miänaañ:

—Xiidsä soldadohajxy. Ween hajxy jim nøcxy
yhadäna'ay neby jaduñ quia'a päsómät.

⁶⁶ Mänit soldadohajxy jim quiejxä hadänaabiä.
Mänitä tsaa hajxy xiøøjøøyy ja'a jim
hämoonnaabiä maa ja'a tsaajuthaawän. Mänit
hajxy jim miähmøøyy.

28

¹ Cujaboom näxøø jopyñä, mänitä María Mag-
dalatsohmä jim miejch maa ja'a Jesús hänajty tøø
ñaaxtägø'øyän møødä María tu'ugpä.

² Mänitiä hujx møc ñajxy. Jimä Dios ja'a mioonsä
hänajty tu'ug tiäna'ay. Tsajpootyp hänajty tøø
chooñ. Mänitä tsaa jiøhämoomy ja'a hijty hijpä
juthaguum. Mänitä yhøxtaacy tsaanähgøxp.

³ Jaanč tehñ yhaamb hänajty je'e. Jaanč tehñ
pioob ja'a wyit hänajty.

⁴ Coø ja'a soldado ja'a Diosmoonsä hajxy yhi-
jxy, mänit hajxy tiägøøyy tsäyuubiä. Jaanč tehñ
chähgøøby hajxy hänajty. Mänit hajxy quiädaayy.
Jaduñ hajxy miähmøøyy nebiä ho'ogypiän.

⁵ Mänitä Maríahajxy ñämaayy ja'a Diosmóonsäm:

—Ca'a hajxy mdsähgø'øy. Nnajuøøbiøch jaduhñ coo ja'a Jesús hajxy mhøxta'ay, ja'a hijty tøø miøjpahbedyíjábä.

⁶ Cabä jii; tøø jiuypioøcy neby hijty tøø miäna'añän. Miñ hajxy huug hiñ maa tøø ñaaxtägø'øyän.

⁷ Coo hajxy jaduhñ mhíxät, mänitä miägu'ughajpä hajxy nøcxy paquiä mhawaanä coo jaduhñ tøø jiuypioøcy, coo jaduhñ ñøcxø'øga'añ Galilea. Jiñ hajxy jaduhñ mbaada'añ. Jadúhñhøch mijts nhawáanäm.

⁸ Mänitä Maríahajxy hoy yhixy paquiä maa ja'a Jesús hänajty tøø ñaaxtägø'øyän. Jíibädä hajxy chähgø'øy, jíibädä hajxy xioonda'agy. Mänitä miägu'ughajpä hajxy hoy yhawaanä päyø'øguiä.

⁹ Tu'haamnøcxpä ja'a Jesús ñäguehxtøø'xy. Mänitä Maríahajxy yajpoo'xä. Mänitä Jesús hajxy wyiingumedsøøyy. Mänit hajxy tiecymiämäneñøøyy. Jaduhñ hajxy wyiingudsähgøøyy.

¹⁰ Mänit hajxy ñämaayyä:

—Ca'a hajxy mdsähgø'øy. Nøcxhøch ja'a nmägu'ughajpä hajxy hawáanäc coo hajxy jiñ ñøcxät Galilea, cooçh hajxy jiñ xpiaada'añ.

¹¹ Coo ja'a Maríahajxy hänajty tøø wyiimbity maa ja'a Jesús hänajty tøø jiuypioøquiän, mänitä soldadohajxy näje'e ñøcxy cajptooty, ja'a hajxy hänajty tøø yhadáná'ayäbä. Mänitä teedywiindsøn hajxy hoy yhawaanä nebiaty hajxy hänajty tøø yhixy.

¹² Mänitä teedywiindsøn hajxy hoy miøødmädia'agy ja'a martuumädøjc-hajxy neby

hajxy jaduhñ quiojyquiapxytiúnät. Mänitä soldado xädø'øñ hajxy may mioooyä.

13 Mänitä soldadohajxy ñämaayyä:

—Jaduhñ hajxy mmänä'anät coo hajxy coods mmaaho'cy, y coo ja'a Jesús ja'a miägu'ughajpähajxy hoy yajpädsømyii.

14 Y coodsä gobernador jaduhñ miädoyhädät, højts jaduhñ nyajmäbögäp. Jaduhñ hajxy xquia'a capxpädät.

15 Mänitä soldado ja'a xädø'øñ hajxy wyiingpøjcy. Mänit hajxy hoy jiatcø'øy neby hajxy hänajty tøø ñäma'ayijän. Jaduhñdsä judíoshajxy miädia'agyñä høxtä jäda'anäbaadyñä.

16 Mänitä Jesús miägu'ughajpähajxy jim ñøcxy Galilea, ja'a nämajtu'ugpä. Mänit hajxy jim miejch maa ja'a tunän maa ja'a Jesús hänajty tøø ñägaxiän.

17 Coo ja'a Jesús hajxy yhijxy, mänit hajxy wyiingudsähgøøyy, hoy hajxy hänajty näje'e quia'a ja mäbøcy hamuumdu'joot.

18 Mänit hajxy wyiingumedsøøyyä. Mänit hajxy ñämaayyä:

—Tøøchä Dios cuhdujt cøxiä xmio'oy jim tsajpootyp, møød hädaa yaabä naaxwiin.

19 Nøcx hajxy wiinduhmyhagajpt. Yajwiingapxø'øw hajxy nébiøch nmädia'agy hajxy xmiäböjät. Jaduhñ hajxy myajnäbétät ja'a Diosteedycoxpä, møødä høøchcoxpä, møødä Dioshespíritucøxpä. Høøch ja'a Dios xyHuunghajp.

20 Jaduhñ hajxy myajnähixø'øwät coo hajxy jaduhñ miäbögät nebiátyhöch mijts tøø nhane'emiän. Mjahmiédsäp hajxy jaduhñ coöch

mijts nmøødhida'añ cøjxta'axiøø høxtä coonä
naaxwiimbä wyiimbídät.

El Nuevo Testamento en mixe de Guichicovi New Testament in Mixe, Isthmus (MX:mir:Mixe, Isthmus)

copyright © 1988 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Mixe, Isthmus

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Mixe, Guichicovi [mir], Mexico

Copyright Information

© 1988, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Mixe, Isthmus

© 1988, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 29 Jan 2022

4e564219-157f-5807-b810-47a15308b8b8